

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY CISNA

Zespół autorski:

mgr inż. Anna Hawaj

mgr Alicja Janiczek

mgr Marcelina Leczek

mgr inż. Justyna Sieniawska

1. Cel i zakres opracowania, podstawa prawna oraz metodyka opracowania prognozy oddziaływania na środowisko.....	4
2. Informacje o zawartości, głównych celach projektu Planu i jego powiązaniach z innymi dokumentami.....	6
2.1. Analiza czy projekt Planu jest zgodny z uwarunkowaniami zagospodarowania przestrzennego określonymi w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub planie ogólnym w zakresie wskazanych w nim obszarów przebiegu powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych.....	7
2.2. Opis lokalizacji terenu objętego projektem Planu względem: ujęć wody i ich stref ochronnych, terenów szczególnego zagrożenia powodzią oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych.....	8
3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, oraz potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu Planu	11
4. Waloryzacja przyrodnicza terenu objętego projektem Planu	22
5. Analiza ustaleń przyjętych w projekcie planu	30
6. Ocena oddziaływania skutków realizacji projektu Planu na stan wód powierzchniowych i podziemnych..	41
6.1. Identyfikacja Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych dla terenów objętych projektem Planu wraz ze wskazaniem ustalonych dla nich celów środowiskowych	41
6.2. Przedstawienie planowanych rozwiązań związanych z gospodarką wodną	61
6.3. Zidentyfikowanie oddziaływań dopuszczonych rozwiązań projektu Planu mających wpływ na cele środowiskowe	63
6.4. Ocena wpływu realizacji projektu Planu na cele środowiskowe	64
6.5. Wskazanie terenów, które ze względu na planowany sposób zagospodarowania będą mogły mieć wpływ na cele środowiskowe JCW	69
6.6. Wskazanie środków minimalizujących zidentyfikowane oddziaływania	70
7. Analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektu Planu, w szczególności dotycząca obszarów podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody.....	71
7.1. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na zasoby, twory i składniki przyrody, a także cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody.....	72
7.2. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na ochronę przyrody i cele utworzenia Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego dla którego ustanowiono planu ochrony w tym wnioskowanie czy ustalenia projektu Planu nie łamią zakazów obowiązujących w granicach tego Obszaru	79
7.3. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Bieszczady (PLC180001) jego integralność oraz powiązania z innymi obszarami (spójność sieci Natura 2000),	87
7.4. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na cele ochrony rezerwatów przyrody „Dziurkowiec”, „Sine Wiry” i „Olszyna Łęgowa w Kalnicy ”.....	94
7.5. Analiza wpływu proponowanego zagospodarowania na funkcjonowanie przejść dla zwierząt umożliwiających migrację zwierząt w ramach istniejących /planowanych przedsięwzięć liniowych w kontekście istniejących powiązań przyrodniczych ciągów i korytarzy ekologicznych w promieniu min 1000 m od przejścia	97
7.6. Wnioskowanie czy ustalenia projektu Planu nie spowodują działań wymienionych w art. 33, ust. 1 ustawy o ochronie przyrody oraz czy nie zachodzą przesłanki zawarte w art. 34 ww. ustawy	101

7.7.	Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na korytarz migracji dużych ssaków ujęty w opracowaniu pt.: Projekt korytarzy ekologicznych oraz na korytarz ekologiczny migracji zwierząt.	102
8.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektu Planu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu Planu	105
9.	Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność obszarów Natura 2000, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, klimat akustyczny, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne oraz normy ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.....	107
10.	Określenie zasięgu znaczących oddziaływań generowanych zapisami projektu Planu.....	112
11.	Analiza czy i w jaki sposób planowane wskazanie danego rodzaju zagospodarowania, wpłynie/nie wpłynie na dotrzymanie norm akustycznych na terenie objętym projektem Planu i w jego sąsiedztwie oraz analiza (ocena) wpływu terenów sąsiadujących na klimat akustyczny terenu objętego projektem Planu i dotrzymanie norm w tym zakresie	114
12.	Opis oddziaływania przewidywanego zagospodarowania terenów objętych projektem Planu na klimat oraz wskazania działań, które będą sprzyjały adaptacji do zmian klimatu,.....	115
13.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu Planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.....	115
14.	Lokalizacja terenu objętego projektem Planu względem obszarów wymagających rekultywacji lub remediacji	117
15.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie Planu.....	118
16.	Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	119
17.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu Planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	119
18.	Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	119
19.	Wnioski	120
20.	Wykorzystane materiały	120

1. Cel i zakres opracowania, podstawa prawna oraz metodyka opracowania prognozy oddziaływania na środowisko

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko Planu Ogólnego Gminy Cisna (zwanego dalej projektem Planu) stanowi realizację obowiązku określonego w art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. 2024 r. poz. 1112 z późn.zm.). Prognoza jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko tj. postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planów miejscowych i ich zmian zgodnie z art. 46 i art. 50 cytowanej ustawy. Ponadto, zgodnie z art. 13i ustawy z dnia 27 marca 2003 roku *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn.zm.) zwaną dalej u.p.z.p, prognoza stanowi niezbędny element materiałów planistycznych warunkujących uchwalenie planu.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest ocena oddziaływania na środowisko ustaleń Planu sporządzanego dla gminy Cisna. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Prognoza ma na celu identyfikację przewidywanych ewentualnych skutków wpływu ustaleń projektu Planu na środowisko, ocenę zaproponowanych w nim rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, a także ich zgodność z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska.

Podstawą prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Zakres merytoryczny prognozy został zgodnie z art. 53 ww. ustawy uzgodniony z właściwymi organami, określonymi zapisami art. 57 i art. 58. Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko jest zgodny z uzgodnieniem Państwowego Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie

Celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu Planu jest analiza potencjalnych zagrożeń i przekształceń środowiska, określenie i ocena skutków dla środowiska przyrodniczego, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia, zagospodarowania terenu oraz przedstawienie rozwiązań eliminujących lub ograniczających potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko.

Prognoza obejmuje analizę i ocenę wszystkich elementów środowiska tj.: powietrza, powierzchni ziemi łącznie z glebą, wód powierzchniowych i podziemnych, klimatu, świata roślin i zwierząt, bioróżnorodności, dziedzictwa kulturowego, krajobrazu we wzajemnym ich powiązaniu z uwzględnieniem stanu środowiska obszaru opracowania. Analizy przeprowadzone w prognozie oparto na następujących założeniach:

- stanem odniesienia jest obecny sposób zagospodarowania terenów objętych projektem Planu,
- teren zostanie zagospodarowany zgodnie z ustaleniami projektu Planu,
- stanem docelowym będzie hipotetyczny stan środowiska po zrealizowaniu ustaleń określonych w projekcie Planu.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w wyniku braku realizacji projektowanego dokumentu.
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.
- środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

- .problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy
- przewidywane oddziaływanie, na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Projekt Planu obejmuje obszar gminy w granicach administracyjnych. Stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko dostosowano do szczegółowości projektowanego dokumentu. Co należy podkreślić – projekt określa podział obszaru na strefy planistyczne.

W myśl art. 523 ust. 1 ustawy o oś, analiza zawarta w prognozie oś dostosowana jest do stopnia szczegółowości zapisów projektowanego dokumentu, a informacje w niej zawarte zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny. W związku z tym – w prognozie dokonano opisu stanu środowiska w sposób umożliwiający określenie rodzajów i skali przewidywanych oddziaływań oraz określono możliwe zmiany spowodowane realizacją zapisów planu.

Posłużono się metodą ekspercką oraz metodą analogii, czyli podobieństwa zjawisk. Przyjęte metody opracowania prognozy wynikały ze specyfiki dokumentu, jakim jest projekt Planu. Prognozę oddziaływania na środowisko projektu Planu wykonano w oparciu o dostępne materiały, publikacje mapowe, literaturę oraz wizję w terenie, która polegała na zapoznaniu się z istniejącymi warunkami środowiskowymi omawianego terenu.

Ze względu na jasny i czytelny sposób opracowania niniejszej prognozy bez użycia sformułowań specjalistycznych oraz stosunkowo niewielką objętość opracowanego dokumentu odstąpiono od sporządzenia streszczenia w języku niespecjalistycznym.

2. Informacje o zawartości, głównych celach projektu Planu i jego powiązaniach z innymi dokumentami

Zasadność sporządzenia projektu Planu wynika z obowiązku posiadania przez gminę planu ogólnego, który nakłada art. 13a ustawy u.p.z.p. Projekt Planu sporządzony został na podstawie Uchwały Nr V/29/24 Rady Gminy Cisna z dnia 7 sierpnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu Ogólnego Gminy Cisna.

Zapisy Planu Ogólnego Gminy będą uwzględniane przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz będą stanowiły podstawę prawną decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Zgodnie z art. 13h u.p.z.p. wraz z projektem planu ogólnego sporządza się uzasadnienie składające się z części tekstowej i graficznej.

Celem niniejszej prognozy jest ocena wpływu na środowisko przyrodnicze ustaleń projektu Planu.

Projekt Planu obejmuje obszar gminy w granicach administracyjnych. Stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko dostosowano do szczegółowości projektowanego dokumentu. Co należy podkreślić – projekt określa podział obszaru na strefy planistyczne. Biorąc pod uwagę powyższe, prognoza obejmuje: opis, analizę i ocenę aktualnego stanu funkcjonowania środowiska, ocenę skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu oraz określenie ewentualnych rozwiązań eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

Zakres opracowania zawiera ustalenia określone w u.p.z.p., Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758) oraz Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 poz. 729). Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), w dniu wejścia w życie Planu Ogólnego Gminy traci moc Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Cisna uchwalone Uchwałą Nr XXII/238/2001 Rady Gminy w Cisnej z dnia 7 lutego 2001r. z późn.zm.

Plan Ogólny Gminy uwzględnia uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy wymienione w art. 13b u.p.z.p. Szczegółowe wyjaśnienie zastosowanych w Planie Ogólnym Gminy rozwiązań, o których mowa w art. 13h ust. 2 pkt 1, 2 i 3 u.p.z.p. zostało opisane w części tekstowej uzasadnienia i zobrazowane w jego części graficznej. Część graficzną uzasadnienia planu ogólnego stanowi prezentacja graficzna obiektów przestrzennych w rozumieniu ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, stanowiących uwarunkowania, o których mowa w art. 13b pkt 4, przy czym jeżeli te obiekty przestrzenne pochodzą ze zbiorów danych przestrzennych zgłoszonych do ewidencji zbiorów oraz usług danych przestrzennych, o której mowa w art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, wykorzystuje się geometrię tych obiektów przestrzennych. Część graficzna uzasadnienia sporządzona jest w skali 1:25 000.

2.1. Analiza czy projekt Planu jest zgodny z uwarunkowaniami zagospodarowania przestrzennego określonymi w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub planie ogólnym w zakresie wskazanych w nim obszarów przebiegu powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), w dniu wejścia w życie Planu Ogólnego Gminy traci moc Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Cisna uchwalone Uchwałą Nr XXII/238/2001 Rady Gminy w Cisnej z dnia 7 lutego 2001r. z późn.zm. (zwanej dalej Studium).

W zakresie wskazanych Studium obszarów przebiegu powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych Studium wskazuje na:

- konieczność ograniczenia zabudowy w korytarzach ekologicznych rzek i potoków
- korytarze ekologiczne stanowią pasmo ekologiczne łączące różne strefy i węzły ekologiczne.
- główne korytarze migracyjne przebiegają wzdłuż dolin rzek i potoków
- za najważniejsze korytarze ekologiczne na terenie gminy uważa się doliny Solinki i Wetlinki – są one szlakami przenikania i formowania się zespołów roślinnych integrujących ułatwiających funkcjonowanie różnych ekosystemów i populacji w Bieszczadach Wysokich
- zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych proponuje się głównie poprzez wprowadzenie ograniczeń dla osadnictwa, turystyki i infrastruktury towarzyszącej.
- szczegółowe określenie granic korytarzy powinno nastąpić przy opracowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie opracowania fizjograficznego w zależności od ukształtowania koryt rzek i potoków oraz od zasięgu wylewów powodziowych

Ponadto zgodnie z zapisami Studium w korytarzach ekologicznych zaleca się:

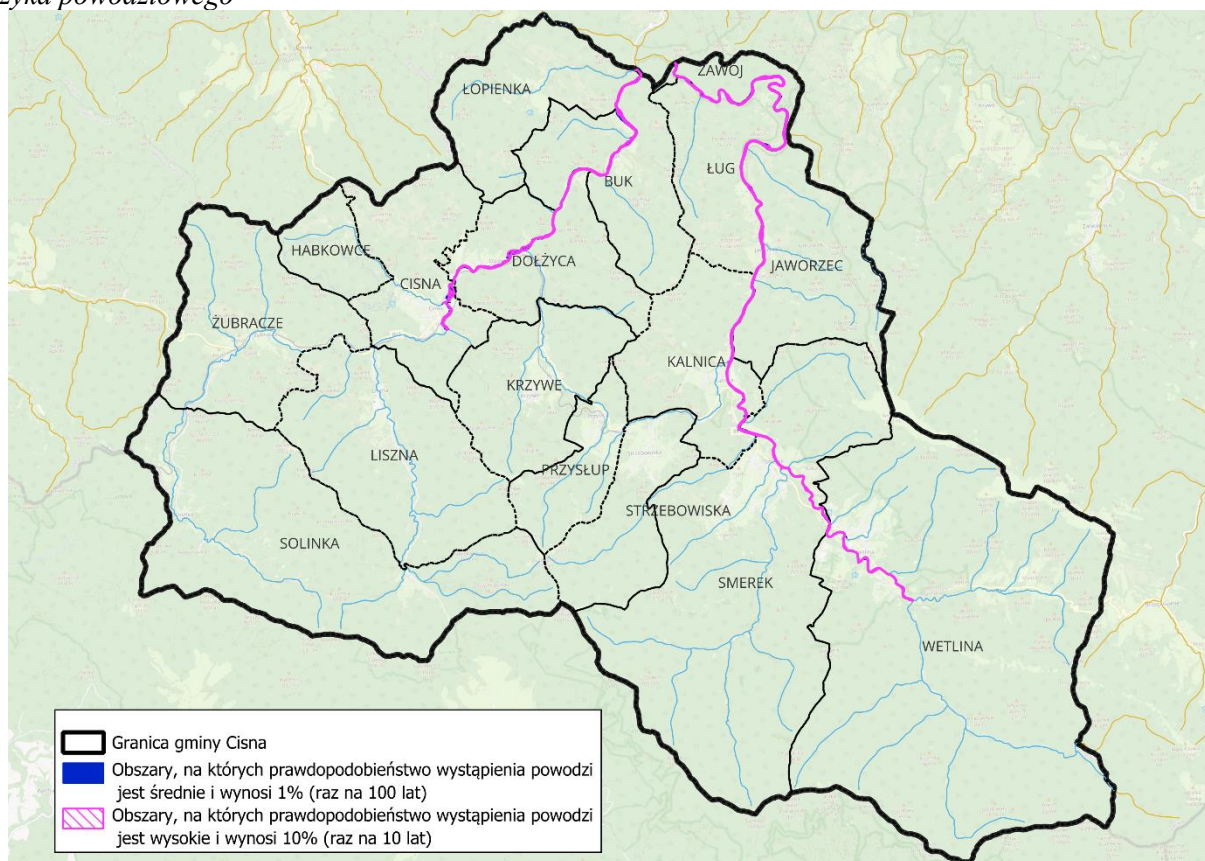
- ograniczać do minimum wyznaczania nowych terenów budowlanych,
- w pasie 15 -20 m od cieków wodnych nie lokalizować nowej zabudowy,
- zapewnić stały dostęp do wody,
- zabudowę w wyznaczonych już terenach, kształtować tak, aby nie pogarszać warunków lokalnego klimatu oraz nie tamować istniejących ciągów migracji zwierząt,
- budowę wodociągów prowadzić równolegle z ciągami kanalizacyjnymi,
- usuwać dzikie wysypiska śmieci,
- dążyć do zachowywania istniejącej zieleni lęgowej,
- utrzymywać koryta rzek i potoków w stanie naturalnym, ograniczać regulacje cieków do niezbędnej konieczności, nie przegradzać całej szerokości koryta progami i tamami,
- nie obniżać poziomu wód gruntowych,
- dopuszczać lokalizacje urządzeń rekreacji bez obiektów kubaturowych.

2.2. Opis lokalizacji terenu objętego projektem Planu względem: ujęć wody i ich stref ochronnych, terenów szczególnego zagrożenia powodzią oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych

Opis lokalizacji terenów objętych projektem Planu względem:

- **terenów szczególnego zagrożenia powodzią** - Na terenie gminy Cisna, zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Na podstawie map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego można stwierdzić, że na terenie gminy Cisna wyznaczone zostały obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Solinka oraz Wetlina, w północnej, środkowej i wschodniej części gminy. Obejmują one obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie – Q0,2 % (raz na 500 lat), średnie – Q1% (raz na 100 lat) oraz wysokie – Q10% (raz na 10 lat). Na występowanie lokalnych podtopień narażone mogą być również tereny w bezpośrednim sąsiedztwie mniejszych cieków i zbiorników wodnych.

Rysunek 1. Położenie terenu objętego projektem Planu względem map zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego

- **ujęć wody i ich stref ochronnych** -w obszarze objętym projektem Planu występują 3 ujęcia wód powierzchniowych i 34 ujęcia wód podziemnych, dla 17 ustanowione strefy ochronne wód podziemnych. Dla stref ochrony bezpośredniej, zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne, wprowadza następujące zakazy i nakazy:
 - zakazuje się użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody;

- wody opadowe i roztopowe należy odprowadzać w sposób uniemożliwiający przedostanie się ich do urządzeń służących do poboru wód;
- zagospodarować teren zielenią;
- ścieki z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody należy odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej;
- ograniczyć wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody;
- teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić;
- na ogrodzeniu umieścić tablice zawierające informacje o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieuprawnionych;
- zakazuje się niszczenia, uszkodzenia lub przemieszczania tablic zawierających informacje o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

Tabela 1. Ujęcia wód podziemnych na terenie gminy Cisna, dla których wydano pozwolenia wodnoprawne

NAZWA	NR DZIAŁKI	MIEJSCOWOŚĆ	NR DECYZJI	LICZBA DECYZJI
S-1	228	Przysłup	OS.6223-12/2004	1
S-1	251	Wetlina	RZ.ZUZ.3.421.11.2019.MP	2
S-1	210/712	Wetlina	RZ.ZUZ.3.4210.409.2020.PK	2
S-1	495	Smerek	RZ.ZUZ.3.421.131.2018.I.H.	3
S-2	495	Smerek	RZ.ZUZ.3.421.131.2018.I.H.	3
S-2	662	Wetlina	RZ.ZUZ.3.4210.279.2020.PK	3
S-3	662	Wetlina	RZ.ZUZ.3.4210.279.2020.PK	3
S-1	116	Strzebowisko	RZ.ZUZ.3.4210.223.2021.JS	2
S-1	420	Wetlina	OS.6223-1/2007	1
Smerek st. N-4	416	Smerek	OS.6341.54.2013	3
Kalnica II st.S-1	473/1	Kalnica	OS.6223-4/2003	1
Kalnica I st. S-1	470	Kalnica	OS.6223-4/2003	1
S-1	93	Kalnica	OS.6223-6/10	1
S-2	93	Kalnica	OS.6223-6/10	1
S-1	205/26	Przysłup	OS.6223-11/2003	1
S-1	398	Cisna	RZ.ZUZ.3.4210.16.2023.MP	4
S-2 awaryjna	369/4	Cisna	RZ.ZUZ.3.4210.16.2023.MP	4
S-1	73/4	Strzebowisko	OS.6223-7/2003	1
Stare Sioło I st. N-3	761/21	Wetlina	OS.6341.14.2013	2
Stare Sioło II st. S-1	762/8	Wetlina	OS.6341.15.2013	2
Beskidnik st.N-1	768/17	Wetlina	OS.6341.16.2013	3
S-1	123/8	Strzebowisko	OS.6223-9/06/07	1
S-2	238	Strzebowisko	OS.6223-9/06/07	1
S-2	420	Wetlina	OS.6223-1/2007	1

	244/5	Cisna	RZ.ZUZ.3.4210.409.2021.PK	1
	67	Kalnica	RZ.ZUZ.3.4210.284.2020.MP	1
S-1	662/1	Wetlina	RZ.ZUZ.3.4210.279.2020.PK	3
R-1	249/2	Solinka	RZ.ZUZ.3.421.445.2019.MP	1
R-1	469/10	Kalnica	RZ.ZUZ.3.421.443.2019.MP	1
S-3	420	Wetlina	RZ.ZUZ.3.421.410.2018.PM	1
L-1	463/16	Kalnica	RZ.ZUZ.3.421.370.2018.MP	2
S-1	168	Cisna	RZ.ZUZ.3.4210.44.2023.MP	3
brak danych	254	Strzebowisko	OS.6341.17.2013	1
S	276	Dolżyca	RZ.ZUZ.3.4210.27.2023.IH	1

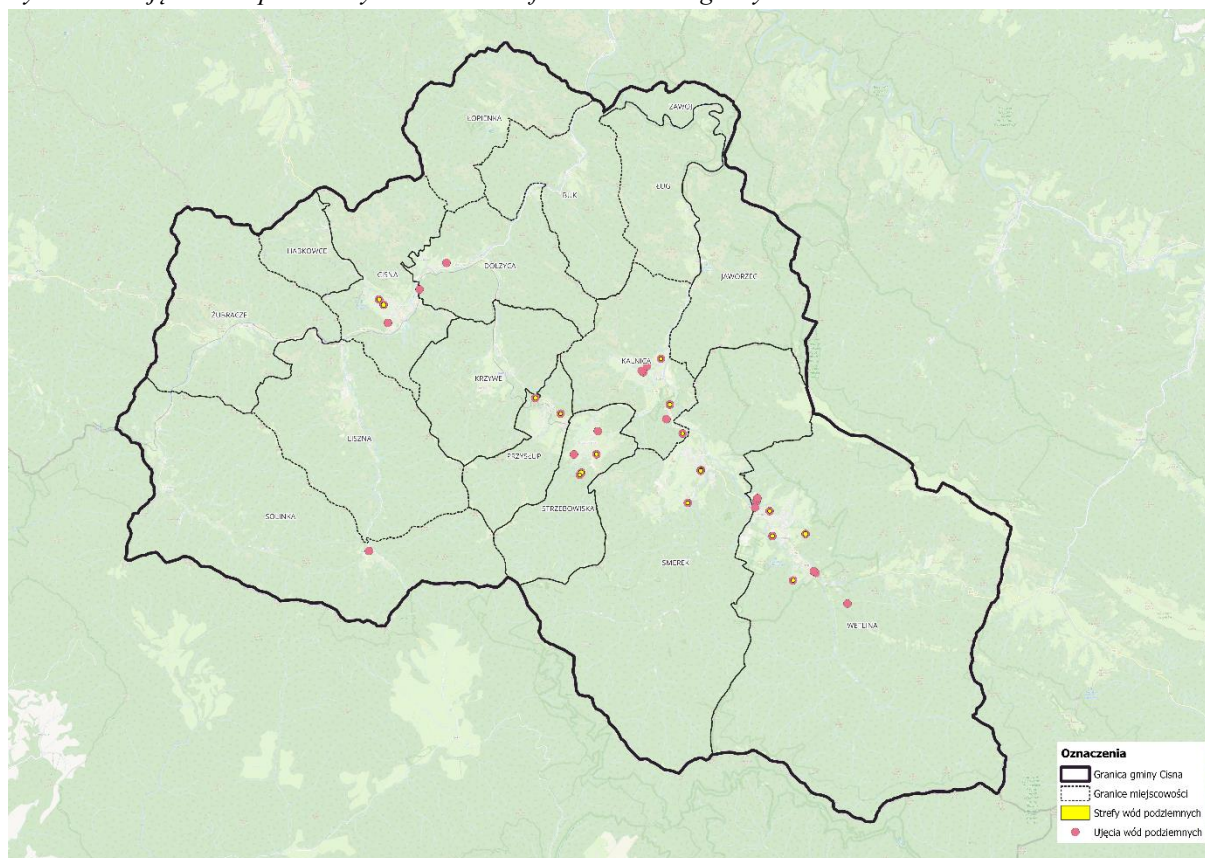
Źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Tabela 2. Ujęcia wód powierzchniowych na terenie gminy Cisna

NAZWA CIEKU	NR DZIAŁKA	MIEJSCOWOŚĆ	NR_DECYZJI	LICZBA DECYZJI
bez nazwy	224/3	Dolżyca	OS.6223-6/2004	1
bez nazwy	146	Buk	OS.6223-7/2004	1
Biała Woda	209/2	Wetlina	OS.6341.21.2015	3
bez nazwy	182/1	Smerek	OS.6223-4/2004	1
Niedźwiedzi	178	Smerek	RZ.ZUZ.3.421.131.2018.I.H.	3
Solinka	232/1	Solinka	OS.6341.38.2013	3
potok bez nazwy	77	Kalnica	OS.6223-14/2003	1
Niedźwiedzi	523	Smerek	RZ.ZUZ.3.4210.94.2023.PK	1

Źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Rysunek 2. Ujęcia wód podziemnych wraz ze strefami na terenie gminy Cisna

Źródło: opracowanie własne na podstawie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Projekt Planu uwzględniają lokalizację ujęć wody oraz nie kolidują z zapisami zawartymi w przepisach odrębnych zawierającymi zakazy i nakazy dotyczące stref ochronnych ujęć wody. W każdej strefie planistycznej istnieje możliwości wyznaczenia terenów infrastruktury technicznej o powierzchni do 0,5 ha, w związku z powyższym możliwe jest utrzymanie istniejących ujęć wody wraz ze strefami ochrony bezpośredniej. Ograniczenia związane ze strefami pośrednimi regulowane są przepisami odrębnymi, i nie są możliwe do wprowadzenia do ustaleń planu ogólnego z uwagi na określony zakres planu ogólnego w u.p.z.p.

- Głównego Zbiornika Wód Podziemnych - teren objęty projektem Planu znajduje się poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych.

3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, oraz potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu Planu

Położenie i charakterystyka terenu

Gmina Cisna położona jest w południowo-wschodniej części Polski w rejonie Bieszczad w województwie podkarpackim, w powiecie leskim. Jest gminą wiejską. W skład gminy wchodzi 17 obrębów: Buk, Cisna, Dołżyca, Habkowce, Jaworzec, Kalnica, Krzywe, Liszna, Łopienka, Ług, Przysłop, Smerek, Solinka, Strzebowiska, Wetlina, Zawój, Żubracze, które tworzą 7 sołectw: Cisna, Kalnica, Przysłop, Smerek, Strzebowiska, Wetlina oraz Żubracze. Siedzibą gminy jest wieś Cisna.

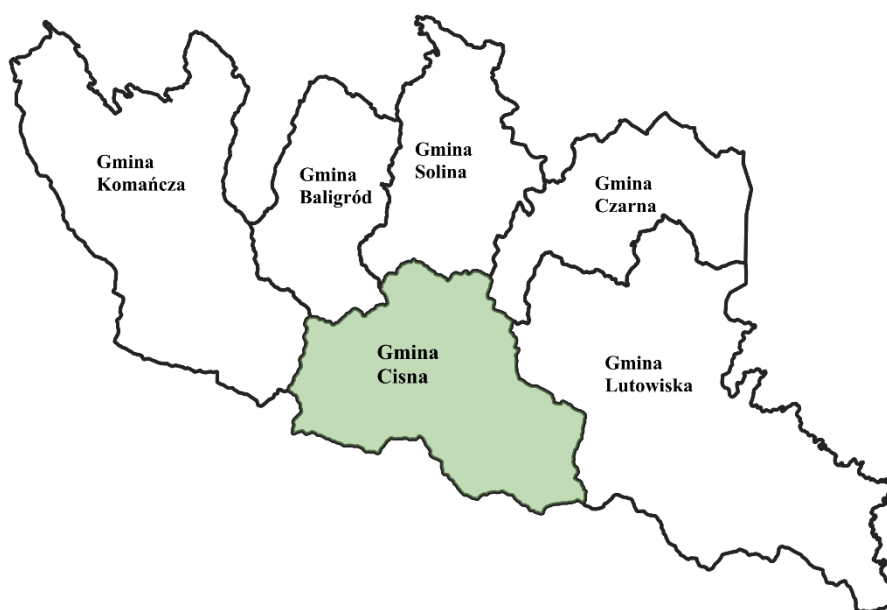
Rysunek 3. Podział administracyjny gminy Cisna

Źródło: opracowanie własne

Gmina Cisna graniczy od północno-zachodu z gminą Baligród, od północno-wschodu z gminą Solina i gminą Czarna, od wschodu z gminą Lutowiska, od południa ze Słowacją, natomiast od zachodu z gminą Komańcza.

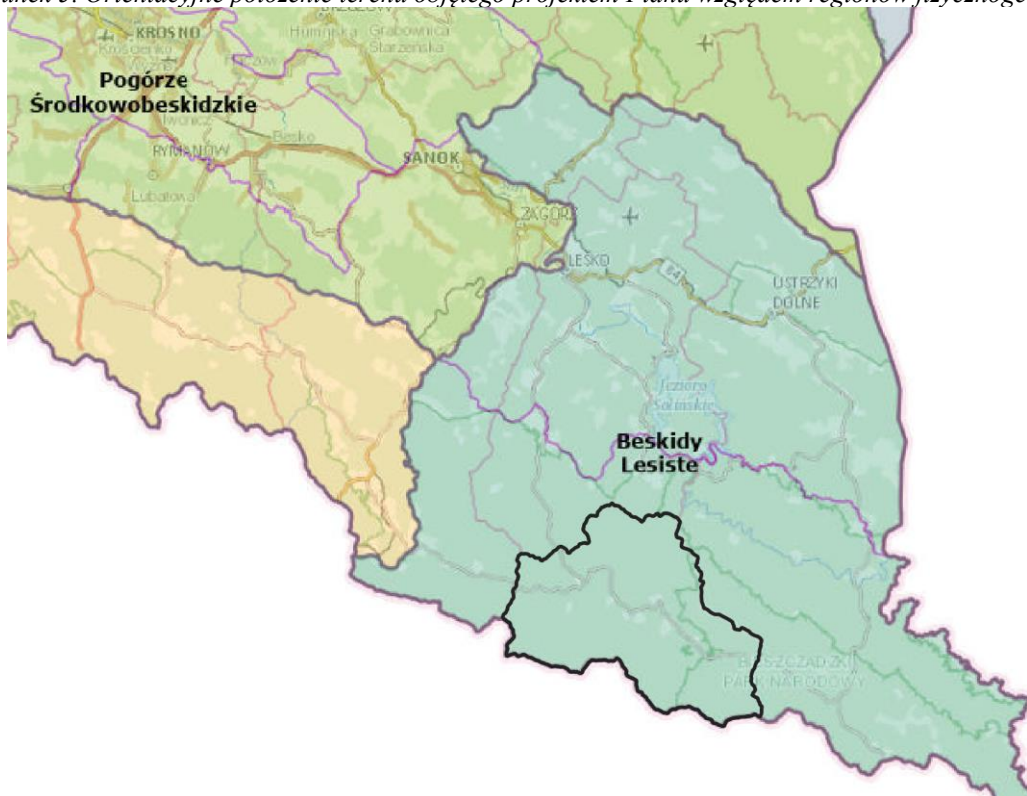
Rysunek 4. Orientacyjne położenie terenu objętego opracowaniem względem gmin

Źródło: opracowanie własne

Gmina Cisna położona jest w obrębie mezoregionu Bieszczady Zachodnie, który stanowi najbardziej wysunięty na południowy-wschód fragment polskich Karpat. Region ten charakteryzuje się występowaniem dzikiej natury, majestatycznych połonin, dorodnych lasów oraz pamiątek wielowiekowego dziedzictwa kulturowego, przez co on lat niezmiennie przyciąga coraz większe rzesze turystów. Położenie gminy decyduje zatem o jej niezwykłych walorach krajobrazowych i turystycznych oraz o zróżnicowaniu rzeźby terenu, a także wpływa znacząco na strukturę użytkowania gruntów – ok. 90 % powierzchni gminy stanowią grunty leśne, natomiast użytki rolne – zaledwie ok. 5 % powierzchni

Rysunek 5. Orientacyjne położenie terenu objętego projektem Planu względem regionów fizycznogeograficznych

Źródło: opracowanie własne – warstwa geoserwis.gdos.go.pl

Geologia

Gmina Cisna położona jest w Karpatach Zewnętrznych zbudowanych ze skał fliszowych. Obszar badań znajduje się w obrębie dwóch jednostek tektonicznych: płaszczowiny śląskiej i płaszczowiny dukielskiej. Granica między nimi przebiega przez środek gminy, od okolic Cisnej na zachodzie po przełęcz Wyżną (nad Berehami) na wschodzie.

Płaszczowina śląska składa się tutaj z dwóch jednostek (Rys. 2): łuski przeddukielskich i centralnego synklinorium karpackiego, rozdzielonych odłukiem przeddukielskim nazywanym również uskokiem brzeżnym. Ma on charakter stromego uskoku normalnego, zapadającego w kierunku NE, a w głąb przechodzącego w uskok odwrócony i nasunięcie.

Centralne synklinorium karpackie charakteryzuje się występowaniem licznych wąskopromiennych fałdów o wergencji NE, a w rejonie odłukcia przeddukielskiego wstecznie obalonych (wergencja SW). Najważniejszymi strukturami fałdowymi są (idąc od północy): synklina Baligrodu – Magurki – Stołów, antyklina Szczawnego – Suchych Rzek, synklina połonin i synklina brzeżna. Trzon tych fałdów stanowią gruboławicowe piaskowce z Otrytu. Fałdy te są często złuskowane i ponasuwane na siebie wzdłuż stromo zapadających powierzchni nasunięć.

Łuski przeddukielskie stanowią skomplikowaną strukturę tektoniczną położoną na przedpolu nasunięcia dukielskiego. Zbudowane są z szeregu łusek, w których można wyróżnić strefę łusek północnych i południowych. W łuskach północnych, rozdzielonych zapadającymi płasko na północ nasunięciami przeważają odwrócone położenia warstw. Łuski południowe, z nasunięciami zapadającymi na południe, zbudowane są z silnie sfałdowanych skał w położeniu odwróconym, lokalnie normalnym. Obydwie strefy rozdziela obszar silnych deformacji tektonicznych zaznaczających się występowaniem brekcji, drobnych zafałdowań oraz uskoku i nasunięć. W rejonie Cisnej i Dołżycy w łuskach przeddukielskich występują dwa płaty tektoniczne w formie elewacji zbudowanych z niemal poziomo zalegających odwróconych

ławie warstw hieroglifowych i piaskowców z Mszanki (G. Mochnaczka – 777 m n.p.m i G. Krzemienna – 937 m n.p.m.).

Nasunięcie dukielskie stanowiące strefę tektoniczną rozgraniczającą dwie jednostki płaszczowinowe zapada stromo pod kątem 80-50° w kierunku południowo-zachodnim (Rubinkiewicz 1996), lokalnie również ku NE. Strefa ta jest stosunkowo wąska – ma szerokość kilkunastu- kilkudziesięciu metrów, a jej obecność w terenie dokumentują brekcje, kataklazyty i liczne deformacje ciągłe i nieciągłe.

Płaszczowina dukielska składa się z dwóch podjednostek (Ślaczka, 1971): zewnętrznej (brzeżnej) i wewnętrznej. Obydwie podjednostki mają budowę łuskową. W podjednostce zewnętrznej na badanym terenie występuje łuska Chryszczatej – Wołosania – Wielkiej Rawki (Rys. 2) i łuska Przysłupia – Wielkiego Jasła – Paportnej. Pozostałe dwie łuski: Hyrlatej – Rabiej Skały i Czerenina – Roztok Górnych należą do podjednostki wewnętrznej.

Łuska Chryszczatej – Wołosania – Wielkiej Rawki ma stosunkowo prostą budowę – występuje tu kompleks skał z dominującymi stromymi upadami (60-90°) w położeniach normalnych na SW i odwróconych na NE. W rejonie Moczarnego występuje synklina z warstwami hieroglifowymi w jądrze.

Łuska Przysłupia – Wielkiego Jasła – Paportnej ma na wschodzie stosunkowo prostą budowę geologiczną ze stromymi upadami na południe, ku zachodowi (na arkuszu Jabłonki-rejon Żubraczego) pojawia się coraz więcej drugorzędnych nasunięć – wtórne złuskiowania w warstwach hieroglifowych.

W łusce Hyrlatej – Rabiej Skały na wschodzie dominują połogie upady na północ. W rejonie Roztok Górnych sytuacja się komplikuje – występuje tu znaczna zmienność upadów, zarówno na północ jak i na południe, zarówno w położeniach normalnych i odwróconych.

Łuska Czerenina – Roztok Górnych występuje na południowym wschodzie gminy. W budowie wewnętrznej łuski dominują liczne drugorzędne nasunięcia. Dominują tu warstwy o położeniach odwróconych na północ, przy czym im bliżej granicy ze Słowacją są one bardziej połogie (20-40°).

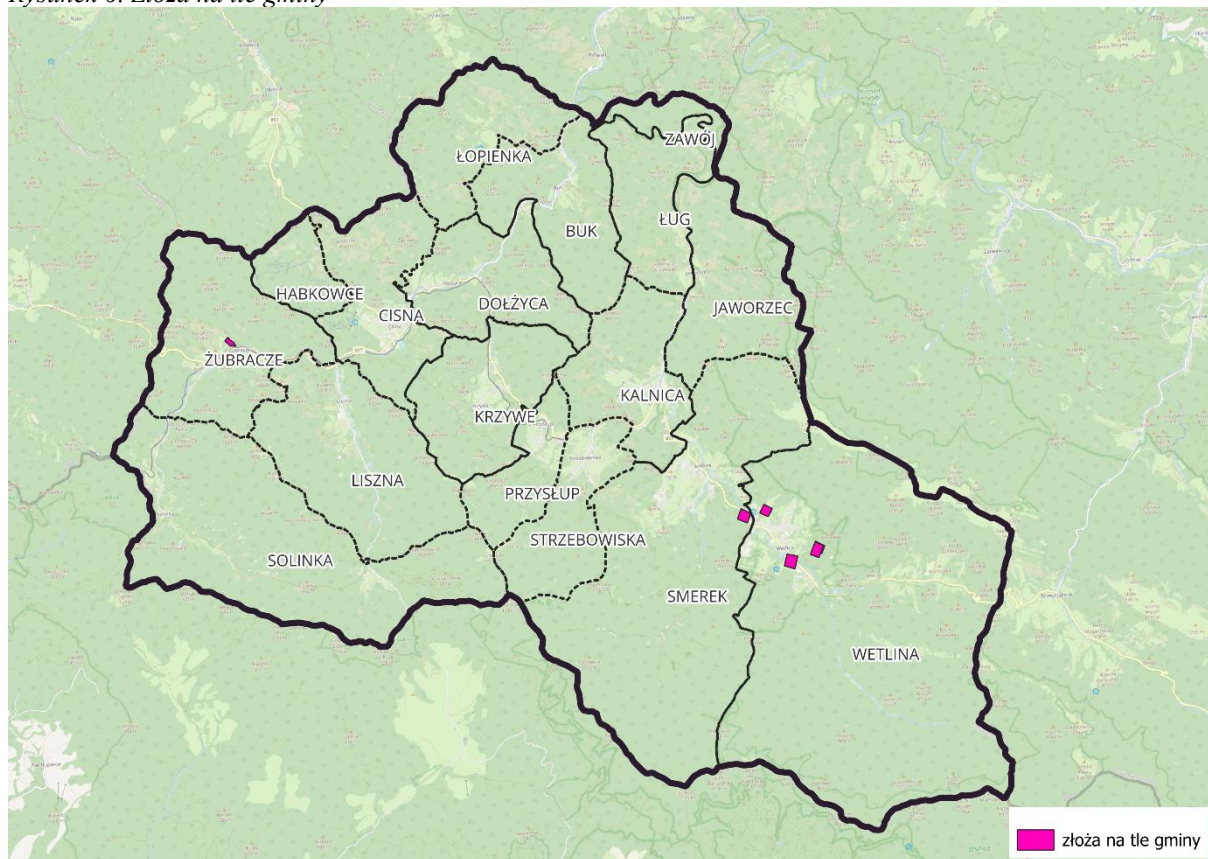
Obraz tektoniki badanego obszaru uzupełnia gęsta sieć uskoku. Najwięcej stref uskoku występuje w obrębie łusek przeddukielskich oraz w południowej i wschodniej części płaszczowiny dukielskiej. Mają one zróżnicowane kierunki, jednak przeważają o biegach N-S i SW-NE. Są to w zdecydowanej większości uskoki przesuwne, przy czym te o rozciągłości południkowej są prawoskrętne, a SW-NE lewoskrętne.

W granicach gminy występują utwory dwóch serii litostratygraficznych: dukielskiej i śląskiej tożsame z zasięgiem jednostek płaszczowinowych.

Surowce mineralne

Na terenie gminy Cisna występują **złoża**: Wetlina (NR 6740) - kopalina główna – gazy ziemne i Żubracze (NR 658) - kopalina główna – kamienie łamane i bloczne. Na obszarze gminy nie występują obszary i tereny górnicze.

Rysunek 6. Złoza na tle gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://pgi.gov.pl>

Osuwiska oraz tereny zagrożone ruchami masowymi

Na terenie gminy Cisna przeważają osuwiska bardzo małe, zajmujące mniej niż 0,5 ha. Udokumentowano ich 369, co stanowi 48% wszystkich osuwisk, a ich łączna powierzchnia wynosi 78,0 ha. Osuwiska małe, o powierzchni od 0,5 do 1 ha, występują w liczbie 111 (około 15%), zajmując łącznie 78,11 ha. Osuwiska średnie, obejmujące powierzchnię od 1 do 5 ha, zidentyfikowano w liczbie 196 (około 26%), a ich całkowita powierzchnia wynosi 439,53 ha. Osuwiska duże, mieszczące się w przedziale 5-10 ha, rozpoznano w liczbie 36 (około 5%) i zajmują one łącznie 257,74 ha. Natomiast największe osuwiska, o powierzchni przekraczającej 10 ha, stanowią 48 form (około 6%) i sumarycznie pokrywają największy obszar, wynoszący 800,18 ha.

Osuwiska w obrębie gminy zajmują łączną powierzchnię 16,24 km² (bez obszaru osuwiska położonego poza granicą państwa), co daje 760 osuwisk oraz wyznaczono 48 terenów zagrożonych ruchami masowymi.

Wyróżniano osuwiska aktywne tj. takie, w których przejawy aktywności wystąpiły w ciągu ostatnich 5 lat, osuwiska aktywne okresowo tzn. takie, w obrębie których przejawy aktywności występowały w ciągu ostatnich 5-50 lat oraz osuwiska nieaktywne, w obrębie których nie obserwowano przejawów aktywności od co najmniej 50 lat. Wśród osuwisk zarejestrowanych na terenie gminy Cisna stwierdzono występowanie 2 form aktywnych ciągle (0,3% liczby osuwisk na tym obszarze), 167 aktywnych okresowo (22,0%), 561 nieaktywnych (73,8%) oraz 30 osuwisk (3,9%) o różnych stopniach aktywności, wśród których 2 posiadały strefą aktywną.

Na terenie gminy Cisna dominują osuwiska powstałe w wyniku zsuwu złożonego, przy czym najczęściej jest to zsuw translacyjny i rotacyjny, rzadziej z udziałem spływu. Ze względu

na rodzaj materiału zdecydowana większość osuwisk to formy skalne i skalno-zwietrzelinowe o dużej miąższości koluwiów.

Wiele osuwisk zlokalizowanych jest w obrębie skarp przykorytowych cieków lub w dolnych odcinkach zboczy większych dolin oraz w lejach źródłowych. Są to jednak formy stosunkowo niedużych rozmiarów (np. rejon pomiędzy Cisną a Przysłopem). Osuwiska obejmujące całe stoki lub większą ich część charakteryzują się dużą powierzchnią. Występują one w sposób rozproszony w północnej części gminy od Wierchu Jabłońskiego, osadę Buk po obszar rezerwatu Sine Wiry, w centralnej części gminy na stokach Góry Mochnaczk i Góry Krzemiennej, a na południu w obrębie Pasma Granicznego od góry Okrąglik po Dziurkowiec.

Osuwiska na obszarze gminy Cisna są ściśle związane z budową litologiczną podłoża, jego tektoniczną strukturą (obecność licznych złuszczeń) oraz kątem nachylenia warstw skalnych. Największe skupiska dużych i bardzo dużych osuwisk występują w centralnej części gminy, w obrębie łusek przeddukielskich (należących do płaszczowiny śląskiej). Podłoże tego obszaru składa się głównie z piaskowców średnio- i cienkoławicowych oraz łupków (warstwy hieroglifowe), które charakteryzują się dużą podatnością na ruchy masowe.

W rejonach zachodnich i wschodnich łusek przeddukielskich, gdzie deniwelacje terenu są mniejsze, liczba osuwisk również jest niższa. Znaczne osuwiska występują także w synklinorium jasielskim (centralnej depresji karpackiej). W warstwach otryckich (krośnieńskich), zwłaszcza w skrzydłach licznych fałdów, uformowały się złożone struktury, które często mają charakter zsuwów konsekwentnych, przynajmniej częściowo.

W płaszczewinie śląskiej i dukielskiej osuwiska są rzadziej spotykane na obszarach, gdzie warstwy skalne układają się pionowo lub pod stromym kątem nachylenia (60–79 stopni).

Gleba

Pokrywa glebowa w gminie Cisna i jej struktura nawiązują do podłoża geologicznego, rzeźby i warunków klimatyczno - roślinnych. Na słabo przepuszczalnych gliniasto - ilastych zwietrzelinach skał fliszowych rozwinęły się gleby brunatne. Gleby brunatne charakteryzują się zaawansowanym procesem wietrzenia minerałów pierwotnych, resyntezą minerałów wtórnych oraz uwalnianiem do roztworów produktów wietrzenia. Związki te tworzą często trwałe połączenia żelazisto - próchniczo - ilaste oraz otoczki na ziarnach mierzalnych, nadając charakterystyczne brunatne zabarwienie profilu.

Przewaga bezwęglanowych, kwarcowo - krzemianowych skał fliszowych jako podłoża oraz górskie warunki klimatyczno - roślinne sprawiają, że wśród gleb brunatnych dominują tu gleby brunatne kwaśne.

Ta powszechność gleb brunatnych kwaśnych wiąże się z następującymi przyczynami:

- rzeźbą terenu umożliwiającą pionowy ruch wody warunkujący wykształcenie poziomu bielcowego,
- bliskością skały macierzystej,
- szybkim usuwaniem bielcujących kwasów fulwowych,
- zjawiskiem erozji powodującym niszczenie poziomów powierzchniowych,
- ciężkim i słabo przepuszczalnym składem mechanicznym zwietrzelin fliszokarpackiego.

Występują tu też rankery i gleby inicjalne. Rankery są glebami kwaśnymi, a odczyn ich w całym profilu nie przekracza pH = 5.0.

Gleby inicjalne skaliste są bardzo płytkie, charakteryzują się parucentymetrową warstwą inicjalnej próchnicy, która leży bezpośrednio na słabo zwietrzałej lub tylko spękanej skale bezwęglanowej. Gleby te występują w terenach skałkowych lub zerodowanych.

Gleby semihydrogeniczne i hydrogeniczne występują tu tworząc rozproszone enklawy wśród innych, dominujących gleb przeważnie brunatnych kwaśnych.

Gleby glejowe są spotykane z reguły w miejscach wysięków wód gruntowych, na spłaszczeniach stokowych, w terenach lokalnych młak i źródeł.

Gleby te stanowią przykład magazynowania wód śródpokrywowych w terenach górskich i ze względów hydrologicznych nie powinny być odwadniane.

Zasoby wodne

Gmina Cisna, charakteryzuje się bogactwem zasobów wodnych. W obszarze gminy znajdują się liczne rzeki, potoki i źródła. Najważniejsze z nich to potok Cisna, który przepływa przez miejscowość. W regionie występują również liczne zbiorniki wodne oraz górskie strumienie.

Zgodnie z II aktualizacją planu gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023, poz. 300) omawiany teren położony jest w sześć jednolitych częściach wód powierzchniowych rzecznych.: San od Chmielu do zb. Solina RW200004221399, Wołkowyjka RW200004221389, Solinka RW2000042213499, Hoczewka RW200004221899, Osława RW20000422299, San do Chmielu RW200004221171.

Teren gminy znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 168 (GW2000168). Charakteryzuje się ona dobrym stanem ilościowym i jakościowym wód. W kwestii oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jednolitej części wód podziemnych nr 168, nie wskazuje się żadnych zagrożeń.

Celem środowiskowym dla JCWPd 168 jest utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego. Dobry stan ilościowy oznacza, że dostępne do zagospodarowania zasoby są wyższe niż średni wieloletni pobór rzeczywisty z ujęć wód podziemnych. Wpływ człowieka na wahania zwierciadła wód podziemnych jest znikomy i można go wykluczyć. Dobry stan chemiczny wód podziemnych oznacza uzyskanie I, II lub III klasy jakości wód.

Na terenie objętym opracowaniem nie są wyznaczone obszary ochrony dla wód podziemnych ujmowanych na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Teren objęty opracowaniem znajduje się poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych.

Wody podziemne są głównym źródłem zaopatrzenia w wodę ludności, rolnictwa i przemysłu. W Gminie Cisna, większość ludność korzysta z lokalnej sieci wodociągowej oraz z własnych studni kopanych bądź wierconych.

Zapewnieniu odpowiedniej jakości wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ochronie zasobów wodnych, służy m.in. ustanawianie stref ochronnych ujęć wody. Strefę ochronną stanowi obszar, na którym obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wód. Strefa ochronna może obejmować wyłącznie teren ochrony bezpośredniej albo teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej. Strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia się dla każdego ujęcia wody, z wyłączeniem ujęć wody służących do zwykłego korzystania z wód. Teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmuje obszar zasilania ujęcia wody. Na terenie gminy zlokalizowanych jest 34 ujęć wód podziemnych.

Klimat

Klimat Bieszczadów jest zróżnicowany, ponieważ góry te leżą na styku dwóch stref klimatycznych, co powoduje istotne różnice w temperaturze, wilgotności i opadach. Przykładowo, w Sanoku (na północ od Bieszczadów) roczna suma opadów przekracza 800 mm, a średnia temperatura to 7,5 °C. Natomiast na południe od Przełęczy Użockiej opady wynoszą

ok. 600 mm rocznie, a średnia temperatura sięga 9,5 °C. Południową część Bieszczadów kształtuje klimat Niżu Węgierskiego – ciepły, suchy, z rocznymi opadami sięgającymi nieco powyżej 1000 mm. Objawia się to m.in. obecnością winorośli u podnóży gór oraz niewielkim udziałem świerka w lasach.

Roczna suma opadów w Bieszczadach waha się od ok. 800 do 1200 mm. Na terenach położonych powyżej 550 m n.p.m. opady przekraczają 1000 mm, a na najwyższych szczytach dochodzą nawet do 1200 mm. Najwięcej deszczu spada latem – w czerwcu i lipcu, najmniej zimą. Charakterystyczne dla Bieszczadów są wyższe opady jesienią niż wiosną, co odróżnia je od innych części Karpat.

Wiatry w regionie mają głównie kierunek południkowy – dominują wiatry południowe, które osiągają największą siłę zimą.

Mikroklimaty lokalne również odgrywają ważną rolę. W kotlinie Cisnej notuje się więcej opadów, niższe temperatury i dłużej zalegający śnieg. Z kolei okolice Chmielu i Dwernika wyróżniają się cieplejszym klimatem i mniejszą ilością opadów.

W zimowych miesiącach, szczególnie w styczniu i lutym, występuje zjawisko **inwersji temperatury**, co sprawia, że powietrze na wyżej położonych terenach staje się wyjątkowo przejrzyste – pozwalając dostrzec np. Tatry, oddalone o ponad 130 km.

Piętra klimatyczne gminy Cisna:

1. **Piętro umiarkowanie ciepłe** (do 700–800 m n.p.m.):
 - Średnia temperatura: 4–6 °C
 - Opady: ok. 1000 mm rocznie
 - W dolinach występują duże dobowe wahania temperatur, zimą zalega zimne powietrze, co negatywnie wpływa na warunki zdrowotne. Doliny są słabo przewietrzane, z wyjątkiem szerokiego odcinka doliny Wetliny w rejonie Kalnicy.
2. **Piętro umiarkowanie chłodne** (700–800 do 1000 m n.p.m.):
 - Średnia temperatura: 2,5–4 °C
 - Opady: ok. 1200 mm rocznie
 - Większe prędkości wiatru, dłuższe zaleganie śniegu – szczególnie na stokach północnych.
3. **Piętro chłodne** (powyżej 1000 m n.p.m.):
 - Średnia temperatura: 1–2,5 °C
 - Opady: 1300–1500 mm rocznie
 - Obszar połonin i górskich łąk bez lasów, silnie wystawiony na wiatr, zimą często dochodzi do zwiewania śniegu

Jakość powietrza

Podstawowy układ drogowy gminy tworzą drogi wojewódzkie: nr 893 (Hoczew – Cisna) oraz nr 897 (Tylawa – Wołosate), a także drogi powiatowe: 2283R (Bukowiec – Dołżyca) i 2286R (Majdan – Roztoki Górne). Drogi te stanowią główne połączenia komunikacyjne wewnętrzne i zewnętrzne gminy Cisna. Uzupełniają je drogi gminne obsługujące lokalne miejscowości. Na terenie gminy nie przebiegają drogi krajowe ani nie są planowane tego typu inwestycje.

Głównymi czynnikami powodującymi zmiany w zakresie warunków aerosanitarnych w wyniku realizacji założeń projektu Planu będą obiekty usług turystycznych.

Na terenie gminy brak jest stacji pomiarowych monitorujących stan powietrza atmosferycznego. Z oceny jakości powietrza atmosferycznego przedstawionej w dokumencie „Stan środowiska województwa podkarpackiego. Raport 2021” wynika, że w województwie nie zostały przekroczone dopuszczalne wartości stężenia dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku

azotu (NO₂), tlenku węgla (CO) oraz wartości dopuszczalnego stężenia średniorocznego benzenu. Od 2016 r. nie wystąpiło przekroczenie średniorocznej normy pyłu PM₁₀, dochodziło natomiast do przekroczeń dopuszczalnych wartości dobowych. Natomiast nadal utrzymuje się ponadnormatywne, choć nieco niższe od poprzednich lat, stężenie pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu. Ocena jakości powietrza za rok 2018 w zakresie kryterium ochrony zdrowia ludzi wykazała dla całego obszaru województwa klasę A dla zanieczyszczeń gazowych (SO₂, NO₂, CO, benzen, ozon) oraz pyłowych (PM_{2,5} i metale w pyłe PM₁₀ (As, Cd, Ni, Pb)), natomiast klasę C dla dopuszczalnego stężenia dobowego pyłu zawieszonego PM₁₀ (głównie na obszary miast) oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu (większa część obszaru województwa, w tym teren opracowania). W zakresie kryterium ochrony roślin wartości SO₂, NO_x i ozon nie przekraczały obowiązujących dla tych substancji norm dlatego cała strefa podkarpacka znalazła się w klasie A.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska wykonał ocenę jakości powietrza za rok 2023 i na jej podstawie dokonał klasyfikacji stref w województwie podkarpackim. Ocenie podlegają zanieczyszczenia, dla których w prawie krajowym i w dyrektywach unijnych określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin. Wyniki oceny w postaci raportu pt. „*Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2023*” zostały przekazane Zarządowi Województwa Podkarpackiego. Ocena pod kątem ochrony zdrowia ludzi została wykonana na obszarze 2 stref województwa podkarpackiego (miasto Rzeszów i strefa podkarpacka) odrębnie dla 12 zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), ozonu (O₃), benzenu (C₆H₆), pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz zanieczyszczeń oznaczanych w pyłe zawieszonym PM₁₀: benzo(a)pirenu (B(a)P), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i ołowiu (Pb). Ocena pod kątem ochrony roślin została wykonana dla strefy podkarpackiej odrębnie dla 3 zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i ozonu (O₃). Ocena jakości powietrza za rok 2023 wykazała dotrzymanie na całym obszarze województwa podkarpackiego poziomów dopuszczalnych określonych dla pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}. Na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat rok 2023 był drugim z kolei, w którym na obszarze całego województwa podkarpackiego dotzymane zostały poziomy dopuszczalne określone dla tych zanieczyszczeń. W zakresie benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ również w 2023 roku utrzymał się pozytywny trend obniżania się jego stężeń w regionie. Drugi rok z kolei średnioroczny poziom docelowy B(a)P w pyłe zawieszonym PM₁₀ dotrzymany został w strefie miasto Rzeszów. W strefie podkarpackiej do czterech podkarpackich miast (Mielec, Krosno, Sanok, Stalowa Wola), na terenie których średnioroczny poziom docelowy benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ został dotrzymany w 2022 roku, w roku 2023 dołączyły kolejne: Jarosław, Jasło, Przemyśl i Tarnobrzeg. W stosunku do roku 2022 obszar przekroczenia średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu w województwie podkarpackim zmniejszył się o 93,3%. W obu strefach województwa podkarpackiego, podobnie jak w latach wcześniejszych przekroczony został poziom celu długoterminowego ozonu określony pod kątem ochrony zdrowia, a w strefie podkarpackiej dodatkowo przekroczony został poziom celu długoterminowego określony w celu ochrony roślin. Przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu spowodowane było przede wszystkim warunkami meteorologicznymi sprzyjającymi tworzeniu się ozonu w przyziemnej warstwie atmosfery oraz napływem spoza granic województwa mas powietrza zanieczyszczonych ozonem. Poprawa jakości powietrza w roku 2023 jest wypadkową działań na rzecz ochrony powietrza oraz bardzo korzystnych warunków meteorologicznych. Cieplesze, w porównaniu do wielolecia, miesiące zimowe skutkowały mniejszymi emisjami zanieczyszczeń do powietrza, zwłaszcza z indywidualnych źródeł grzewczych. Poprawie

jakości powietrza sprzyjało również wystąpienie w okresie zimowym opadów przewyższających normy wieloletnie.. W zakresie ochrony powietrza dla województwa podkarpackiego przyjęta została także uchwała nr LII/869/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa podkarpackiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Uchwała „antysmogowa” ma na celu zapobieganie negatywnemu oddziaływaniu na środowisko lub zabytki instalacji, w których następuje spalanie paliw. Kalendarium wdrażania nowych zasad na terenie województwa obejmuje od 2018 r. zakaz spalania węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem, mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem, paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 5 mm wynosi więcej niż 12% oraz biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%. Dodatkowo w uchwale wskazano terminy wymiany kotłów i pieców niezgodnych z uchwałą, bezklasowych oraz niespełniających docelowych wymogów uchwały.

Do lokalnych czynników powodujących zanieczyszczenie powietrza, zlokalizowanych najbliższej analizowanego terenu, zaliczyć należy przede wszystkim spalanie paliw dla celów grzewczych oraz ruch komunikacyjny.

Realizacja ustaleń projektu Planu może przyczynić się do nieznacznego zwiększenia zanieczyszczenia powietrza zwłaszcza w trakcie realizacji ustaleń projektu Planu.

Klimat akustyczny

Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami w zakresie ochrony przed hałasem normy akustyczne, w zależności od przeznaczenia terenu określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w *sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (t.j. Dz. U. 2014, poz. 826). Klimat akustyczny kształtowany jest tu w wyniku oddziaływania komunikacji drogowej, tj. ruchu samochodów poruszających się po drogach.

Podstawowym układem drogowym gminy Cisna, stanowią: drogi wojewódzkie: 893 Hoczew – Cisna, 897 Tylawa – Wołosate, drogi powiatowe: 2283 R Bukowiec – Dołżyca; 2286 R Majdan – Roztoki Górne. Drogi wojewódzkie oraz drogi powiatowe stanowią główne powiązania wewnętrzne i zewnętrzne gminy Cisna. Uzupełnieniem podstawowego układu drogowego są drogi kategorii gminnej, które obsługują wszystkie miejscowości na terenie gminy. Przez gminę Cisna nie przebiegają drogi krajowe, ani nie są planowane inwestycje w zakresie budowy dróg krajowych.

Stopień oddziaływania hałasu zależy przede wszystkim od natężenia ruchu pojazdów, udziału transportu ciężkiego, rodzaju nawierzchni dróg, stanu technicznego pojazdów oraz organizacji ruchu drogowego.

Największy wpływ na klimat akustyczny miasta wywierają drogi. Wynika to z wysokiego natężenia ruchu głównie na drogach wojewódzkich oraz dużego udziału pojazdów ciężarowych w strumieniu transportowym. Drogi powiatowe i gminne, mimo że również generują hałas, mają mniejsze znaczenie akustyczne z uwagi na zdecydowanie niższy poziom natężenia ruchu i ograniczony zasięg oddziaływania.

Liczba mieszkańców narażonych na hałas komunikacyjny, szczególnie w godzinach nocnych, ma istotne znaczenie z punktu widzenia ochrony zdrowia i komfortu życia. Nadmierna ekspozycja na hałas może prowadzić do zaburzeń snu, stresu, a także negatywnie wpływać na układ sercowo-naczyniowy mieszkańców. Problem ten wymaga uwzględnienia w planowaniu przestrzennym oraz wdrażania działań minimalizujących wpływ hałasu na życie mieszkańców.

W kwietniu 2024 r. przyjęto „Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa podkarpackiego na lata 2024-2028”, którego celem jest dążenie do poprawy warunków życia mieszkańców województwa podkarpackiego, w szczególności poprzez minimalizację narażenia na hałas, a tym samym minimalizację liczby osób dotkniętych szkodliwym skutkiem hałasu czy to w postaci znacznej uciążliwości, zaburzeń snu, czy chorobą niedokrwienną serca. W Programie podano informacje charakteryzujące obecny stan zagrożenia hałasem ludności na terenach dla których opracowano harmonogram działań naprawczych oraz oszacowano zmniejszenie liczby ludności dotkniętej znaczną uciążliwością, zaburzeniami snu oraz chorobą niedokrwienną serca w związku z realizacją planowanych działań.

Analiza i ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu Planu

Plan ogólny, jako nowa forma dokumentu planistycznego, zastąpi obowiązujące dotychczas studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Będzie to akt prawa miejscowego, co oznacza, że jego ustalenia będą prawnie wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Podkreśla to jego istotną rolę w prowadzeniu polityki przestrzennej gminy.

Ustawodawca wyznaczył termin uchwalenia planów ogólnych do 30 czerwca 2026 roku. Po tym dniu dotychczasowe studia utracą moc prawną. Brak przyjęcia planu ogólnego w wyznaczonym czasie uniemożliwi prowadzenie dalszych prac planistycznych w gminie, w tym tworzenie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Choć nieuchwalenie planu ogólnego nie oznacza unieważnienia dotychczasowego zagospodarowania przestrzennego, może prowadzić do problemów z ładem przestrzennym, zahamowania rozwoju oraz niekontrolowanego rozprzestrzeniania się zabudowy. W efekcie może to utrudnić realizację kluczowych celów rozwojowych gminy, wpłynąć negatywnie na możliwości inwestycyjne oraz osłabić ochronę środowiska i spójność przestrzenną.

4. Waloryzacja przyrodnicza terenu objętego projektem Planu

Gmina Cisna, położona w malowniczym regionie Bieszczad, wyróżnia się wyjątkowym bogactwem przyrodniczym i krajobrazowym, które są nierozdzielnie związane z jej szerszym otoczeniem. Obszar ten leży na terenie Bieszczadzkiego Parku Narodowego, co sprawia, że jest integralną częścią tego ochronnego ekosystemu. Różnorodność biologiczna lokalnej fauny i flory, w tym wiele rzadkich i endemicznych gatunków, harmonijnie współistnieje z otaczającym środowiskiem.

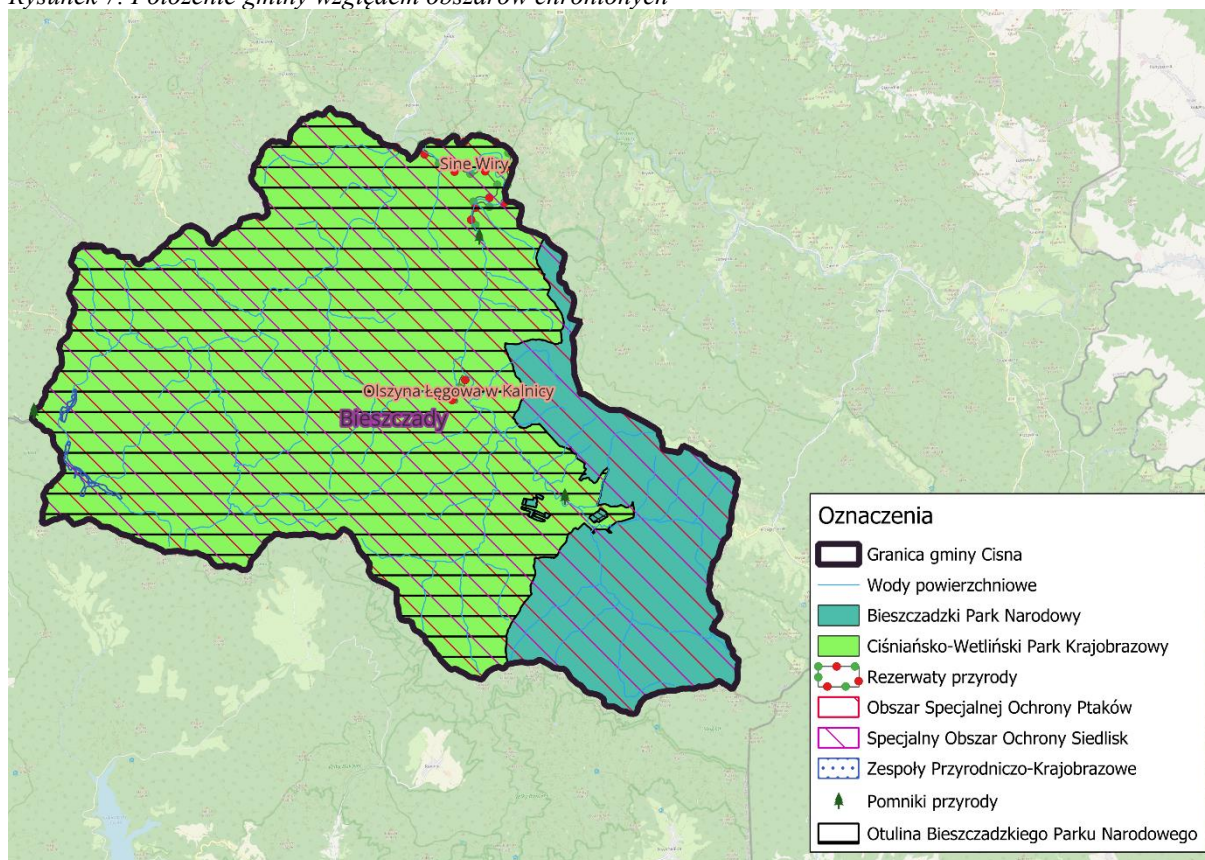
Gmina Cisna jest także mocno zakorzeniona w kulturze i historii lokalnej społeczności. Tradycyjne rzemiosło, folklor oraz codzienne życie mieszkańców są kształtowane przez otaczający ich krajobraz i bogaty ekosystem. W ten sposób, gmina Cisna nie tylko inspirowa do odkrywania piękna Bieszczad, ale również podkreśla znaczenie harmonijnych relacji między człowiekiem a naturą.

Podsumowując, gmina Cisna to obszar o wyjątkowych powiązaniach przyrodniczych, które mają istotne znaczenie zarówno dla lokalnej bioróżnorodności, jak i życia społeczności. Zachowanie tych wartości wymaga aktywnych działań w zakresie ochrony przyrody oraz włączenia lokalnych mieszkańców w procesy decyzyjne dotyczące zarządzania środowiskiem.

Ochrona przyrody na tym terenie występuje w kilku formach, tj. Bieszczadzkiego Parku Narodowego, Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego, obszarów Natura 2000 – obszaru specjalnej ochrony ptaków oraz specjalnego obszaru ochrony siedlisk Bieszczady,

rezerwatów przyrody – Dziurkowiec, Olszyna Łęgowa w Kalnicy i Sine Wiry, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego w Solince, a także pomników przyrody. Formy prawnej ochrony przyrody obejmują całą powierzchnię gminy Cisna.

Rysunek 7. Położenie gminy względem obszarów chronionych

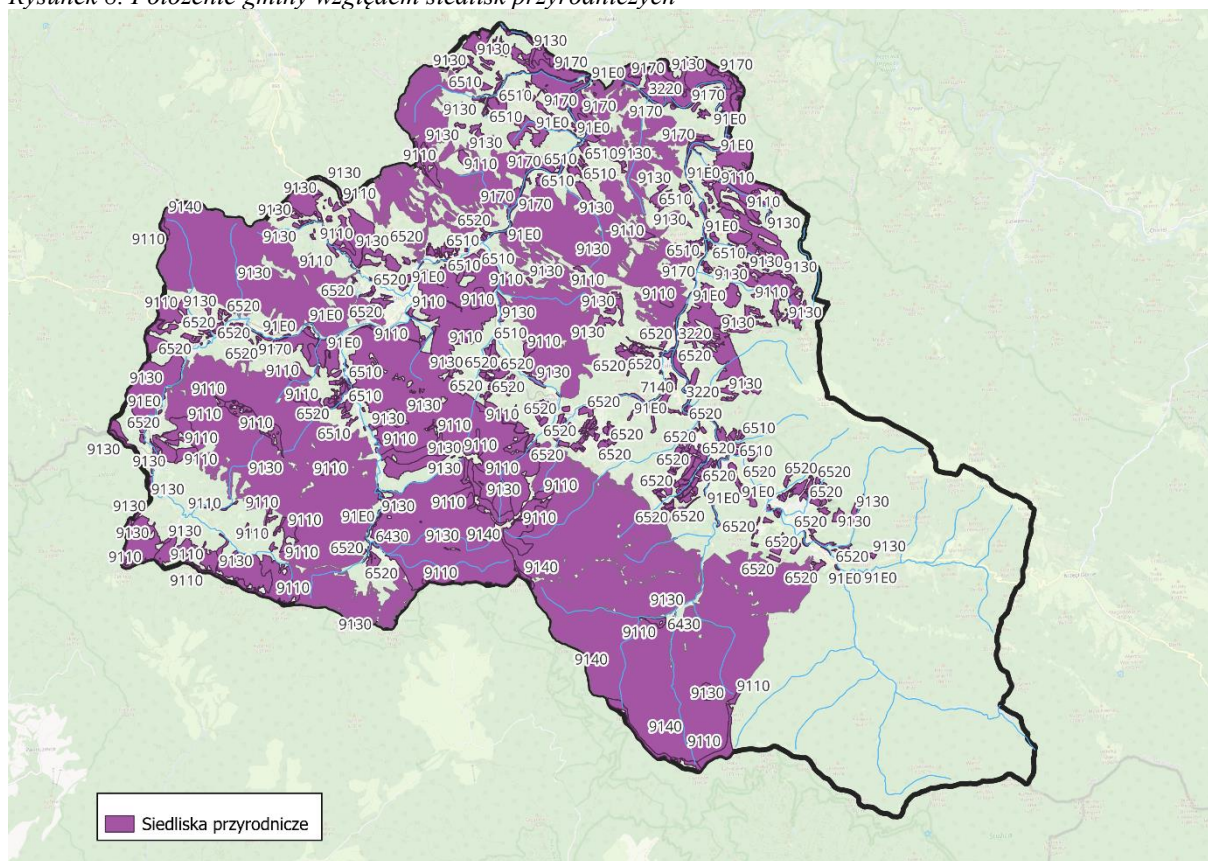
Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/>

Bieszczadzki Park Narodowy obejmuje swoim zasięgiem wschodnią część gminy Cisna, natomiast pozostała jej część stanowi **otulinę Parku**.

Znacząca część obszaru gminy znajduje się w obrębie **Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego**, z wyjątkiem wschodniej i południowo-wschodniej części gminy.

Na terenie gminy Cisna występują trzy rezerваты przyrody: **Dziurkowiec**, **Sine Wiry** oraz **Olszyna Łęgowa w Kalnicy**, a także specjalny obszar ochrony ptaków oraz specjalny obszar ochrony siedlisk – **Bieszczady (PLC180001)**, które swoim zasięgiem obejmują całe terytorium gminy.

Rysunek 8. Położenie gminy względem siedlisk przyrodniczych

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji do Planu Zadań ochronnych

Siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony na **specjalnym obszarze ochrony siedlisk Bieszczady (PLC180001)**:

- - 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*
- 3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków
- 4060 Wysokogórskie borówczyska bażynowe (*Empetro-Vaccinietum*)
- 4080 Subalpejskie zarośla wierzbowe wierzby lapońskiej lub śląskiej (*Salicetum lapponum*, *Salicetum silesiacae*)
- 6150 Wysokogórskie murawy acydofilne (*Juncion trifidi*) i bezwapienne wyleżyska śnieżne (*Salicion herbaceae*)
- 6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* – płaty bogate florystycznie)
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)
- 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)
- 6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono-Trisetion*)
- 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)
- 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*)
- 7220 Źródlika wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*

- 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
- 8110 Piargi i gołoborza krzemianowe
- 8150 Środkowoeuropejskie wyżynne rumowiska krzemianowe
- 8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandellii*
- 8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*)
- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*)
- 9140 Górskie jaworzyny ziołoroślowe (*Aceri Fagetum*)
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
- - 9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*)
- 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe
- -9410 Górskie bory świerkowe (*Piceion abietis*, część – zbiorowiska górskie).¹

Gatunki roślin będące przedmiotem ochrony na **specjalnym obszarze ochrony siedlisk Bieszczady (PLC180001)**:

- bezlist okrywowy (*Buxbaumia viridis*)
- dzwonek piłkowany (*Campanula serrata*)
- ponikło kraińskie (*Eleocharis carniolica*)
- rzepik szczeciniasty (*Agrimonia pilosa*)
- tocja karpacka (*Tozzia carpathica*)
- widłoząb zielony *Dicranum viride*.²

Gatunki zwierząt innych niż ptaki, będące przedmiotem ochrony na **specjalnym obszarze ochrony siedlisk Bieszczady (PLC180001)**:

- biegacz Zawadzkiego *Carabus zawadzskii*
- biegacz urozmaicony *Carabus variolosus*
- brzanka *Barbus meridionalis*
- bóbr europejski *Castor fiber*
- czerwńczyk nieparek *Lycaena dispar*
- głowacz białopłetwy *Cottus gobio*
- krasopani hera *Callimorpha (Euplagia, Panaxia) quadripunctaria*
- kumak górski *Bombina variegata*
- minóg strumieniowy *Lampetra planeri*
- mopek *Barbastella barbastellus*
- nadobnica alpejska *Rosalia alpina*
- niedźwiedź brunatny *Ursus arctos*
- nocek Bechsteina *Myotis bechsteinii*

¹ Załącznik nr 3 do Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 października 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Bieszczady (PLC180001) (Dz. U. z 2023r. poz. 2342),

² Załącznik nr 4 do Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 października 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Bieszczady (PLC180001) (Dz. U. z 2023r. poz. 2342),

- nocek duży *Myotis myotis*
- nocek orzęsiony *Myotis emarginatus*
- podkowiec mały *Rhinolophus hipposideros*
- ponurek Schneidera *Boros schneideri*
- ryś *Lynx lynx*
- skójką gruboskorupowa *Unio crassus*
- traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* (*Triturus cristatus cristatus*)
- traszka karpacka *Triturus montandoni*
- wilk *Canis lupus*
- wydra *Lutra lutra*
- zagłębek bruzdkowany *Rhysodes sulcatus*
- zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus*
- żubr *Bison bonasus*.³

Rezerwat przyrody ***Olszyna łęgowa w Kalnicy*** położony jest w zakolu szosy przy drodze wojewódzkiej nr 897 Tylawa – Ustrzyki Górne, a ochroną w nim objęto jedyny w Bieszczadach górski las łęgowy z dodatkiem olszyny czarnej. Osobliwością rezerwatu jest m. in. nercznica grzebieniasta, posiadająca na jego terenie jedyne stanowisko w regionie Bieszczad Zachodnich.

Rezerwat przyrody ***Sine Wiry*** jest rozległym rezerwatem leśno-krajobrazowym położonym przy rzece Wetlina, na obszarze nieistniejących już wsi Ług, Zawój i Polanki. Ochroną w rezerwacie objęto 7-kilometrowy, przełomowy odcinek rzeki Wetlina od dawnej wsi Ług do jej ujścia do rzeki Solinka oraz ok. 600-metrowy przełomowy odcinek rzeki Solinka ze zboczem Połomy, porośniętym starym lasem bukowo-jodłowym. Osobliwością rezerwatu są malownicze rzeczne progi skalne na Wetlinie oraz znajdujące się nad nią strome urwiste brzegi.

Rezerwat przyrody ***Dziurkowiec*** obejmuje powierzchnię ponad 189 hektarów, a na jego obszarze występują charakterystyczne dla regionu połoniny porośnięte traworoślami i ziołoroślami oraz rozległe fragmenty buczyny karpackiej. Jest to najwyższy położony rezerwat na terenie województwa podkarpackiego. Charakteryzuje się wyjątkowymi walorami krajobrazowymi, stanowiąc malowniczą mozaikę łączącą tereny otwarte z terenami leśnymi. Występują tu ciekawe połoninowe traworośla, ziołorośla, jaworzyny i zbiorowiska buczyny karpackiej.

Na terenie gminy Cisna, w 1994 r. utworzony został również **zespół przyrodniczo-krajobrazowy w miejscowości Solinka**, obejmujący powierzchnię 60,15 ha. Wskazana forma ochrony przyrody obejmuje fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Oprócz wyżej wskazanych form ochrony przyrody, na terenie gminy Cisna ustanowione zostały również trzy **pomniki przyrody**:

- drzewo Dąglezja Zielona - wysokość - 29m; pierśnica – 69cm; obwód – 217cm, pomnik położony na działce o nr ew. 204/4 położonej w Solince;
- Lipa z Zawoju - wysokość - 26m; pierśnica – 183cm; obwód – 575cm, pomnik położony na działce o nr ew. 20/1 położonej w miejscowości Ług,
- Jesion wyniosły- wysokość - 28m; pierśnica – 156cm; obwód – 2490cm, pomnik położony na działce o nr ew. 762/6 położonej w Wetlinie.

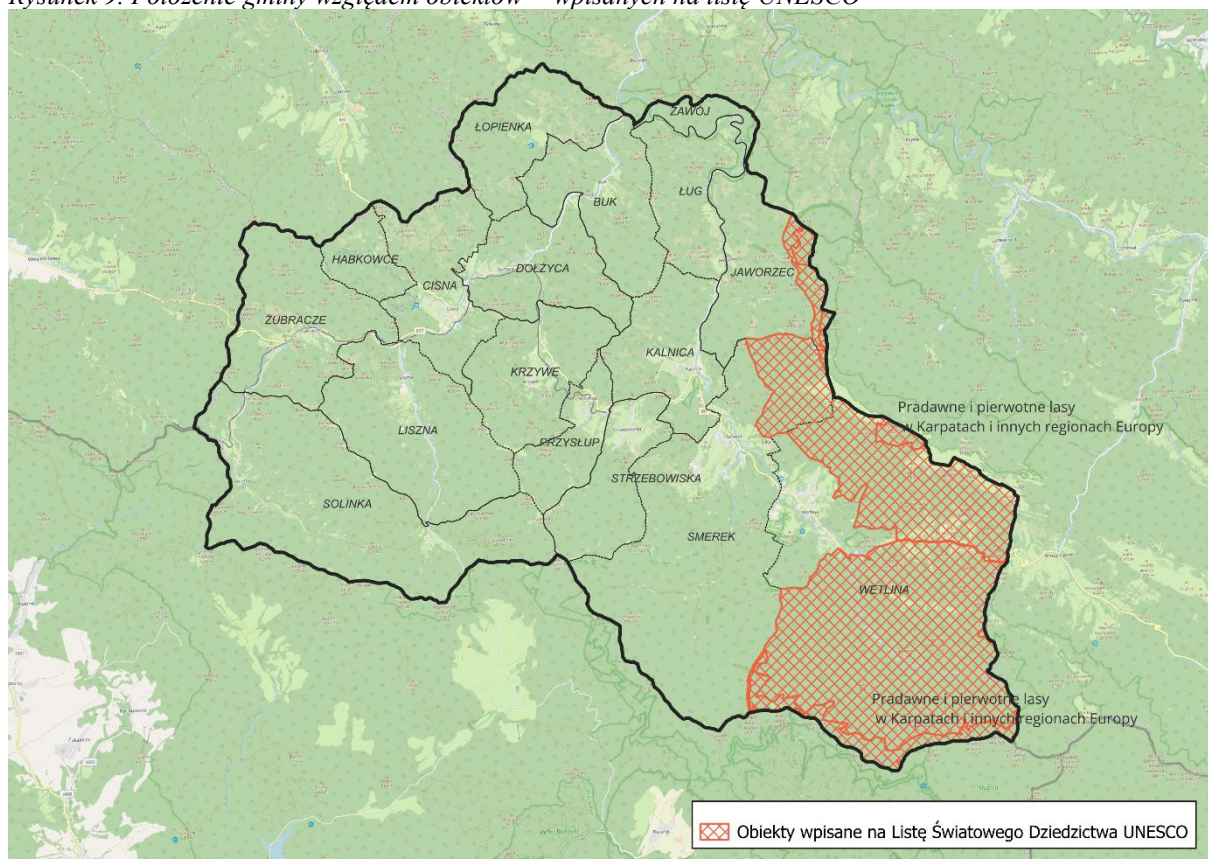
³ Załącznik nr 5 do Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 października 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Bieszczady (PLC180001) (Dz. U. z 2023r. poz. 2342)

Na terenie Gminy Cisna znajduje się tzw. Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Bieszczadzkie”, który został utworzony Zarządzeniem Nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w dniu 29 listopada 2011 r. na terenie Nadleśnictw Stuposiany, Lutowiska i Cisna na łącznej powierzchni 24 234 ha. Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Bieszczadzkie” został decyzją Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w styczniu 2015 r. powiększony do 69,5 tys. ha. To niemal trzykrotnie więcej niż dotąd zajmował. Od 2015 roku Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Bieszczadzkie” tworzą w całości nadleśnictwa: Baligród, Cisna, Lutowiska i Stuposiany. Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Bieszczadzkie” jest obszarem funkcjonalnym o znaczeniu ekologicznym, edukacyjnym i społecznym.

Obszar gminy Cisna, znalazł się również w zasięgu Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie”, powołanego przez UNESCO w 1992 r. W Polsce w skład Rezerwatu weszły: Bieszczadzki Park Narodowy, Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy oraz Park Krajobrazowy Doliny Sanu, z których dwa pierwsze obejmują gminę Cisna. Rezerваты biosfery są tworzone w celu promocji związku człowieka z biosferą i świadczą o uznaniu obszaru za wyjątkowo cenny w skali całego globu.

Występujące na terenie gminy Cisna pradawne i pierwotne lasy bukowe w Karpat wpisane na listę UNESCO są wyjątkowym przykładem względnie niezakłóconych, złożonych lasów strefy umiarkowanej i wykazują szeroki zakres kompleksowych wzorców i procesów ekologicznych, zachodzących w jednolitych i mieszanych stanowiskach buka zwyczajnego w różnorodnych warunkach środowiskowych. W każdej fazie lodowcowej (epokach lodowcowych) w ciągu ostatniego miliona lat buk zwyczajny (*Fagus sylvatica*) przetrwał niekorzystne warunki klimatyczne na obszarach ostoi w południowych częściach kontynentu europejskiego. Te obszary ostoi zostały udokumentowane przez naukowców poprzez analizę paleoekologiczną i przy użyciu najnowszych technik kodowania genetycznego. Po ostatniej epoce lodowcowej, około 11 tys. lat temu, buk zaczął rozszerzać zakres swojego występowania ze wspomnianych południowych obszarów ostoi, aby ostatecznie pokryć duże części kontynentu europejskiego. Podczas tego procesu ekspansji, który wciąż trwa, utworzył różne formy zbiorowisk roślinnych, jednocześnie zajmując zasadniczo odmienne środowiska. Wzajemne oddziaływanie różnorodności środowisk, gradientów klimatycznych i różnych puli genowych gatunku ukształtowało i wciąż kształtuje wysoką różnorodność zbiorowisk lasów bukowych. Lasy te zawierają bezcenną populację starych drzew oraz rezerwuar genetyczny buka i wielu innych gatunków, które są związane z tymi siedliskami starodrzewów i są od nich zależne

Rysunek 9. Położenie gminy względem obiektów – wpisanych na listę UNESCO

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NID

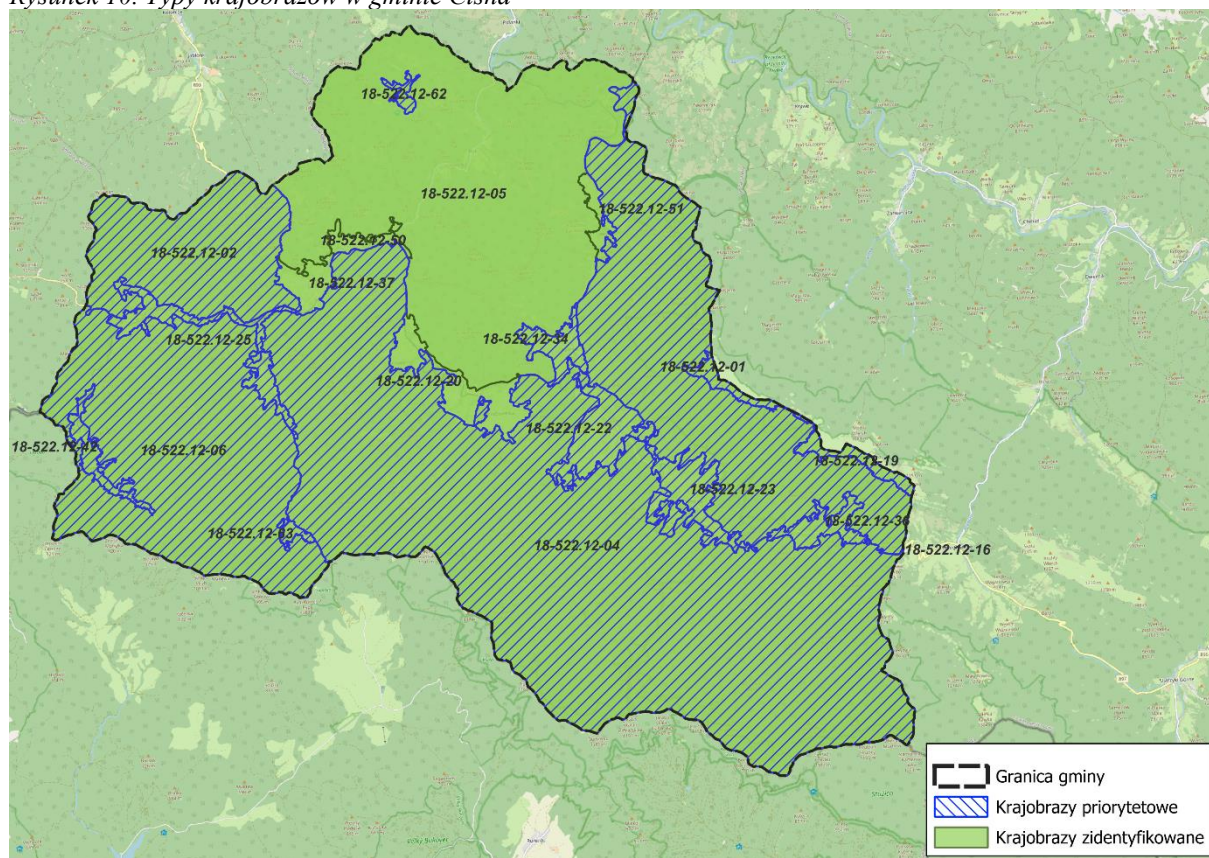
Obszar gminy Cisna w całości pokrywa korytarz ekologiczny o randze ponadlokalnej wyznaczony w 2012 r. przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot - główny korytarz ekologiczny Bieszczady (GKK/1). Korytarz ekologiczny jest obszarem umożliwiającym migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Korytarze są ważnym elementem sieci Natura 2000, gdyż umożliwiają przemieszczanie się organizmów między siedliskami.

Audyt krajobrazowy województwa podkarpackiego (zwany dalej Audytem) został przyjęty Uchwałą Nr XIII/218/25 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa podkarpackiego. Audyt to akt kierownictwa wewnętrznego, to opracowanie rozpoznające, charakteryzujące i oceniające oraz wskazujące sposoby kształtowania i ochrony krajobrazu w tym krajobrazu kulturowego, które jest wykonane przynajmniej raz na 20 lat. Audyt krajobrazowy jest narzędziem analizy i oceny krajobrazu, mającym na celu identyfikację walorów, zagrożeń oraz potencjału danego obszaru w kontekście jego ochrony i zrównoważonego rozwoju. Procedura sporządzenia audytu krajobrazowego jest złożona, interdyscyplinarna i wymaga połączenia analiz przestrzennych, historycznych i przyrodniczych.

W ramach audytu zostały wyznaczone tzw. krajobrazy priorytetowe, czyli obszary szczególnie cenne dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe. Przez krajobraz priorytetowy należy rozumieć krajobraz szczególnie cenny dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe, i jako taki wymagający zachowania lub określenia zasad i warunków jego kształtowania.

Na terenie gminy Cisna zidentyfikowano 19 typów krajobrazów o następujących kodach: 18-522.12-01, 18-522.12-02, 18-522.12-04, 18-522.12-05, 18-522.12-06, 18-522.12-16, 18-522.12-19, 18-522.12-20, 18-522.12-22, 18-522.12-23, 18-522.12-25, 18-522.12-34, 18-522.12-36, 18-522.12-37, 18-522.12-42, 18-522.12-50, 18-522.12-51, 18-522.12-62, 18-522.12-63 których lokalizację obrazuje rysunek poniżej.

Rysunek 10. Typy krajobrazów w gminie Cisna

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.podkarpackie.pl/index.php/rozwoj-regionalny/audyt-krajobrazowy/dokumentacja-audytu-krajobrazowego>

Ponadto w Audycie Krajobrazowym wyznaczono następujące krajobrazy priorytetowe na terenie gminy Cisna:

- 18-522.12-01 Rejon Nasicznego
- 18-522.12-02 Rejon Baligrodu
- 18-522.12-04 Rejon Wetliny
- 18-522.12-06 Rejon Balnicy
- 18-522.12-16 Brzegi Górne
- 18-522.12-19 Połonina Wetlińska ze Smerekiem
- 18-522.12-22 Smerek
- 18-522.12-23 Wetlina
- 18-522.12-25 Żubracze - Majdan - Liszna
- 18-522.12-34 Kalnica
- 18-522.12-36 Górna Wetlinka
- 18-522.12-42 Solinka
- 18-522.12-62 Dolina Łopienki
- 18-522.12-63 Roztoki Górne.

W granicach gminy Cisna tereny rezerwatów przyrody tworzą krajobraz pierwotny. Tereny lasów odpowiadają krajobrazowi naturalnemu. Natomiast tereny zajęte przez rolnictwo oraz zainwestowane odpowiadają krajobrazowi kulturowemu. Krajobraz zdewastowany nie występuje

Gmina posiada znaczne walory przyrodnicze i krajobrazowe – zróżnicowanie rzeźby terenu, piękne widoki, rozległe kompleksy leśne, czystość środowiska oraz bogactwo fauny i flory. Stąd ważne są działania ukierunkowane na zachowanie czystości środowiska oraz dobrą jakość powietrza. Cenne walory przyrodnicze i krajobrazowe posiadają również przepływające rzez gminę rzeki Solinka i Cisna, a także liczne potoki górskie.

Lasy stanowią ok. 90 % powierzchni gminy, co sprawia, że gmina Cisna jest najbardziej zalesioną gminą w całym kraju.

Strefa osadnicza, w której przeważa budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne i zagrodowe oraz zabudowa usługowa – głównie jako zabudowa towarzysząca zabudowie mieszkaniowej, skupia się wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych przebiegających przez gminę (drogi wojewódzkie i drogi powiatowe). Elementem wzbogacającym walory krajobrazowe jest otoczenie obszaru.

Gmina Cisna, położona charakteryzuje się wyjątkowymi wartościami przyrodniczymi i krajobrazowymi. Około 90% jej powierzchni stanowią lasy, co czyni ją najbardziej zalesioną gminą w Polsce. Znajduje się tu część Bieszczadzkiego Parku Narodowego oraz niemal cały obszar Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego. Na terenie gminy funkcjonują trzy rezerваты przyrody – Sine Wiry, Dziurkowiec i Olszyna Łęgowa – oraz liczne formy ochrony przyrody w ramach sieci Natura 2000, w tym specjalny obszar ochrony siedlisk Bieszczady (PLC180001).

Obszar ten wyróżnia się bogactwem siedlisk i gatunków chronionych, zarówno roślin, jak i zwierząt. Gmina leży także w granicach Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Bieszczadzkie”. Zachowane pradawne lasy bukowe zostały wpisane na listę UNESCO. Cały obszar gminy pokrywa ponadto ważny korytarz ekologiczny GKK/1. Audyt krajobrazowy województwa podkarpackiego potwierdza istnienie cennych krajobrazów naturalnych i kulturowych na jej terenie

5. Analiza ustaleń przyjętych w projekcie planu

W projekcie planie ogólnego dla Gminy Cisna ustalono następujące strefy planistyczne, które definiują przeznaczenie i sposób zagospodarowania przestrzeni na terenie gminy wiejskiej:

- 1 SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- 2 SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną,
- 3 SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- 4 SU – strefa usługowa,
- 5 SI – strefa infrastrukturalna,
- 6 SN – strefa zieleni i rekreacji,
- 7 SC – strefa cmentarzy
- 8 SO – strefa otwarta,
- 9 SK – strefa komunikacyjna,

Dla każdej z tych stref, z wyjątkiem strefy komunikacji (SK) określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów.

Ponadto, dla stref planistycznych wymienionych w lit. od 1. do 8. określono wartości maksymalnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy, które przedstawiono w tabeli do każdej ze stref. Jednocześnie w przypadku niektórych stref określono profile dodatkowe.

SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną

Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogródków działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy dla strefy: teren zabudowy mieszkaniowej, jednorodzinnej, teren handlu wielkopowierzchniowego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Symbol	MAKSYMALNA NADZIEMNA INTENSYWNOŚĆ ZABUDOWY	MAKSYMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI ZABUDOWY [%]	MAKSYMALNA WYSOKOŚĆ ZABUDOWY [m]	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNIE CZYNNEJ [%]
1SW	0,8	50	12	30
2SW	0,8	50	12	30
3SW	0,8	50	12	30
4SW	0,8	50	12	30
5SW	0,8	50	12	30

SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną

Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogródków działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy dla strefy: teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Symbol	MAKSYMALNA NADZIEMNA INTENSYWNOŚĆ ZABUDOWY	MAKSYMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI ZABUDOWY [%]	MAKSYMALNA WYSOKOŚĆ ZABUDOWY [m]	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNIE CZYNNEJ [%]
1SJ	0,8	50	12	30
2SJ	0,8	50	12	30
3SJ	0,8	50	12	30
4SJ	0,8	50	12	30
5SJ	0,8	50	12	30
6SJ	0,8	50	12	30
7SJ	0,8	50	12	30
8SJ	0,8	50	12	30
9SJ	0,8	50	12	30
10SJ	0,8	50	12	30
11SJ	0,8	50	12	30
12SJ	0,8	50	12	30

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY CISNA

13SJ	0,8	50	12	30
14SJ	0,8	50	12	30
15SJ	0,8	50	12	30
16SJ	0,8	50	15	30
17SJ	0,8	50	12	30
18SJ	0,8	50	12	30
19SJ	0,8	50	12	30
20SJ	0,8	50	12	30
21SJ	0,8	50	12	30
22SJ	0,8	50	12	30
23SJ	0,8	50	12	30
24SJ	0,8	50	12	30
25SJ	0,8	50	12	30
26SJ	0,8	50	12	30
27SJ	0,8	50	12	30
28SJ	0,8	50	12	30
29SJ	0,8	50	12	30
30SJ	0,8	50	12	30
31SJ	0,8	50	12	30
32SJ	0,8	50	12	30
33SJ	0,8	50	12	30
34SJ	0,8	50	12	30
35SJ	0,8	50	12	30
36SJ	0,8	50	12	30
37SJ	0,8	50	12	30
38SJ	0,8	50	12	30
39SJ	0,8	50	12	30
40SJ	0,8	50	12	30
41SJ	0,8	50	12	30
42SJ	0,8	50	12	30
43SJ	0,8	50	12	30
44SJ	0,8	50	12	30
45SJ	0,8	50	12	30
46SJ	0,8	50	12	30
47SJ	0,8	50	12	30
48SJ	0,8	50	15	30
49SJ	0,8	50	12	30
50SJ	0,8	50	12	30
51SJ	0,8	50	12	30
52SJ	0,8	50	12	30
53SJ	0,8	50	12	30
54SJ	0,8	50	12	30
55SJ	0,8	50	12	30
56SJ	0,8	50	12	30
57SJ	0,8	50	12	30
58SJ	0,8	50	12	30

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY CISNA

59SJ	0,8	50	12	30
60SJ	0,8	50	12	30
61SJ	0,8	50	12	30
62SJ	0,8	50	12	30
63SJ	0,8	50	12	30
64SJ	0,8	50	12	30
65SJ	0,8	50	12	30
66SJ	0,8	50	12	30
67SJ	0,8	50	12	30
68SJ	0,8	50	12	30
69SJ	0,8	50	12	30
70SJ	0,8	50	12	30
71SJ	0,8	50	12	30
72SJ	0,8	50	12	30
73SJ	0,8	50	12	30
74SJ	0,8	50	12	30
75SJ	0,8	50	12	30
76SJ	0,8	50	12	30
77SJ	0,8	50	15	30
78SJ	0,8	50	12	30
79SJ	0,8	50	12	30
80SJ	0,8	50	12	30
81SJ	0,8	50	12	30
82SJ	0,8	50	12	30
83SJ	0,8	50	12	30
84SJ	0,8	50	12	30
85SJ	0,8	50	12	30
86SJ	0,8	50	12	30
87SJ	0,8	50	15	30
88SJ	0,8	50	12	30
89SJ	0,8	50	12	30
90SJ	0,8	50	12	30
91SJ	0,8	50	12	30
92SJ	0,8	50	12	30
93SJ	0,8	50	12	30
94SJ	0,8	50	12	30
95SJ	0,8	50	12	30
96SJ	0,8	50	12	30
97SJ	0,8	50	12	30
98SJ	0,8	50	12	30
99SJ	0,8	50	12	30
100SJ	0,8	50	12	30
101SJ	0,8	50	12	30
102SJ	0,8	50	12	30
103SJ	0,8	50	12	30
104SJ	0,8	50	12	30

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY CISNA

105SJ	0,8	50	12	30
106SJ	0,8	50	12	30
107SJ	0,8	50	12	30
108SJ	0,8	50	12	30
109SJ	0,8	50	12	30
110SJ	0,8	50	12	30
111SJ	0,8	50	12	30
112SJ	0,8	50	12	30
113SJ	0,8	50	12	30
114SJ	0,8	50	12	30
115SJ	0,8	50	12	30
116SJ	0,8	50	12	30
117SJ	0,8	50	12	30
118SJ	0,8	50	12	30
119SJ	0,8	50	12	30
120SJ	0,8	50	12	30
121SJ	0,8	50	12	30
122SJ	0,8	50	12	30
123SJ	0,8	50	12	30
124SJ	0,8	50	12	30
125SJ	0,8	50	12	30
126SJ	0,8	50	12	30
127SJ	0,8	50	15	30
128SJ	0,8	50	12	30
129SJ	0,8	50	12	30
130SJ	0,8	50	12	30
131SJ	0,8	50	12	30
132SJ	0,8	50	12	30
133SJ	0,8	50	12	30
134SJ	0,8	50	12	30
135SJ	0,8	50	12	30
136SJ	0,8	50	12	30
137SJ	0,8	50	12	30
138SJ	0,8	50	12	30
139SJ	0,8	50	12	30
140SJ	0,8	50	12	30
141SJ	0,8	50	12	30
142SJ	0,8	50	12	30
143SJ	0,8	50	12	30
144SJ	0,8	50	12	30
145SJ	0,8	50	12	30
146SJ	0,8	50	12	30
147SJ	0,8	50	12	30
148SJ	0,8	50	12	30
149SJ	0,8	50	12	30
150SJ	0,8	50	12	30

151SJ	0,8	50	12	30
152SJ	0,8	50	12	30
153SJ	0,8	50	12	30
154SJ	0,8	50	12	30
155SJ	0,8	50	12	30
156SJ	0,8	50	12	30

SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową

Profil podstawowy: teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy dla strefy: teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Symbol	MAKSYMALNA NADZIEMNA INTENSYWNOŚĆ ZABUDOWY	MAKSYMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI ZABUDOWY [%]	MAKSYMALNA WYSOKOŚĆ ZABUDOWY [m]	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNIE CZYNNEJ [%]
1SZ	0,8	50	15	30
2SZ	0,8	50	15	30
3SZ	0,8	50	15	30
4SZ	0,8	50	15	30
5SZ	0,8	50	15	30
6SZ	0,8	50	15	30
7SZ	0,8	50	15	30
8SZ	0,8	50	15	30
9SZ	0,8	50	15	30
10SZ	0,8	50	15	30
11SZ	0,8	50	15	30
12SZ	0,8	50	15	30
13SZ	0,8	50	15	30
14SZ	0,8	50	15	30
15SZ	0,8	50	15	30
16SZ	0,8	50	15	30
17SZ	0,8	50	15	30
18SZ	0,8	50	15	30
19SZ	0,8	50	15	30
20SZ	0,8	50	15	30
21SZ	0,8	50	15	30
22SZ	0,8	50	15	30
23SZ	0,8	50	15	30
24SZ	0,8	50	15	30
25SZ	0,8	50	15	30
26SZ	0,8	50	15	30
27SZ	0,8	50	15	30
28SZ	0,8	50	15	30
29SZ	0,8	50	15	30
30SZ	0,8	50	15	30

SU – strefa usługowa

Profil podstawowy: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy dla strefy: teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Symbol	MAKSYMALNA NADZIEMNA INTENSYWNOŚĆ ZABUDOWY	MAKSYMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI ZABUDOWY [%]	MAKSYMALNA WYSOKOŚĆ ZABUDOWY [m]	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNEJ CZYNNEJ [%]
1SU	0,8	50	12	30
2SU	0,8	50	12	30
3SU	0,8	50	12	30
4SU	0,8	50	12	30
5SU	0,8	50	12	30
6SU	0,8	50	12	30
7SU	0,8	50	12	30
8SU	0,8	50	12	30
9SU	0,8	50	12	60
10SU	0,8	50	12	30
11SU	0,8	50	12	30
12SU	0,8	50	12	30
13SU	0,8	50	50	30
14SU	0,8	50	12	30
15SU	0,8	50	12	30
16SU	0,8	50	12	30
17SU	0,8	50	12	30
18SU	0,8	50	12	30
19SU	0,8	50	12	30
20SU	0,8	50	12	30
21SU	0,8	50	20	30
22SU	0,8	50	12	30
23SU	0,8	50	12	30
24SU	0,8	50	12	30
25SU	0,8	50	12	30
26SU	0,8	50	12	30
27SU	0,8	50	12	30

SI – strefa infrastrukturalna

Profil podstawowy: teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych

Profil dodatkowy dla strefy: teren usług, teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Symbol	MAKSYMALNA NADZIEMNA INTENSYWNOŚĆ ZABUDOWY	MAKSYMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI ZABUDOWY [%]	MAKSYMALNA WYSOKOŚĆ ZABUDOWY [m]	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNIE CZYNNEJ [%]
1SI	0,8	80	8	20
2SI	0,8	80	8	20
3SI	0,8	80	8	20
4SI	0,8	80	8	20
5SI	0,8	80	8	20
6SI	0,8	80	8	20
7SI	0,8	80	8	20
8SI	0,8	80	8	20
9SI	0,8	80	8	20
10SI	0,8	80	8	20
11SI	0,8	80	8	20
12SI	0,8	80	8	20
13SI	0,8	80	8	20
14SI	0,8	80	8	20

SN – strefa zieleni i rekreacji

Profil podstawowy: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy dla strefy: teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu

Symbol	MAKSYMALNA NADZIEMNA INTENSYWNOŚĆ ZABUDOWY	MAKSYMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI ZABUDOWY [%]	MAKSYMALNA WYSOKOŚĆ ZABUDOWY [m]	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNIE CZYNNEJ [%]
1SN	0,8	30	12	50
2SN	0,8	50	12	50
3SN	0,8	50	12	50
4SN	0,8	50	12	50
5SN	0,8	50	12	30
6SN	0,8	50	12	50
7SN	0,8	50	50	50
8SN	0,8	50	12	50
9SN	0,8	50	12	50
10SN	0,8	50	12	50
11SN	0,8	50	12	50
12SN	0,8	30	12	50
13SN	0,8	30	12	50
14SN	0,8	30	12	50

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY CISNA

15SN	0,8	50	12	50
16SN	0,8	30	12	50
17SN	0,8	50	12	50
18SN	0,8	50	12	50
19SN	0,8	30	12	50
20SN	0,8	50	12	50
21SN	0,8	50	12	50
22SN	0,8	50	12	50
23SN	0,8	50	12	50
24SN	0,8	50	12	50
25SN	0,8	50	12	50
26SN	0,8	50	12	50
27SN	0,8	50	12	50
28SN	0,8	50	12	50
29SN	0,8	50	12	50
30SN	0,8	50	12	50
31SN	0,8	50	12	50
32SN	0,8	50	12	50
33SN	0,8	50	12	50
34SN	0,8	50	12	50
35SN	0,8	50	12	50
36SN	0,8	50	12	50
37SN	0,8	50	12	50
38SN	0,8	50	12	50
39SN	0,8	30	12	50
40SN	0,8	50	12	50
41SN	0,8	50	12	50
42SN	0,8	50	12	50
43SN	0,8	50	12	50
44SN	0,8	50	12	50
45SN	0,8	50	12	50
46SN	0,8	50	12	50
47SN	0,8	50	12	50
48SN	0,8	50	12	50
49SN	0,8	50	12	50
50SN	0,8	50	12	50
51SN	0,8	50	12	30
52SN	0,8	50	12	50
53SN	0,8	50	12	50
54SN	0,8	50	12	50
55SN	0,8	50	12	50
56SN	0,8	50	12	50
57SN	0,8	50	12	50
58SN	0,8	50	12	50
59SN	0,8	50	12	50
60SN	0,8	50	12	50

61SN	0,8	50	12	50
62SN	0,8	50	12	50
63SN	0,8	50	12	50
64SN	0,8	50	12	50
65SN	0,8	50	12	50
66SN	0,8	50	12	50
67SN	0,8	30	12	50
68SN	0,8	50	12	50

SC – strefa cmentarzy

Profil podstawowy: teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy dla strefy: teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Symbol	MAKSYMALNA NADZIEMNA INTENSYWNOŚĆ ZABUDOWY	MAKSYMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI ZABUDOWY [%]	MAKSYMALNA WYSOKOŚĆ ZABUDOWY [m]	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNEJ CZYNNEJ [%]
1SC	0,5	30	8	30
2SC	0,5	30	8	30
3SC	0,5	30	8	30
4SC	0,5	30	8	30
5SC	0,5	30	8	30
6SC	0,5	30	8	30
7SC	0,5	30	8	30
8SC	0,5	30	8	30
9SC	0,5	30	8	30
10SC	0,5	30	8	30
11SC	0,5	30	8	30
12SC	0,5	30	8	30
13SC	0,5	30	8	30
14SC	0,5	30	8	30
15SC	0,5	30	8	30
16SC	0,5	30	8	30

SO – strefa otwarta

Profil podstawowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy dla strefy: teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren zieleni urządzonej

Symbol	MAKSYMALNA NADZIEMNA INTENSYWNOŚĆ ZABUDOWY	MAKSYMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI ZABUDOWY [%]	MAKSYMALNA WYSOKOŚĆ ZABUDOWY [m]	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNIE CZYNNEJ [%]
1SO				
2SO	0	0	0	
3SO				
4SO	0	0	0	100
5SO				
6SO				
7SO				
8SO	0	0	0	100
9SO				
10SO				
11SO				
12SO				
13SO				
14SO				
15SO				
16SO				
17SO				
18SO				
19SO				
20SO				
21SO				
22SO	0	0	0	100
23SO				
24SO				
25SO				
26SO	0	0	0	100
27SO	0	0	0	100
28SO				
29SO	0	0	0	100
30SO	0	0	0	100
31SO				
32SO	0	0	0	100
33SO				
34SO				
35SO	0	0	0	
36SO	0	0	0	100

SK – strefa komunikacyjna

Profil podstawowy: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Symbol	MAKSYMALNA NADZIEMNA INTENSYWNOŚĆ ZABUDOWY	MAKSYMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI ZABUDOWY [%]	MAKSYMALNA WYSOKOŚĆ ZABUDOWY [m]	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNIE CZYNNEJ [%]
1SK				
2SK				
3SK				
4SK				
5SK				
6SK				

W projekcie planu zostały również wyznaczone obszary uzupełnienia zabudowy, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy.

6. Ocena oddziaływania skutków realizacji projektu Planu na stan wód powierzchniowych i podziemnych

6.1. Identyfikacja Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych dla terenów objętych projektem Planu wraz ze wskazaniem ustalonych dla nich celów środowiskowych

Obszar objęty projektem Planu Zgodnie z II aktualizacją planu gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023, poz. 300) omawiany teren położony jest w sześć jednolitych częściach wód powierzchniowych rzecznych.: San od Chmielu do zb. Solina RW200004221399, Wołkowyjka RW200004221389, Solinka RW2000042213499, Hoczewka RW200004221899, Oślawa RW20000422299, San do Chmielu RW200004221171.

Podstawowe charakterystyki określające jednolite części wód powierzchniowych wynikające z Planu (...) są następujące:

San od Chmielu do zb. Solina RW200004221399

- Typ JCWP: RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym
- Obszar dorzecza: **obszar dorzecza Wisły**
- Region wodny: **Górnej-Wschodniej Wisły**
- status JCWP: **naturalna część wód**
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: **zagrożona**
- Termin osiągnięcia celu środowiskowego: **nie dotyczy**
- odstępstwa: **Nie, dla danej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej**
- JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi: **przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi**
- JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych: **nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych**
- Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG - obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz

wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód
TAK - cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód

- Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie:
 - 1. PL.ZIPOP.1393.PN.7
 - 2. PL.ZIPOP.1393.RP.528
 - 3. PL.ZIPOP.1393.RP.773
 - 4. PL.ZIPOP.1393.RP.921
 - 5. PL.ZIPOP.1393.PK.14
 - 6. PL.ZIPOP.1393.PK.98
 - 7. PL.ZIPOP.1393.OCHK.184
 - 8. PL.ZIPOP.1393.N2K. PLC180001.B
 - 9. PL.ZIPOP.1393.N2K.PLC180001.H
 - 10. PL.ZIPOP.1393.PP.1801052.32
 - 11. PL.ZIPOP.1393.ZPK.287
 - 12. PL.ZIPOP.1393.UE.1801032.2
- obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne:
 - **Bieszczadzki Park Narodowy** – cel środowiskowy dla obszaru - ochrona całości przyrody w granicach parku. Minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. (Wymaga: Zachowanie mało zmienionych ekosystemów wodnych występujących w naturalnej sieci potoków i rzek górskich z charakterystyczną fauną wodną, Zapobieganie zabudowie hydrotechnicznej potoków i mechanicznemu naruszaniu struktury koryt potoków)
 - **Sine Wiry** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przełomowego odcinka rzeki Wetliny wraz z otaczającym ją zespołem leśnym [wymaga zachowania naturalnego charakteru rzeki, reżimu hydrolog. i naturalnych procesów geomorfolog].
 - **Krywe** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przełomowego fragmentu doliny Sanu pod pasmem Otrytu z wieloma interesującymi zbiorowiskami roślinnymi oraz rzadkimi gatunkami roślin i zwierząt [wymaga zachowania doliny i koryta rzeki w stanie naturalnym].
 - **Hulskie im. Stefana Myczkowskiego** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie kompleksu lasów charakterystycznych dla pasma Otrytu [wymaga zachowania potoków i ich otoczenia w stanie naturalnym].
 - **Park Krajobrazowy Doliny Sanu** – cel środowiskowy dla obszaru - Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, olszyna górską, bór bagienny, torfowiska wysokie, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Podtrzymanie naturalnych procesów kształtujących powierzchnię ziemi, Utrzymanie w stanie naturalnym terenów źródłiskowych. Utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz

ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, Zachowanie korytarzy ekologicznych [wymaga: zachowania naturaln. procesów hydromorfolog. rzek i potoków oraz ich ciągłości ekologicznej].

- **Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy** – cel środowiskowy dla obszaru - Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, olszyna górską, torfowiska przejściowe, torfowiska wysokie, łąki, źródła mineralne, źródła wapienne, ziołorośla nadrzeczne, łąki, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zachowanie ekosystemów leśn. i nieleśn. ze szczególnym uwzgl. bogactwa szaty roślinnej. Zachowanie i ochrona gat. dziko żyjących zwierząt. Zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych. Zapobieg. dewastacji i degradacji krajobraz., zachowania wartości estetycznych i kulturowych oraz związanych z nimi elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka. Utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów rzecznych, przełomów. [wymaga: zachowania naturaln. charakteru rzek i potoków]
- **Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu** – cel środowiskowy dla obszaru - zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych
- **Bieszczady** – cel środowiskowy dla obszaru - Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Lampetra planeri*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus*, *Lycaena dispar*, *Unio crassus*, *Eleocharis carniolica*, *Tozzia alpina* ssp. *carpathica*, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Crex crex* r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
- **Bieszczady** – cel środowiskowy dla obszaru - Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Lampetra planeri*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus*, *Lycaena dispar*, *Unio crassus*, *Eleocharis carniolica*, *Tozzia alpina* ssp. *carpathica*, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Crex crex* r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
- **Bez Nazwy - pomnik przyrody** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie tworu przyrody: wodospad
- **Młyn w Hulskiem** zespół przyrodniczo-krajobrazowy – cel środowiskowy dla obszaru - Ochrona krajobrazu naturalnego i kulturowego; walorów widokowych lub estetycznych.
- **Bez Nazwy - użytek ekologiczny** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przedmiotów ochrony: jeziorko, ciek, mułowiska, namuliska i podmokliska, siedl. przyr. 6430; 91E0

- Cel środowiskowy: **dobry stan ekologiczny, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników[benzo(a)piren(w),benzo(b)fluoranten(w),benzo(g,h,i)perylen(w),fluoranten(w),związki tributylocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry**
- Termin osiągnięcia celu środowiskowego: **nie dotyczy**

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.):

Stan/potencjał ekologiczny:	dobry stan ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny:	nie dotyczy
Stan chemiczny:	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny:	benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(g,h,i)perylen, fluoranten, związki tributylocyny; nie dotyczy
Stan (ogólny)	zły stan wód

Wolkowyjka RW200004221389

- Typ JCWP: RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym
- Obszar dorzecza: **obszar dorzecza Wisły**
- Region wodny: **Górnej-Wschodniej Wisły**
- status JCWP: **zagrożona**
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: **zagrożona**
- Termin osiągnięcia celu środowiskowego: **do 2027 r.**
- Odstępstwa: **Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej**
- JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi: **przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi**
- JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych: **nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych**
- Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG - **obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód - TAK - cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód**
- Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie:
 - 1. PL.ZIPOP.1393.PN.7
 - 2. PL.ZIPOP.1393.PK.98

- 3. PL.ZIPOP.1393.OCHK.184
- 4. PL.ZIPOP.1393.N2K.PLC180001.B
- 5. PL.ZIPOP.1393.N2K.PLC180001.H
- obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne:
 - **Bieszczadzki Park Narodowy** – cel środowiskowy dla obszaru - ochrona całości przyrody w granicach parku. Minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. (Wymaga: Zachowanie mało zmienionych ekosystemów wodnych występujących w naturalnej sieci potoków i rzek górskich z charakterystyczną fauną wodną, Zapobieganie zabudowie hydrotechnicznej potoków i mechanicznemu naruszaniu struktury koryt potoków)
 - **Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy** – cel środowiskowy dla obszaru - Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, olszyna górską, torfowiska przejściowe, torfowiska wysokie, łąki, źródła mineralne, źródła wapienne, ziołorośla nadrzeczne, łąki, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zachowanie ekosystemów leśn. i nieleśn. ze szczególnym uwzgl. bogactwa szaty roślinnej. Zachowanie i ochrona gat. dziko żyjących zwierząt. Zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych. Zapobieg. dewastacji i degradacji krajobraz., zachowania wartości estetycznych i kulturowych oraz związanych z nimi elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka. Utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów rzecznych, przełomów. [wymaga: zachowania naturaln. charakteru rzek i potoków]
 - **Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu** – cel środowiskowy dla obszaru - zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych
 - **Bieszczady** – cel środowiskowy dla obszaru - Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Lampetra planeri, Bombina variegata, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Castor fiber, Lutra lutra, Carabus variolosus, Lycaena dispar, Unio crassus, Eleocharis carniolica, Tozzia alpina ssp. carpathica, Aquila pomarina r, Ciconia nigra r, Crex crex r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
 - **Bieszczady** – cel środowiskowy dla obszaru - Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Lampetra planeri, Bombina variegata, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Castor fiber, Lutra lutra, Carabus variolosus, Lycaena dispar, Unio crassus, Eleocharis carniolica, Tozzia alpina ssp. carpathica, Aquila pomarina r, Ciconia nigra r, Crex crex r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].

- Cel środowiskowy: **dobry stan ekologiczny, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników[benzo(a)piren(w),benzo(b)fluoranten(w),benzo(g,h,i)perylen(w),fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry**
- Termin osiągnięcia celu środowiskowego: **do 2027**

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.):

Stan/potencjał ekologiczny:	dobry stan ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny:	nie dotyczy
Stan chemiczny:	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny:	antracen, benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(g,h,i)perylen, fluoranten; nie dotyczy
Stan (ogólny)	zły stan wód

San od Chmielu do zb. Solina RW200004221399

- Typ JCWP: RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym
- Obszar dorzecza: **obszar dorzecza Wisły**
- Region wodny: **Górnej-Wschodniej Wisły**
- status JCWP: **naturalna część wód**
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: **zagrożona**
- Termin osiągnięcia celu środowiskowego: **nie dotyczy**
- odstępstwa: **Nie, dla danej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej**
- JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi: **przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi**
- JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych: **nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych**
- Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG - obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód - TAK - cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.
- Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie:
 - 1. PL.ZIPOP.1393.PN.7
 - 2. PL.ZIPOP.1393.RP.528
 - 3. PL.ZIPOP.1393.RP.773
 - 4. PL.ZIPOP.1393.RP.921

- 5. PL.ZIPOP.1393.PK.14
- 6. PL.ZIPOP.1393.PK.98
- 7. PL.ZIPOP.1393.OCHK.184
- 8. PL.ZIPOP.1393.N2K. PLC180001.B
- 9. PL.ZIPOP.1393.N2K.PLC180001.H
- 10. PL.ZIPOP.1393.PP.1801052.32
- 11. PL.ZIPOP. 1393.ZPK.287
- 12. PL.ZIPOP.1393.UE.1801032.2
- obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne:
 - **Bieszczadzki Park Narodowy** – cel środowiskowy dla obszaru - ochrona całości przyrody w granicach parku. Minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. (Wymaga: Zachowanie mało zmienionych ekosystemów wodnych występujących w naturalnej sieci potoków i rzek górskich z charakterystyczną fauną wodną, Zapobieganie zabudowie hydrotechnicznej potoków i mechanicznemu naruszaniu struktury koryt potoków)
 - **Sine Wiry** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przełomowego odcinka rzeki Wetliny wraz z otaczającym ją zespołem leśnym [wymaga zachowania naturalnego charakteru rzeki, reżimu hydrolog. i naturalnych procesów geomorfolog].
 - **Krywe** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przełomowego fragmentu doliny Sanu pod pasmem Otrytu z wieloma interesującymi zbiorowiskami roślinnymi oraz rzadkimi gatunkami roślin i zwierząt [wymaga zachowania doliny i koryta rzeki w stanie naturalnym].
 - **Hulskie im. Stefana Myczkowskiego** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie kompleksu lasów charakterystycznych dla pasma Otrytu [wymaga zachowania potoków i ich otoczenia w stanie naturalnym].
 - **Park Krajobrazowy Doliny Sanu** – cel środowiskowy dla obszaru - Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, olszyna górską, bór bagienny, torfowiska wysokie, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Podtrzymanie naturalnych procesów kształtujących powierzchnię ziemi, Utrzymanie w stanie naturalnym terenów źródliskowych. Utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, Zachowanie korytarzy ekologicznych [wymaga: zachowania naturaln. procesów hydromorfolog. rzek i potoków oraz ich ciągłości ekologicznej].
 - **Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy** – cel środowiskowy dla obszaru - Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, olszyna górską, torfowiska przejściowe, torfowiska wysokie, łąki, źródła mineralne, źródła wapienne, ziołorośla nadrzeczne, łąki, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zachowanie ekosystemów leśn. i nieleśn. ze szczególnym uwzgl. bogactwa szaty roślinnej. Zachowanie i ochrona gat. dziko żyjących zwierząt. Zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych. Zapobieg. dewastacji i degradacji krajobraz., zachowania wartości estetycznych i kulturowych oraz związanych z nimi elementów przyrodniczych

uksztaltowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka. Utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów rzecznych, przełomów. [wymaga: zachowania naturaln. charakteru rzek i potoków]

- **Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu** – cel środowiskowy dla obszaru - zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych
- **Bieszczady** – cel środowiskowy dla obszaru - Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Lampetra planeri*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus*, *Lycaena dispar*, *Unio crassus*, *Eleocharis carniolica*, *Tozzia alpina* ssp. *carpathica*, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Crex crex* r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
- **Bieszczady** – cel środowiskowy dla obszaru - Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Lampetra planeri*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus*, *Lycaena dispar*, *Unio crassus*, *Eleocharis carniolica*, *Tozzia alpina* ssp. *carpathica*, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Crex crex* r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
- **Bez Nazwy - pomnik przyrody** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie tworu przyrody: wodospad
- **Bez Nazwy - użytek ekologiczny** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przedmiotów ochrony: jezioro, ciek, mułowiska, namuliska i podmokliska, siedl. przyr. 6430; 91E0
- Cel środowiskowy: **dobry stan ekologiczny, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników[benzo(a)piren(w),benzo(b)fluoranten(w),benzo(g,h,i)perylen(w),fluoranten(w),związki tributylocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry**
- Termin osiągnięcia celu środowiskowego: **nie dotyczy**

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.):

Stan/potencjał ekologiczny:	dobry stan ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny:	nie dotyczy
Stan chemiczny:	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny:	benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(g,h,i)perylen, fluoranten, związki tributylocyny; nie dotyczy
Stan (ogólny)	zły stan wód

Solinka RW2000042213499

- Typ JCWP: RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym
- Obszar dorzecza: **obszar dorzecza Wisły**
- Region wodny: **Górnej-Wschodniej Wisły**
- status JCWP: **naturalna część wód**
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: **niezagrożona**
- Termin osiągnięcia celu środowiskowego: **do 2027 r.**
- odstępstwa: **Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej**
- JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi: **przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi**
- JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych: **nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych**
- Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG - obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód - **TAK - cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.**
- Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie:
 - 1. PL.ZIPOP.1393.PN.7
 - 2. PL.ZIPOP.1393.RP.528
 - 3. PL.ZIPOP.1393.PK.98
 - 4. PL.ZIPOP.1393.PK.14
 - 5. PL.ZIPOP.1393.OCHK.184
 - 6. PL.ZIPOP.1393.N2K.PLC180001.B
 - 7. PL.ZIPOP.1393.N2K.PLC180001.H
 - 8. PL.ZIPOP.1393.UE.1821022.371
 - 9. PL.ZIPOP.1393.UE.1801032.2
 - 10. PL.ZIPOP.1393.UE.1821022.375
 - 11. PL.ZIPOP.1393.UE.1821022.373
 - 12. PL.ZIPOP.1393.UE.1821022.377
- obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne:
 - **Bieszczadzki Park Narodowy** – cel środowiskowy dla obszaru – ochrona całości przyrody w granicach parku. Minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. (Wymaga: Zachowanie mało zmienionych ekosystemów wodnych występujących w naturalnej sieci potoków i rzek górskich z charakterystyczną fauną wodną, Zapobieganie zabudowie hydrotechnicznej potoków i mechanicznemu naruszaniu struktury koryt potoków)

- **Sine Wiry** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przełomowego odcinka rzeki Wetliny wraz z otaczającym ją zespołem leśnym [wymaga zachowania naturalnego charakteru rzeki, reżimu hydrolog. i naturalnych procesów geomorfolog].
- **Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy** – cel środowiskowy dla obszaru –Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, olszynka górską, torfowiska przejściowe, torfowiska wysokie, łąki, źródła mineralne, źródła wapienne, ziołorośla nadrzeczne, łąki, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zachowanie ekosystemów leśn. I nieleśn. ze szczególnym uwzgl. bogactwa szaty roślinnej. Zachowanie i ochrona gat. Dziko żyjących zwierząt. Zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych. Zapobieg. dewastacji i degradacji krajobraz., zachowania wartości estetycznych i kulturowych oraz związanych z nimi elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka. Utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów rzecznych, przełomów. [wymaga: zachowania naturaln. charakteru rzek i potoków]
- **Park Krajobrazowy Doliny Sanu** – cel środowiskowy dla obszaru – Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, olszyna górską, bór bagienny, torfowiska wysokie, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Podtrzymanie naturalnych procesów kształtujących powierzchnię ziemi, Utrzymanie w stanie naturalnym terenów źródłiskowych. Utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, Zachowanie korytarzy ekologicznych [wymaga: zachowania naturaln. procesów hydromorfolog. rzek i potoków oraz ich ciągłości ekologicznej].
- **Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu** – cel środowiskowy dla obszaru - zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych
- **Bieszczady** - cel środowiskowy dla obszaru – Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Lampetra planeri*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus*, *Lycaena dispar*, *Unio crassus*, *Eleocharis carniolica*, *Tozzia alpina* ssp. *carpathica*, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Crex crex* r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
- **Bieszczady** - cel środowiskowy dla obszaru – Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Lampetra planeri*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus*, *Lycaena dispar*, *Unio crassus*, *Eleocharis carniolica*, *Tozzia alpina* ssp. *carpathica*, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Crex crex* r [dokładne dane

zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].

- **Bez Nazwy, użytek ekologiczny** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przedmiotów ochrony: siedl. przyr. 6430
- **Bez Nazwy, użytek ekologiczny** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przedmiotów ochrony: jezioro, ciek, mułowiska, namuliska i podmokliska, siedl. przyr. 6430; 91E0
- **Bez Nazwy, użytek ekologiczny** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przedmiotów ochrony: mułowiska, namuliska i podmokliska
- **Bez Nazwy, użytek ekologiczny** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przedmiotów ochrony: mułowiska, namuliska i podmokliska
- **Bez Nazwy, użytek ekologiczny** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przedmiotów ochrony: mułowiska, namuliska i podmokliska
- Cel środowiskowy: **dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry**
- Termin osiągnięcia celu środowiskowego: **do 2027 r.**

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.):

Stan/potencjał ekologiczny:	dobry stan ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny:	nie dotyczy
Stan chemiczny:	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny:	benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(g,h,i)perylen, fluoranten; nie dotyczy
Stan (ogólny)	zły stan wód

Hoczewka RW200004221899

- Typ JCWP: **RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym**
- Obszar dorzecza: **obszar dorzecza Wisły**
- Region wodny: **Górnej-Wschodniej Wisły**
- status JCWP: **NAT - naturalna część wód**
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: **zagrożona**
- Termin osiągnięcia celu środowiskowego: **do 2027 r.**
- odstępstwa: **Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej**
- JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi: **TAK – JCWP przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi**
- JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych: **NIE - JCWP nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych**
- Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG - obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz

wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód - **TAK - cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód**

- Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie:
 - PL.ZIPOP.1393.PN.7
 - 2. PL.ZIPOP.1393.PK.98
 - 3. PL.ZIPOP.1393.OCHK.184
 - 4. PL.ZIPOP.1393.N2K. PLC180001.B
 - 5. PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180021.H
 - 6. PL.ZIPOP.1393.N2K.PLC180001.H
 - 7. PL.ZIPOP. 1393.PP.1821033.531
- Termin osiągnięcia celu środowiskowego: **do 2027 r.**
- odstępstwa: **Nie, dla danej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej**
- **obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne:**
 - **Bieszczadzki Park Narodowy** – cel środowiskowy dla obszaru – ochrona całości przyrody w granicach parku. Minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. (Wymaga: Zachowanie mało zmienionych ekosystemów wodnych występujących w naturalnej sieci potoków i rzek górskich z charakterystyczną fauną wodną, Zapobieganie zabudowie hydrotechnicznej potoków i mechanicznemu naruszaniu struktury koryt potoków)
 - **Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy** – cel środowiskowy dla obszaru – Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, olszynka górską, torfowiska przejściowe, torfowiska wysokie, młaki, źródła mineralne, źródła wapienne, ziołorośla nadrzeczne, łągi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zachowanie ekosystemów leśn. I nieleśn. ze szczególnym uwzgl. bogactwa szaty roślinnej. Zachowanie i ochrona gat. Dziko żyjących zwierząt. Zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych. Zapobieg. dewastacji i degradacji krajobraz., zachowania wartości estetycznych i kulturowych
 - oraz związanych z nimi elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka. Utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów rzecznych, przełomów. [wymaga: zachowania naturaln. charakteru rzek i potoków]
 - **Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu** – cel środowiskowy dla obszaru - zachowanie wyróżniającego się krajobrazu

- o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych
- **Bieszczady** - cel środowiskowy dla obszaru – Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Lampetra planeri*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus*, *Lycaena dispar*, *Unio crassus*, *Eleocharis carniolica*, *Tozzia alpina* ssp. *carpathica*, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Crex crex* r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
 - **Dorzecze Górnego Sanu** - cel środowiskowy dla obszaru – Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 6430, 7220, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Rhodeus amarus*, *Romanogobio kesslerii*, *Salmo salar*, *Lutra lutra*, *Unio crassus* [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
 - **Bieszczady** - cel środowiskowy dla obszaru – Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Lampetra planeri*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus*, *Lycaena dispar*, *Unio crassus*, *Eleocharis carniolica*, *Tozzia alpina* ssp. *carpathica*, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Crex crex* r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
 - **Pomnik przyrody bez nazwy** - cel środowiskowy dla obszaru – Zachowanie tworu przyrody: Koryto potoku
 - **Cel środowiskowy:** dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Hoczewka od ujścia do ujścia Mchawki (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.):

Stan/potencjał ekologiczny:	umiarkowany stan ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny:	przewodność; nie dotyczy
Stan chemiczny:	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny:	benzo(a)piren; nie dotyczy
Stan (ogólny)	zły stan wód

Ośława RW20000422299

- Typ JCWP: RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym
- Obszar dorzecza: **obszar dorzecza Wisły**
- Region wodny: **Górnej-Wschodniej Wisły**
- status JCWP: **naturalna część wód**
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: **niezagrożona**
- Termin osiągnięcia celu środowiskowego: **do 2027 r.**

- odstępstwa: **Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej**
- JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi: **przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi**
- JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych: **nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych**
- Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG - obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód - **TAK - cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód**
- Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie:
 - 1. PL.ZIPOP.1393.PN.7
 - 2. PL.ZIPOP.1393.RP.1386
 - 3. PL.ZIPOP.1393.RP.790
 - 4. PL.ZIPOP.1393.RP. 944
 - 5. PL.ZIPOP.1393.RP.1377
 - 6. PL.ZIPOP.1393.PK.16
 - 7. PL.ZIPOP.1393.PK.98
 - 8. PL.ZIPOP.1393.OCHK.184
 - 9. PL.ZIPOP.1393.OCHK.185
 - 10. PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB180002.B
 - 11. PL.ZIPOP.1393.N2K.PLC180001.B
 - 12. PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180021.H
 - 13. PL.ZIPOP.1393.N2K.PLC180001.H
 - 14. PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180014.H
 - 15. PL.ZIPOP.1393.PP.1817042.1503
 - 16. PL.ZIPOP.1393.PP.1817042.1493
 - 17. PL.ZIPOP.1393.PP.1817042.1494
- obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne:
 - **Bieszczadzki Park Narodowy** – cel środowiskowy dla obszaru - ochrona całości przyrody w granicach parku. Minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. (Wymaga: Zachowanie mało zmienionych ekosystemów wodnych występujących w naturalnej sieci potoków i rzek górskich z charakterystyczną fauną wodną, Zapobieganie zabudowie hydrotechnicznej potoków i mechanicznemu naruszaniu struktury koryt potoków)
 - **Rezerwat przyrody Źródlika Jasiołki** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie naturalnych zbiorowisk roślinnych obejmujących źródlikowe

obszary rzek Wisłok i Jasiołka [wymaga: zachowania naturalnych warunków wodnych, w tym zachowania potoków, stref przypotokowych, źródeł i źródlisk, torfowisk w stanie naturalnym; zachowania zasilania wodami podziemnymi].

- **Rezerwat przyrody Przełom Oslawy Pod Mokrem** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przełomowego odcinka rzeki Oslawy [wymaga zachowania naturalnego charakteru rzeki, reżimu hydrolog. i naturalnych procesów geomorfolog].
- **Rezerwat przyrody Przełom Oslawy pod Duszatynem** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie najpiękniejszego fragmentu doliny rzeki Oslawy od Smolnika po Turzańsk [wymaga zachowania naturalnego charakteru rzeki, reżimu hydrolog. i naturalnych procesów geomorfolog].
- **Rezerwat przyrody Zwięzł** – cel środowiskowy dla obszaru Zachowanie dwu górskich jezior powstałych przez znaczne osuwiska na zboczach góry „Chryszczata”, jak również lasu zatopionego przy ich powstaniu [wymaga: zachowania jezior w stanie naturalnym].
- **Jaśliski Park Krajobrazowy** – cel środowiskowy dla obszaru - Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, źródłiska, natur. zb. wodne, olszyna górską, torfowiska przejściowe, torfowiska zasadowe, wilgotne łąki, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zachowanie ekosystemów leśn. i nieleśn. ze szczególnym uwzgl. bogactwa szaty roślinnej. Zachowanie i ochrona gat. dziko żyjących zwierząt. Zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych. Zapobieg. dewastacji i degradacji krajobraz., zachowania wartości estetycznych i kulturowych oraz związanych z nimi elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka [wymaga: zachowania naturaln. charakteru rzek i potoków]. Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów rzecznych, przełomów, mokradeł i torfowisk; zachowanie korytarzy ekologicznych [wymaga zachowania ciągłości ekolog. cieków].
- **Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy** – cel środowiskowy dla obszaru - Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, olszynka górską, torfowiska przejściowe, torfowiska wysokie, młaki, źródła mineralne, źródła wapienne, ziołorośla nadrzeczne, łąki, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zachowanie ekosystemów leśn. i nieleśn. ze szczególnym uwzgl. bogactwa szaty roślinnej. Zachowanie i ochrona gat. dziko żyjących zwierząt. Zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych. Zapobieg. dewastacji i degradacji krajobraz., zachowania wartości estetycznych i kulturowych oraz związanych z nimi elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka. Utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów rzecznych, przełomów. [wymaga: zachowania naturaln. charakteru rzek i potoków]

- **Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu** – cel środowiskowy dla obszaru - zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych
- **Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.
- **Natura 2000 Beskid Niski** – cel środowiskowy dla obszaru – Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: *Actitis hypoleucos* r, *Alcedo atthis* r, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Cinclus cinclus* r, *Crex crex* r, *Motacilla cinerea* r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000].
- **Bieszczady** - cel środowiskowy dla obszaru – Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Lampetra planeri*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus*, *Lycaena dispar*, *Unio crassus*, *Eleocharis carniolica*, *Tozzia alpina* ssp. *carpathica*, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Crex crex* r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
- **Dorzecze Górnego Sanu** - cel środowiskowy dla obszaru – Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 6430, 7220, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Rhodeus amarus*, *Romanogobio kesslerii*, *Salmo salar*, *Lutra lutra*, *Unio crassus* [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
- **Bieszczady** - cel środowiskowy dla obszaru – Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Lampetra planeri*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus*, *Lycaena dispar*, *Unio crassus*, *Eleocharis carniolica*, *Tozzia alpina* ssp. *carpathica*, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Crex crex* r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
- **Natura 2000 Ostoja Jaślicka** – cel środowiskowy dla obszaru - Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 7140, 7230, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus*, *Vertigo angustior*, *Eleocharis carniolica* [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000]. Na lata 2015–2025: Zachowanie naturalnego charakteru koryta rzeki. Przywracanie ciągłości korytarzy ekologicznych. Zapobieganie: nielegalnemu pozyskaniu żwiru; zmianom stosunków wodnych; zmianom poziomowi wód i ograniczaniu naturalnych zalewów; wycinkom drzew w trakcie prac hydrotechnicznych; zabudowie na terasie zalewowej; odprowadzaniu ścieków do rzek; poprzecznej zabudowie koryta stanowiącej barierę migracyjną; budowie zbiorników retencyjnych

- i związanym z tym zmianami w morfologii koryta; osuszaniu terenów podmokłych; wyrzucaniu odpadów do zbiorników;
- **Pomnik przyrody Źródło Bulgotek** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie tworu przyrody: Źródłiska
- **pomnik przyrody bez nazwy** – – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie tworu przyrody: wodospad
- **pomnik przyrody bez nazwy** – – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie tworu przyrody: wodospad
- **Cel środowiskowy:** dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku, dobry stan chemiczny

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.):

Stan/potencjał ekologiczny:	umiarkowany stan ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny:	nie dotyczy; ichtiofauna
Stan chemiczny:	stan chemiczny dobry
Wskaźniki determinujące stan chemiczny:	nie dotyczy
Stan (ogólny)	zły stan wód

San do Chmielu RW200004221171.

- Typ JCWP: RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym
- Obszar dorzecza: **obszar dorzecza Wisły**
- Region wodny: **Górnej-Wschodniej Wisły**
- status JCWP: **naturalna część wód**
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: **zagrożona**
- JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi: **przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi**
- JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych: **nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych**
- obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne:
 - **Bieszczadzki Park Narodowy** – cel środowiskowy dla obszaru - ochrona całości przyrody w granicach parku. Minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. (Wymaga: Zachowanie mało zmienionych ekosystemów wodnych występujących w naturalnej sieci potoków i rzek górskich z charakterystyczną fauną wodną, Zapobieganie zabudowie hydrotechnicznej potoków i mechanicznemu naruszaniu struktury koryt potoków)
 - **Park Krajobrazowy Doliny Sanu** – cel środowiskowy dla obszaru - Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, olszyna górską, bór bagienny, torfowiska wysokie, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Podtrzymanie naturalnych procesów kształtujących powierzchnię ziemi, Utrzymanie w stanie naturalnym terenów źródłiskowych. Utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, Zachowanie korytarzy

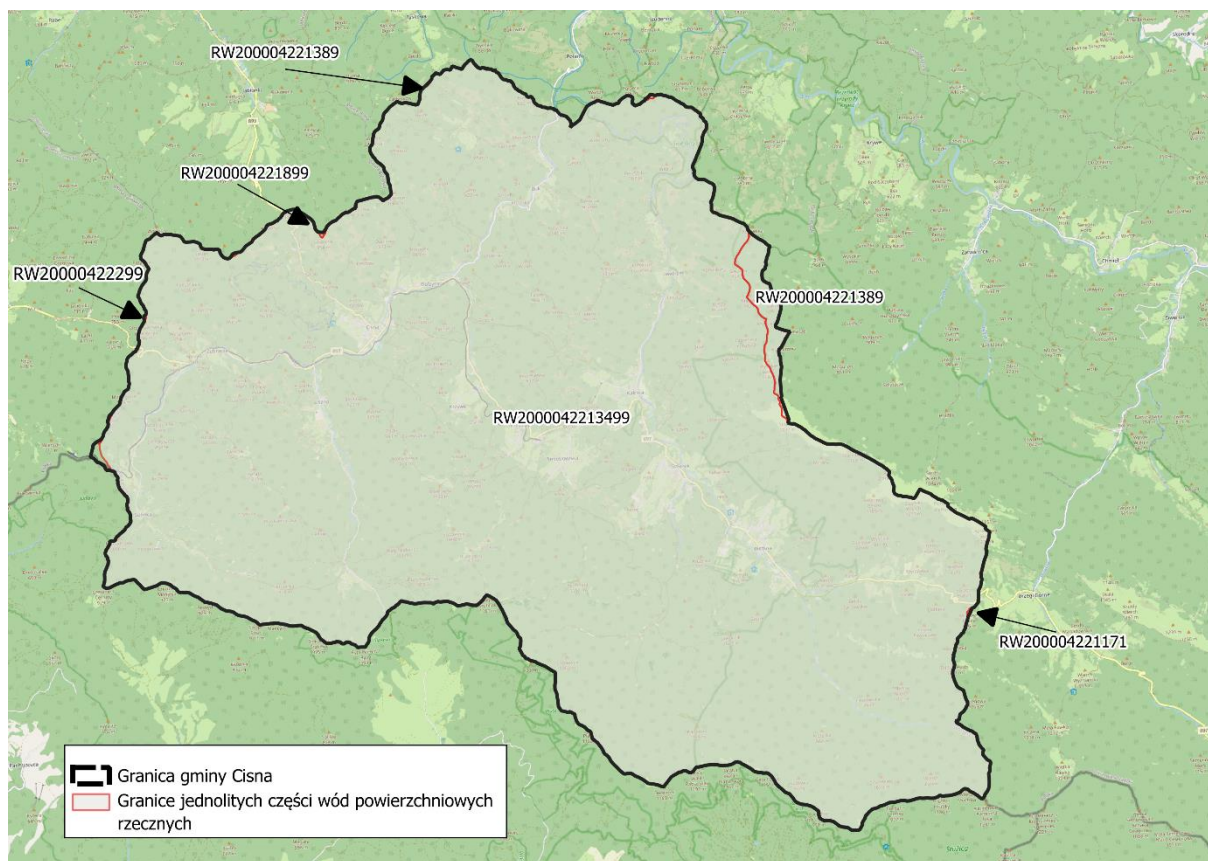
- ekologicznych [wymaga: zachowania naturaln. procesów hydromorfolog. rzek i potoków oraz ich ciągłości ekologicznej].
- **Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu** – cel środowiskowy dla obszaru - zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych
 - **Bieszczady** - cel środowiskowy dla obszaru – Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Lampetra planeri*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus*, *Lycaena dispar*, *Unio crassus*, *Eleocharis carniolica*, *Tozzia alpina* ssp. *carpathica*, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Crex crex* r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
 - **Bieszczady** – cel środowiskowy dla obszaru - Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Lampetra planeri*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus*, *Lycaena dispar*, *Unio crassus*, *Eleocharis carniolica*, *Tozzia alpina* ssp. *carpathica*, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Crex crex* r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
 - **użytek ekologiczny bez nazwy** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przedmiotów ochrony: jeziorko, ciek, mułowisko, namuliska i podmokliska, siedl. Przyr. 6430: 91E0
 - **Cel środowiskowy:** umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [EFI+PL/IB_PL]; pozostałe wskaźniki – II klasa jakości) zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych), stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), związki tributyllocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.):

Stan/potencjał ekologiczny:	umiarkowany stan ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny:	nie dotyczy; ichtiofauna
Stan chemiczny:	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny:	benzo(a)piren, związku tributyllocyny; nie dotyczy
Stan (ogólny)	zły stan wód

Szczegółowe informacje odnoszące się do charakterystyki jednolitych części wód zawarto w załącznikach nr 1–6 stanowiących integralną część niniejszej prognozy.

Rysunek 6. Położenie gminy względem Jednolitych Części Wód Powierzchniowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://pgi.gov.pl>

Zgodnie z art. 4 ust. 1 RDW celem dla wód powierzchniowych jest:

- nie pogarszanie się stanu wód powierzchniowych oraz ochrona i przywrócenie dobrego stanu JCW;
- osiągnięcie, co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód powierzchniowych;
- stopniowe eliminowanie, a w rezultacie zaprzestanie zrzutów do wód powierzchniowych substancji priorytetowych i niebezpiecznych, a także zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych;
- odwrócenie każdej znaczącej i ciągłej tendencji wzrostu stężenia każdego zanieczyszczenia wynikającego z wpływu działalności człowieka w celu stopniowej redukcji zanieczyszczenia wód podziemnych;
- osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami określonymi w ustawodawstwie wspólnotowym dla obszarów chronionych.

Celem środowiskowym dla wszystkich jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu JCWP tak, aby osiągnąć co najmniej dobry stan chemiczny wód oraz co najmniej dobry stan ekologiczny, a dla części wód silnie zmienionych oraz sztucznych – co najmniej dobry potencjał ekologiczny. Przy określaniu celów środowiskowych przyjmuje się również warunek nie pogorszenia obecnego stanu wód.

Teren gminy znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych **nr 168 (GW2000168)**. Charakteryzuje się ona dobrym stanem ilościowym i jakościowym wód. W kwestii oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jednolitej części wód podziemnych nr 168, nie wskazuje się żadnych zagrożeń.

Zgodnie z Prawem wodnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 960) oraz w oparciu o obowiązujące rozporządzenie w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, dla zidentyfikowanych JCWPd wskazano następujące obszary chronione:

Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne:

- Jcw przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi - **przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi**
- **Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie**

Typ obszarów	Liczba obszarów w JCWPd
Parki narodowe	1
Rezerваты przyrody	7
Parki krajobrazowe	5
Natura 2000 - OSO	4
Natura 2000 - SOO	6
Obszary chronionego krajobrazu	3
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	0
Stanowiska dokumentacyjne	0
Użytki ekologiczne	9
Pomniki przyrody	3

Cele środowiskowe dla JCWPd - (PLGW2000152)

Cele środowiskowe:

Stan chemiczny	dobry stan chemiczny
Stan ilościowy	dobry stan ilościowy
Postęp w osiąganiu celów środowiskowych JCWPd w okresie 2011-2019 (porównanie wyników oceny stanu JCWPd z 2012, 2016 i 2019 roku)	
2012	
Stan chemiczny	dobry
Stan ilościowy	dobry
2016	
Stan chemiczny	dobry
Stan ilościowy	dobry
2019	
Stan chemiczny	dobry
Stan ilościowy	dobry

ODSTĘPSTWA OD OSIĄGNIĘCIA CELÓW ŚRODOWISKOWYCH

Odstępstwo z tytułu art. 4.4 RDW - odstępstwo czasowe	
Wskaźniki stanu wód, dla których uzasadnione jest odstępstwo w zakresie terminu osiągnięcia celów środowiskowych	
Stan chemiczny	nie dotyczy
Stan ilościowy	nie dotyczy
termin osiągnięcia celów środowiskowych	nie dotyczy
Rodzaj odstępstwa	nie dotyczy
Uzasadnienie odstępstwa	nie dotyczy
Czy warunki naturalne umożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r.?	
Uzasadnienie	nie dotyczy
Odstępstwo z tytułu art.4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel	

Wskaźnik/grupa wskaźników, dla którego nie może nastąpić dalsze pogorszenie stanu wód (brak konieczności osiągnięcia wartości odpowiadającej stanowi dobremu)	
Stan chemiczny	nie dotyczy
Stan ilościowy	nie dotyczy
Rodzaj odstępstwa	nie dotyczy
Uzasadnienie odstępstwa	nie dotyczy
Warunki naturalne będące trwałą przyczyną nieosiągnięcia celów środowiskowych	nie dotyczy
Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych	nie dotyczy
Wyjaśnienie braku alternatywnego sposobu zaspokojenia potrzeby społeczno-ekonomicznej	nie dotyczy

6.2. Przedstawienie planowanych rozwiązań związanych z gospodarką wodną

Rozwój osadnictwa (przekształcenia i uzupełnienia istniejących oraz przygotowanie nowych terenów przeznaczanych pod zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo - usługową czy usługową pociągają za sobą potrzeby w zakresie gospodarki wodno – ściekowej oraz realizacji dostępności komunikacyjnej. Systemowe rozwiązania w zakresie infrastruktury technicznej, szczególnie związanej z budową sieci kanalizacyjnej są niezbędne dla ochrony środowiska wodno – gruntowego.

Projekt Planu nie zawiera ustaleń w zakresie zaopatrzenia ludność w wodę, jak również odprowadzania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych. Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej stanowią jedno z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W późniejszym etapie procesu planistycznego tj. w trakcie sporządzania miejscowego planu lub wydawania decyzji ustalających warunki zabudowy winno być określone dla poszczególnych terenów sposób odprowadzenia ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych, który zagwarantuje ochronę gruntów przed zanieczyszczeniami.

Ścieki bytowe i komunalne odprowadzane winne być do kanalizacji sanitarnej z ograniczeniem lokalizacji przydomowych oczyszczalni ścieków lub bezodpływowych zbiorników na ścieki socjalno-bytowe.

Zapewnieniu odpowiedniej jakości wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ochronie zasobów wodnych, służy m.in. ustanawianie stref ochronnych ujęć wody. Strefę ochronną stanowi obszar, na którym obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wód. Strefa ochronna może obejmować wyłącznie teren ochrony bezpośredniej albo teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej. Strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia się dla każdego ujęcia wody, z wyłączeniem ujęć wody służących do zwykłego korzystania z wód. Teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmuje obszar zasilania ujęcia wody.

W uzasadnieniu do Planu Ogólnego Gminy Cisna wskazano, że na terenie gminy zlokalizowane są 34 ujęcia wód podziemnych w następujących miejscowościach:

- Cisna – 3 ujęcia;
- Dołżyca – 2 ujęcia;

- Kalnica – 7 ujęć;
- Strzebowisko – 5 ujęć;
- Przysłup – 2 ujęcia;
- Smerek – 3 ujęcia;
- Wetlina – 11 ujęć;
- Solinka – 1 ujęcie.

Dla 17 ujęć wód podziemnych ustanowiono strefy ochronne obejmujące wyłącznie tereny ochrony bezpośredniej. Dla stref ochrony bezpośredniej, zgodnie z przepisami ustawy *Prawo wodne*, wprowadza następujące zakazy i nakazy:

- zakazuje się użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody;
- wody opadowe i roztopowe należy odprowadzać w sposób uniemożliwiający przedostanie się ich do urządzeń służących do poboru wód;
- zagospodarować teren zielenią;
- ścieki z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody należy odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej;
- ograniczyć wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody;
- teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić;
- na ogrodzeniu umieścić tablice zawierające informacje o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieuprawnionych;
- zakazuje się niszczenia, uszkodzenia lub przemieszczania tablic zawierających informacje o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

Na terenie Gminy Cisna znajduje się również 8 ujęć wód powierzchniowych, dla 3 ujęć w miejscowościach: Buk, Dołżyce, Kalnica zostały wyznaczone strefy ujęć wód powierzchniowe bezpośrednie.

Ustalenia projektu Planu uwzględniają lokalizację ujęć wody oraz nie kolidują z zapisami zawartymi w przepisach odrębnych zawierającymi zakazy i nakazy dotyczące stref ochronnych ujęć wody.

Odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów działek budowlanych o funkcji usługowej, w zależności od warunków i możliwości powinny być odprowadzone do sieci kanalizacji deszczowej lub zagospodarowywane w indywidualny sposób, tzn. w razie braku możliwości dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych. Natomiast na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową należy dążyć do maksymalnego retencjonowania wód opadowych i roztopowych z możliwością wtórnego ich wykorzystania do celów bytowo-gospodarczych (tj. ograniczyć odprowadzanie wód na rzecz ewaporacji). Projekt planu umożliwia takie rozwiązanie, poprzez wskazanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w strefach zabudowanych.

Zabudowa większej liczby terenów może przyczynić się w zakresie wód powierzchniowych do zagrożenia ich zanieczyszczeniami na terenach o nieuregulowanej gospodarce wodno-ściekowej oraz możliwości zmiany kierunku spływu wód opadowych w obszarze wykonywania ziemnych prac budowlanych oraz z terenów zabudowanych i utwardzonych. Wobec czego przy wzroście powierzchni zabudowy na terenie gminy należy w sposób równomierny rozwijać sieć wodociągową oraz sieci kanalizacji ściekowej. Przy rozbudowie sieci kanalizacji i zachowaniu szczelności zbiorników na nieczystości ciekłe nie przewiduje się zagrożenia zarówno dla jakości wód podziemnych jak i powierzchniowych.

Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” zatwierdzonym Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 poz. 300) celem środowiskowym wg art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej dla wód powierzchniowych jest:

- nie pogorszenie się stanu wód powierzchniowych oraz ochrona i przywrócenie dobrego stanu JCW,
- osiągnięcie, co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód powierzchniowych,
- stopniowe eliminowanie, a w rezultacie zaprzestanie zrzutów do wód powierzchniowych substancji priorytetowych i niebezpiecznych, a także zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- odwrócenie każdej znaczącej i ciągłej tendencji wzrostu stężenia każdego zanieczyszczenia wynikającego z wpływu działalności człowieka w celu stopniowej redukcji zanieczyszczenia wód podziemnych,
- osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami określonymi w ustawodawstwie wspólnotowym dla obszarów chronionych.

Natomiast zgodnie z art. 59 *Prawa Wodnego* celem środowiskowym dla wód podziemnych jest:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń,
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu,
- ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnienie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Dla spełnienia wymogu nie pogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Ze względu na fakt, iż jakość wód podziemnych w Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 168 (GW2000168) charakteryzuje się dobrym stanem ilościowym i jakościowym wód, wskazane jest przynajmniej utrzymanie tego stanu.

Zapisy projektu Planu nie przewidują działań, które mogłyby znacząco pogorszyć stan jakościowy wód powierzchniowych i podziemnych. Projekt Planu uwzględnia istniejącą sieć ujęć wody oraz strefy ochronne, a także zakłada rozwój infrastruktury wodno-ściekowej w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami i celami środowiskowymi, co sprzyja zachowaniu dobrego stanu wód na obszarze gminy.

6.3. Zidentyfikowanie oddziaływań dopuszczonych rozwiązań projektu Planu mających wpływ na cele środowiskowe

Projekt Planu wskazuje w poszczególnych strefach planistycznych minimalny wymagany udział powierzchni biologicznie czynnej, co sprzyja zachowaniu odpowiedniego udziału terenów zieleni na obszarach zabudowanych i zainwestowanych, a także może pozytywnie wpłynąć na procesy retencjonowania i odprowadzania wód opadowych.

W zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, Plan Ogólny dopuszcza możliwość lokalizacji terenów infrastruktury technicznej we wszystkich strefach planistycznych.

Ustalenia Planu uwzględniają lokalizację ujęć wody i są zgodne z przepisami odrębnymi regulującymi funkcjonowanie stref ochronnych tych ujęć. W każdej strefie planistycznej możliwe jest wyznaczenie terenów dla infrastruktury technicznej, co pozwala na utrzymanie istniejących ujęć wraz ze strefami ochrony bezpośredniej. Ograniczenia związane ze strefami

ochrony pośredniej regulowane są przepisami szczególnymi i z uwagi na zakres Planu Ogólnego – nie mogą być w nim szczegółowo ujęte.

Zabudowa większej liczby terenów może potencjalnie prowadzić do zwiększonego ryzyka zanieczyszczenia wód powierzchniowych na obszarach o nieuregulowanej gospodarce wodno-ściekowej, jak również do zmiany kierunku spływu wód opadowych w trakcie prac ziemnych oraz z terenów zabudowanych i utwardzonych. W związku z tym, wraz ze wzrostem powierzchni zabudowy, konieczne jest równomierne rozwijanie sieci wodociągowej oraz systemów kanalizacji sanitarnej i deszczowej.

Ustalenia projektu Planu uwzględniają ochronę zasobów wodnych poprzez dopuszczenie odpowiedniego udziału terenów biologicznie czynnych oraz możliwość rozwoju infrastruktury technicznej. Plan nie koliduje z istniejącymi strefami ochronnymi ujęć wody i nie przewiduje rozwiązań mogących pogorszyć stan środowiska wodnego. Nie zidentyfikowano oddziaływań mogących utrudnić realizację celów środowiskowych.

6.4. Ocena wpływu realizacji projektu Planu na cele środowiskowe

Wprowadzone ustalenia projektu Planu Ogólnego nie określają wprost szczegółowych zasad ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, jednak poprzez wyznaczenie odpowiednich stref planistycznych – adekwatnych do istniejących uwarunkowań hydrograficznych i hydrogeologicznych – w sposób racjonalny powinny chronić zarówno powierzchniowy, jak i podziemny zasób wodny. Przyjęte rozwiązania uwzględniają istniejące uwarunkowania terenowe, koncentrację dotychczasowej zabudowy oraz istniejącą sieć infrastruktury technicznej, co pozwala na racjonalne zarządzanie procesami urbanizacyjnymi i ochronę zasobów wodnych.

Plan Ogólny ma zastąpić dotychczasowe studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Jako akt prawa miejscowego jego postanowienia będą wiążące zarówno przy uchwalaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jak i przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy (WZ). Decyzje WZ będą mogły być wydawane wyłącznie w granicach obszarów uzupełnienia zabudowy (OUZ) wyznaczonych w Planie Ogólnym. Dzięki temu gminy będą miały większy wpływ na zrównoważony i racjonalny rozwój zabudowy i jej charakter, a także na lokalizację funkcji mogących wpływać na stan środowiska, w tym wód powierzchniowych i podziemnych. Rozwiązanie to ma na celu ograniczenie niekontrolowanego rozlewania się zabudowy oraz zapobieganie rozproszonej urbanizacji, która może prowadzić do degradacji środowiska.

Ustawodawca przewidział termin na uchwalenie planów ogólnych do 30 czerwca 2026 r. Po tej dacie dotychczasowe studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania tracą moc. Brak Planu Ogólnego na terenie gminy uniemożliwi prowadzenie jakichkolwiek prac planistycznych, w tym uchwalanie planów miejscowych czy wydawanie decyzji WZ. Analogicznie jak w przypadku WZ, które nie będą mogły być wydawane bez określenia obszarów uzupełnienia zabudowy, niemożliwe będzie planowanie lokalne. Brak realizacji ustaleń Planu może przyczynić się jedynie do nieprawidłowego i ograniczonego rozwoju gminy, a w konsekwencji do niekontrolowanego oddziaływania na środowisko, w tym wody powierzchniowe i podziemne.

Wyznaczone w projekcie Planu strefy planistyczne wskazują właściwy układ przestrzenny gminy, zapobiegając niekontrolowanemu rozlewowi zabudowy na tereny funkcjonujące przyrodniczo. Wprowadzenie zapisami projektu planu nowych stref pod zabudowę głównie mieszkaniową i zagrodową, a także usługową i produkcyjną, na dotychczas użytkowanych rolniczo terenach, wpłynie na ograniczenie zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego pochodzącego ze źródeł rolniczych. Przy rozwoju nowego rodzaju

zabudowy należy jednak, wraz z powstawaniem nowych inwestycji, zapewnić odprowadzanie ścieków i doprowadzenie wód w sposób powodujący jak najmniej zanieczyszczeń.

Ustalenia projektu Planu, poprzez wskazanie stref planistycznych, w których dopuszczono tereny inwestycyjne, przyczyniają się do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej. Zmiany te będą zazwyczaj punktowe, związane z posadowieniem obiektów budowlanych lub poprowadzeniem nowych ciągów komunikacyjnych. Istotne jest, że tereny inwestycyjne wskazano przede wszystkim w oparciu o istniejącą zabudowę oraz dotychczas uchwalone dokumenty planistyczne, gdzie powstanie nowej zabudowy zostało już przesądzone. Plan Ogólny może również pozytywnie wpłynąć na odprowadzanie i retencjonowanie wody poprzez wskazanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w strefach zabudowanych, co sprzyja ochronie wód i ograniczeniu spływu powierzchniowego.

W obrębie wskazanych w projekcie planie stref planistycznych dopuszczono tereny inwestycyjne obejmujące zarówno istniejącą zabudowę, jak i tereny wolne od zabudowy, na których planowane jest powstanie nowych obiektów budowlanych. Powstanie nowej zabudowy, zgodnie z ustaleniami planów miejscowych przygotowanych w zgodzie z projektem Planu, wiązać się będzie z koniecznością doprowadzenia infrastruktury technicznej, tj. sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Przy rozbudowie sieci kanalizacji i zachowaniu szczelności zbiorników na nieczystości ciekłe nie przewiduje się zagrożenia zarówno dla jakości wód podziemnych, jak i powierzchniowych.

Teren gminy znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 168 (GW2000168), charakteryzującej się dobrym stanem ilościowym i jakościowym wód. W kwestii oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych JCWPd nr 168 nie wskazuje się żadnych zagrożeń. Natomiast dla wód powierzchniowych cele środowiskowe zostały oparte na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych, określających stan ekologiczny wód powierzchniowych, oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, według rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Ustalono dla jednolitych części wód będących obecnie w złym stanie/potencjale ekologicznym, że celem środowiskowym będzie dążenie do przynajmniej dobrego stanu/potencjału.

Ponadto projektowane przeznaczenie strefowe określone w projekcie Planu oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się niekontrolowanej zabudowy powinno przyczynić się do osiągnięcia celów środowiskowych zawartych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” gdyż rozbudowa sieci wodociągowej i budowa sieci kanalizacyjnej stanie się bardziej opłacalna. Zapisy te pozostają również w zgodności z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych.

Wyznaczenie poszczególnych stref planistycznych oraz określenie ich profili funkcjonalnych zostało oparte przede wszystkim na lokalizacji istniejącej zabudowy, stopniu przekształcenia terenu oraz stanie wyposażenia w infrastrukturę techniczną, w tym sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Przyjęte rozwiązania uwzględniają również rozmieszczenie ujęć wód podziemnych wraz z obowiązującymi strefami ochronnymi oraz warunki występowania wód podziemnych, co pozwoliło uniknąć lokalizacji funkcji mogących stanowić potencjalne zagrożenie dla jakości i ilości zasobów wodnych.

Realizacja ustaleń projektu Planu może wiązać się ze wzrostem powierzchni zabudowy i powierzchni uszczelnionych, co potencjalnie wpływa na sposób odprowadzania wód

opadowych oraz na ryzyko przedostawania się zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych, zwłaszcza na obszarach dotychczas nieskanalizowanych. Jednocześnie projekt Planu wprowadza mechanizmy ograniczające te oddziaływania, w szczególności poprzez określenie minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnej w strefach planistycznych oraz poprzez dopuszczenie rozwoju infrastruktury technicznej we wszystkich strefach. Rozwiązania te sprzyjają retencjonowaniu wód opadowych, ograniczeniu spływu powierzchniowego oraz stopniowej poprawie gospodarki wodno-ściekowej.

Istotnym elementem wpływającym na realizację celów środowiskowych dla jednolitych części wód jest ograniczenie rozpraszania zabudowy. Plan Ogólny, jako akt prawa miejscowego, wprowadza ramy przestrzenne dla wydawania decyzji o warunkach zabudowy oraz uchwalania planów miejscowych, co pozwala na kontrolowanie lokalizacji nowej zabudowy, w tym na terenach dotychczas użytkowanych rolniczo i słabo wyposażonych w infrastrukturę. W dłuższej perspektywie sprzyja to bardziej racjonalnemu planowaniu rozbudowy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, a tym samym ograniczeniu presji na wody powierzchniowe i podziemne.

Należy również wskazać, że tzw. strefy otwarte, mimo przyjętego w projekcie Planu profilu funkcjonalnego, podlegają i mogą nadal podlegać zabudowie, w szczególności na podstawie decyzji o warunkach zabudowy wydawanych w latach wcześniejszych. Uwzględnienie tych terenów w strukturze stref planistycznych pozwala jednak na objęcie ich jednolitymi zasadami kształtowania zagospodarowania oraz na stopniowe porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, co w konsekwencji może ograniczyć negatywne oddziaływania istniejącej zabudowy rozproszonej na wody gruntowe.

W odniesieniu do jednolitej części wód podziemnych nr 152, dla której wyznaczono cel środowiskowy polegający na utrzymaniu dobrego stanu ilościowego i chemicznego, należy stwierdzić, że ustalenia projektu Planu nie wprowadzają rozwiązań mogących prowadzić do nadmiernej eksploatacji zasobów wód podziemnych ani do pogorszenia ich jakości. Rozwój zabudowy przewidziany w projekcie Planu jest powiązany z koniecznością zapewnienia odpowiedniej infrastruktury technicznej, a przy zachowaniu szczelności systemów kanalizacyjnych oraz zbiorników na nieczystości ciekłe nie przewiduje się negatywnego wpływu na stan wód podziemnych.

Podsumowując, ustalenia projektu Planu Ogólnego, przy uwzględnieniu ich ramowego charakteru oraz obowiązku doprecyzowania zapisów na etapie planów miejscowych, nie utrudniają realizacji celów środowiskowych wyznaczonych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Przyjęte rozwiązania sprzyjają ograniczeniu presji na zasoby wodne, poprawie warunków gospodarki wodno-ściekowej oraz zachowaniu dobrego stanu wód, zgodnie z celami określonymi w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Podstawowymi czynnikami oddziaływania ustaleń projektu Planu na wody powierzchniowe są: stopień uszczelnienia powierzchni terenu, sposób zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, intensywność i koncentracja zabudowy, a także potencjalne źródła zanieczyszczeń obszarowych i punktowych. W odniesieniu do wód podziemnych kluczowe znaczenie mają: możliwość infiltracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu, sposób odprowadzania ścieków bytowych, ochrona stref ujęć wód oraz zachowanie obszarów sprzyjających zasilaniu poziomów wodonośnych.

Wyznaczając strefy planistyczne projektu Planu Ogólnego, uwzględniono zróżnicowane warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne obszaru gminy, w tym występowanie cieków powierzchniowych o charakterze górskim, ich zlewnie cząstkowe, a także obszary o zwiększonej podatności wód podziemnych na zanieczyszczenia, wynikającej z budowy geologicznej i dotychczasowego sposobu zagospodarowania. Szczególną uwagę zwrócono na lokalizację istniejących ujęć wód oraz obowiązujące dla nich strefy ochronne, które zostały

uwzględnione jako istotne ograniczenie w kształtowaniu przeznaczeń terenów i parametrów zagospodarowania.

Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW) oraz jednorodziną (SJ) zostały wyznaczone przede wszystkim w obszarach o istniejącej koncentracji zabudowy oraz w miejscach, gdzie presja osadnicza występowała już przed sporządzeniem Planu. Takie podejście ogranicza możliwość dalszego rozpraszania zabudowy na terenach istotnych dla retencji i infiltracji wód oraz pozwala na powiązanie rozwoju zabudowy z istniejącą lub planowaną infrastrukturą kanalizacyjną. Określone dla tych stref profile, obejmujące maksymalną intensywność zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, zostały dobrane w sposób ograniczający nadmierne uszczelnienie terenu, co ma bezpośrednie znaczenie dla ochrony JCWP poprzez redukcję spływu powierzchniowego oraz dla JCWPd poprzez zachowanie możliwości infiltracji wód opadowych.

Strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową (SZ) zostały wyznaczone z uwzględnieniem tradycyjnego charakteru osadnictwa oraz rozproszonego układu zabudowy, przy jednoczesnym ograniczeniu możliwości intensyfikacji zagospodarowania. Profil tej strefy, w tym relatywnie niski poziom intensywności zabudowy oraz obowiązek zachowania znacznego udziału powierzchni biologicznie czynnej, ma na celu ograniczenie ryzyka zanieczyszczeń wód podziemnych, szczególnie istotnego w kontekście stosowania indywidualnych systemów odprowadzania ścieków na terenach nieskanalizowanych. Ustalenia te odnoszą się bezpośrednio do podatności wód podziemnych na zanieczyszczenia i mają na celu minimalizację presji na JCWPd.

Strefy usługowe (SU) zostały zlokalizowane w sposób ograniczający potencjalne oddziaływania na wody, w szczególności poprzez ich koncentrację w obszarach już przekształconych oraz wyposażonych w infrastrukturę techniczną. Określone profile stref usługowych uwzględniają konieczność zachowania powierzchni biologicznie czynnych oraz nie przewidują lokalizacji działalności mogącej generować znaczące zanieczyszczenia wód powierzchniowych lub podziemnych. Tym samym wpływ tej strefy na realizację celów środowiskowych JCWP i JCWPd oceniono jako ograniczony.

Strefy infrastrukturalne (SI) wyznaczono w powiązaniu z istniejącymi obiektami infrastruktury technicznej, przy uwzględnieniu konieczności ochrony zasobów wodnych. Ustalenia dla tej strefy nie przewidują rozwiązań, które mogłyby prowadzić do pogorszenia stanu wód, a ich lokalizacja została dostosowana do istniejących uwarunkowań środowiskowych.

Strefy zieleni i rekreacji (SN) oraz strefy otwarte (SO) pełnią kluczową rolę z punktu widzenia ochrony wód. Ich wyznaczenie wynikało m.in. z potrzeby zachowania obszarów o istotnym znaczeniu dla retencji, infiltracji wód opadowych oraz ochrony zlewni cieków powierzchniowych. Strefy te ograniczają możliwość zabudowy i tym samym przeciwdziałają zwiększaniu presji na JCWP i JCWPd. Jednocześnie w Prognozie uwzględniono fakt, iż część tych obszarów była i jest narażona na zabudowę rozproszoną realizowaną na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, co stanowi rzeczywiste zagrożenie dla wód, szczególnie na terenach nieskanalizowanych. Przyjęte w Planie rozwiązania należy jednak ocenić jako dążące do zahamowania tego procesu w przyszłości.

Strefy cmentarzy (SC) zostały wyznaczone z uwzględnieniem obowiązujących przepisów odrębnych oraz uwarunkowań środowiskowych, w tym ochrony wód podziemnych. Profile tej strefy ograniczają możliwość lokalizacji nowych obiektów tego typu w obszarach wrażliwych hydrogeologicznie.

Dokonując analizy wpływu ustaleń projektu Planu Ogólnego Gminy Cisna na środowisko, w szczególności na wody powierzchniowe i podziemne, uwzględniono fakt, że wyznaczone w Planie strefy otwarte (SO), pomimo ich funkcji ochronnej, już obecnie podlegają oraz mogą nadal podlegać presji zabudowy rozproszonej. Zjawisko to wynika z

dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu oraz z wydawania decyzji o warunkach zabudowy w oparciu o przepisy obowiązujące przed wejściem w życie Planu Ogólnego, a także w okresie przejściowym.

W Prognozie przyjęto, że Plan Ogólny, jako akt prawa miejscowego, docelowo będzie stanowił podstawę do wydawania decyzji WZ. Jednocześnie uwzględniono, że do czasu pełnego wejścia w życie mechanizmów wynikających z Planu Ogólnego oraz zakończenia okresu przejściowego, decyzje WZ mogą być nadal wydawane, niezależnie od przyjętych w Planie kierunków zagospodarowania.

Z tego względu w Prognozie uwzględniono, iż potencjalne oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne wynikające z dalszej realizacji zabudowy rozproszonej w strefach otwartych w okresie przejściowym nie są bezpośrednim skutkiem ustaleń projektu Planu Ogólnego, lecz konsekwencją wcześniejszych i aktualnych uwarunkowań prawnych oraz istniejącej struktury osadniczej. Oddziaływania te zostały jednak uwzględnione jako element stanu istniejącego i trendów rozwojowych, które Plan Ogólny ma za zadanie w perspektywie długoterminowej ograniczyć.

W szczególności wskazano, że zabudowa rozproszona realizowana na terenach nieskanalizowanych stanowi istotny czynnik ryzyka dla wód podziemnych, związany z funkcjonowaniem indywidualnych systemów odprowadzania ścieków, oraz dla wód powierzchniowych, poprzez zwiększony spływ zanieczyszczeń obszarowych. Zjawisko to zostało uwzględnione przy wyznaczaniu stref otwartych oraz przy określaniu ich profili, które ograniczają możliwość lokalizacji nowej zabudowy po zakończeniu okresu przejściowego i pełnym związaniu decyzji WZ ustaleniami Planu Ogólnego.

W związku z powyższym dokonano również weryfikacji założeń projektu Planu w części dotyczącej stref zabudowy mieszkaniowej oraz zagrodowej. Analiza ta wykazała, że wyznaczenie tych stref stanowi świadome działanie planistyczne, mające na celu przejęcie i ukierunkowanie presji inwestycyjnej w obszary już przekształcone lub predysponowane do rozwoju zabudowy, co w dłuższej perspektywie powinno ograniczyć presję na strefy otwarte i obszary wrażliwe hydrologicznie. Parametry zagospodarowania ustalone dla stref mieszkaniowych i zagrodowych, w tym ograniczenia intensywności zabudowy oraz obowiązek zachowania powierzchni biologicznie czynnych, zostały określone z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań wodnych, w szczególności podatności wód podziemnych na zanieczyszczenia oraz stopnia wyposażenia terenów w infrastrukturę kanalizacyjną.

W Prognozie wskazano, że pełna skuteczność ustaleń Planu Ogólnego w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych będzie możliwa po zakończeniu okresu przejściowego oraz w powiązaniu z uchwalaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i rozwojem infrastruktury kanalizacyjnej. Do tego czasu należy liczyć się z utrzymywaniem części presji inwestycyjnej wynikającej z dotychczasowych mechanizmów prawnych, co zostało uwzględnione w ocenie oddziaływań.

Na tej podstawie przyjęto, że mimo istniejącej i przejściowej presji zabudowy rozproszonej, projekt Planu Ogólnego Gminy Cisna stanowi rozwiązanie korzystne z punktu widzenia ochrony wód, gdyż wprowadza docelowe mechanizmy umożliwiające ograniczenie lokalizacji zabudowy w strefach otwartych oraz ukierunkowanie rozwoju przestrzennego w sposób sprzyjający realizacji celów środowiskowych jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

Analiza stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych wykazała, że główne zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych wynikają nie z ustaleń projektu Planu Ogólnego, lecz z dotychczasowego, rozproszonego sposobu zagospodarowania oraz braku pełnej infrastruktury kanalizacyjnej. W tym kontekście projekt Planu, poprzez uporządkowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, koncentrację zabudowy w wyznaczonych strefach

oraz ograniczenie jej rozpraszania, należy ocenić jako rozwiązanie sprzyjające realizacji celów środowiskowych JCWP i JCWPd.

Na podstawie przeprowadzonej, szczegółowej analizy stwierdza się, że sposób wyznaczenia stref planistycznych oraz określenia ich profili w projekcie Planu Ogólnego Gminy Cisna uwzględnia istniejące uwarunkowania dotyczące wód powierzchniowych i podziemnych oraz nie stwarza ryzyka pogorszenia ich stanu ani utrudnienia osiągnięcia celów środowiskowych. Ustalenia Planu Ogólnego, w powiązaniu z późniejszymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego i rozwojem infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, stanowią ramy dla racjonalnego zarządzania przestrzenią oraz ochrony zasobów wodnych, przyczyniając się do osiągnięcia założonych celów środowiskowych w perspektywie długoterminowej.

Podsumowując, ustalenia projektu Planu Ogólnego Gminy Cisna, mimo ramowego charakteru, nie utrudniają realizacji celów środowiskowych wyznaczonych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Przyjęte rozwiązania sprzyjają ograniczeniu presji na zasoby wodne, poprawie gospodarki wodno-ściekowej oraz zachowaniu dobrego stanu wód, zgodnie z celami określonymi w Planie gospodarczym wodami na obszarze dorzecza Wisły.

6.5. Wskazanie terenów, które ze względu na planowany sposób zagospodarowania będą mogły mieć wpływ na cele środowiskowe JCW

Zgodnie z II aktualizacją planu gospodarczym wodami w obszarze dorzecza Wisły na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 w sprawie Planu gospodarczego wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023, poz. 300) omawiany teren położony jest w sześciu jednolitych częściach wód powierzchniowych rzecznych.: San od Chmielu do zb. Solina RW200004221399, Wołkowyjka RW200004221389, Solinka RW2000042213499, Hoczewka RW200004221899, Ośława RW20000422299, San do Chmielu RW200004221171.

Celem środowiskowym dla wszystkich jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu JCWP tak, aby osiągnąć co najmniej dobry stan chemiczny wód oraz co najmniej dobry stan ekologiczny, a dla części wód silnie zmienionych oraz sztucznych – co najmniej dobry potencjał ekologiczny. Przy określaniu celów środowiskowych przyjmuje się również warunek nie pogorszenia obecnego stanu wód.

Teren gminy znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 168 (GW2000168). Charakteryzuje się ona dobrym stanem ilościowym i jakościowym wód. W kwestii oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jednolitej części wód podziemnych nr 168, nie wskazuje się żadnych zagrożeń.

Celem środowiskowym dla JCWPd 168 jest utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego. Dobry stan ilościowy oznacza, że dostępne do zagospodarowania zasoby są wyższe niż średni wieloletni pobór rzeczywisty z ujęć wód podziemnych. Wpływ człowieka na wahania zwierciadła wód podziemnych jest znikomy i można go wykluczyć. Dobry stan chemiczny wód podziemnych oznacza uzyskanie I, II lub III klasy jakości wód.

Wody podziemne są głównym źródłem zaopatrzenia w wodę ludności, rolnictwa i przemysłu. W Gminie Cisna, większość ludność korzysta z lokalnej sieci wodociągowej oraz z własnych studni kopanych bądź wierconych.

Zapewnieniu odpowiedniej jakości wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ochronie zasobów wodnych, służy m.in. ustanawianie stref ochronnych ujęć wody. Strefę ochronną stanowi obszar, na którym obowiązują nakazy, zakazy

i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wód. Strefa ochronna może obejmować wyłącznie teren ochrony bezpośredniej albo teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej. Strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia się dla każdego ujęcia wody, z wyłączeniem ujęć wody służących do zwykłego korzystania z wód. Teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmuje obszar zasilania ujęcia wody. Na terenie gminy zlokalizowane są 34 ujęcia wód podziemnych.

Nie przewiduje się by w wyniku realizacji ustaleń projektu Planu zostały zajęte, a co za tym idzie i zdegradowane, jakiegokolwiek ciek lub zbiorniki wód powierzchniowych. Wolne od zabudowy pozostały również doliny poszczególnych cieków.

Projekt Planu nie wprowadza funkcji, które mogą mieć znaczące oddziaływanie na wody podziemne jak np. rozległe tereny produkcyjne, odkrywkowa eksploatacja kopalin czy składowiska odpadów.

Podsumowując, realizacja ustaleń projektu Planu, uwzględniając istniejące uwarunkowania hydrograficzne oraz ochronę stref ujęć wody, nie powinna stanowić zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych określonych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Planowane zagospodarowanie przestrzenne, przy jednoczesnym zachowaniu przepisów dotyczących ochrony wód i racjonalnym kształtowaniu kierunków rozwoju, może wręcz sprzyjać utrzymaniu lub poprawie ich stanu, szczególnie poprzez ograniczenie niekontrolowanej zabudowy i wspieranie rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej

6.6. Wskazanie środków minimalizujących zidentyfikowane oddziaływania

Projekt Planu ma na celu określenie ram dla zasad zagospodarowania przestrzennego, które będą uszczegóławiane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach o warunkach zabudowy. Przedstawiony w projekcie Planu podział na strefy planistyczne nie stanowi zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych.

Plan zawiera ustalenia mające na celu minimalizację potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko, m.in. poprzez ograniczenie rozprzestrzeniania się niekontrolowanej zabudowy oraz wyznaczenie terenów, na których lokalizowanie nowej zabudowy jest zabronione.

W każdej strefie planistycznej określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, co sprzyja ochronie zasobów wodnych oraz retencjonowaniu wód opadowych. Dodatkowo, pośredni wpływ na poprawę jakości wód będzie miało ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz ograniczenie imisji na powierzchnię ziemi i wód.

Jak wcześniej wskazano, wpływ realizacji ustaleń projektu Planu na cele środowiskowe wód nie jest znaczący. Możliwe oddziaływania o charakterze negatywnym mogą wystąpić jedynie na etapie realizacji inwestycji, głównie w wyniku prowadzenia prac budowlanych w strefach o przeznaczeniu mieszkaniowym lub usługowym. Będą to jednak oddziaływania krótkotrwałe, ograniczone do okresu trwania robót budowlanych.

Dodatkowo, należy uwzględnić środki wynikające z „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”, w szczególności te dotyczące uporządkowania gospodarki ściekowej

Projekt Planu uwzględnia środki mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko, zwłaszcza poprzez kontrolę zabudowy i zachowanie powierzchni biologicznie czynnej. Potencjalne negatywne skutki dla wód będą krótkotrwałe i ograniczone do fazy budowy. Plan jest zgodny z zasadami gospodarowania wodami, co sprzyja ochronie i poprawie jakości zasobów wodnych na terenie gminy.

7. Analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektu Planu, w szczególności dotycząca obszarów podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody

W granicach gminy Cisna znajdują się są następujące formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn.zm.):

- Bieszczadzki Park Narodowy wraz z otuliną
- Ciśniańsko-Wetlińskiego Park Krajobrazowy,
- rezerваты przyrody: Dziurkowiec, Sine Wiry oraz Olszyna Łęgowa w Kalnicy,
- specjalny obszar ochrony ptaków– Bieszczady (PLC180001)
- obszar ochrony siedlisk – Bieszczady (PLC180001)

Projekt Planu wyznacza strefy planistyczne, w których dopuszczone zostaną różne formy zabudowy, co wymaga szczegółowej analizy pod kątem ochrony środowiska – szczególnie w odniesieniu do terenów objętych ochroną zgodnie z ustawą o ochronie przyrody. Kluczowe jest zbadanie wpływu planowanej zabudowy na cenne przyrodniczo obszary oraz zachowanie równowagi ekologicznej w gminie.

W projekcie planie ogólnego dla Gminy Cisna ustalono następujące strefy planistyczne, które definiują przeznaczenie i sposób zagospodarowania przestrzeni na terenie gminy:

- SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU – strefa usługowa,
- SI – strefa infrastrukturalna,
- SN – strefa zieleni i rekreacji,
- SC – strefa cmentarzy
- SO – strefa otwarta,
- SK – strefa komunikacyjna,

Wyznaczenie stref z zabudową mieszkaniową i usługową wiąże się z ryzykiem nadmiernej urbanizacji i zanieczyszczenia środowiska. Istnieje obawa, że niewłaściwe lokalizowanie zabudowy w pobliżu obszarów chronionych może doprowadzić do:

- degradacji ekosystemów,
- utraty bioróżnorodności,
- zakłócenia równowagi ekologicznej – szczególnie na obszarze Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego i w granicach obszaru Natura 2000.

Dodatkowo istnieje ryzyko:

- wzrostu liczby ludności na terenach przyrodniczo cennych, co może skutkować większą produkcją odpadów, zanieczyszczeniem powietrza, hałasem i pogorszeniem jakości wód powierzchniowych,
- intensyfikacji użytkowania gruntów rolnych oraz rozbudowy infrastruktury drogowej, co może prowadzić do fragmentacji ekosystemów i niszczenia siedlisk przyrodniczych.

Projekt Planu uwzględnia jednak zapisy ograniczające zabudowę w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów chronionych (parków krajobrazowych, obszarów Natura 2000 i innych form

ochrony). Zaleca się wprowadzenie stref buforowych, które złagodzą wpływ zabudowy na ekosystemy.

Projekt Planu – zwłaszcza w kontekście zabudowy usługowej, mieszkaniowej, rolniczej – uwzględnia konieczność ochrony przyrody i bioróżnorodności w obszarach objętych ochroną prawną. Kluczowe jest wprowadzenie odpowiednich przepisów dotyczących:

- lokalizacji zabudowy,
- ochrony środowiska przed zanieczyszczeniem,
- wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju.

Takie podejście umożliwi rozwój gminy z jednoczesnym poszanowaniem jej unikalnych walorów przyrodniczych.

Nie przewiduje się znaczącego wpływu realizacji ustaleń projektu Planu na siedliska przyrodnicze i roślinne, ich komponenty, w tym na gatunki prawnie chronione i zagrożone znajdujące się w obrębie położonych obszarów Natura 2000.

Doprecyzowanie i uszczegółowienie zapisów w projekcie Planu w zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu, zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, w zakresie zaopatrzenia w ciepło, w zakresie telekomunikacji oraz wprowadzenie ładu przestrzennego w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zainwestowanych znajdujących się wzdłuż drogi nastąpi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego opracowanych i uchwalanych w zgodności z Planem Ogólnym Gminy Cisna.

Gmina Cisna znajduje się na obszarze o szczególnie wysokich wartościach przyrodniczych, objętym licznymi formami ochrony przyrody – w tym parkiem narodowym, parkiem krajobrazowym, rezerwatami oraz obszarem Natura 2000. Projekt Planu Ogólnego uwzględnia te uwarunkowania i zakłada ograniczenie zabudowy w sąsiedztwie terenów chronionych. Podkreślono konieczność stosowania zasad zrównoważonego rozwoju oraz ochrony bioróżnorodności, gleby, wód i powietrza. Projekt nie przewiduje istotnych negatywnych oddziaływań na obszary Natura 2000, a szczegółowe ustalenia zostaną zawarte w miejscowych planach zgodnych z Planem Ogólnym.

7.1. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na zasoby, twory i składniki przyrody, a także cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody

Obszar objęty projektem Planu zlokalizowany jest w następujących formach ochrony przyrody:

- **Bieszczadzki Park Narodowy** obejmuje swoim zasięgiem wschodnią część gminy Cisna, natomiast pozostała jej część stanowi **otulinę Parku**
- **Park Krajobrazowy Ciśniańsko-Wetliński** – obejmuje znaczącą część gminy i ma na celu zachowanie unikalnych walorów krajobrazowych oraz różnorodności biologicznej.
- Na terenie gminy Cisna występują trzy rezerwaty przyrody: **Dziurkowiec**, **Sine Wiry** oraz **Olszyna Łęgowa w Kalnicy**,

- **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 "Bieszczady" (PLC180001)** – obejmuje duży fragment gminy. Obszar ten chroni siedliska ponad 150 gatunków ptaków, z czego 38 wymienionych jest w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej.
- **Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 "Bieszczady" (PLH180001)** – zabezpiecza siedliska przyrodnicze i gatunki wymienione w Załącznikach I i II Dyrektywy Siedliskowej, m.in. niedźwiedzia brunatnego, rysia, wilka i żbika.

Ochrona przyrody, o której mowa jest w art. 2 ustawy *o ochronie przyrody* (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1336 z późn. zm) polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody:

- 1) dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów;
- 2) roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową;
- 3) zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia;
- 4) siedlisk przyrodniczych;
- 5) siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- 6) tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt;
- 7) krajobrazu;
- 8) zieleni w miastach i wsiach;
- 9) zadrzewień.

Identyfikację, analizę i ocenę oddziaływań na zasoby, twory i składniki przyrody generowanych ustaleniami projektu Planu, przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 3. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań na zasoby, twory i składniki przyrody generowanych ustaleniami projektu Planu

Zasoby, twory i składniki przyrody	Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu
dziko występujące rośliny, zwierzęta i grzyby	<u>Oddziaływania:</u> - Możliwość utraty naturalnych siedlisk w wyniku urbanizacji terenów leśnych, łąkowych i nieużytków. - Zwiększenie ruchu turystycznego może prowadzić do płoszenia fauny i degradacji mikrosiedlisk. - Zmiany użytkowania gruntów (np. przekształcanie łąk w tereny zabudowy) ograniczają bioróżnorodność. Projekt Planu powinien unikać przeznaczania obszarów o wysokim znaczeniu przyrodniczym pod nowe inwestycje bez wcześniejszej weryfikacji przyrodniczej Ponadto w projekcie Planu dla każdej ze stref, w której dopuszczona została zabudowa wskazano powierzchnię jaka powinna pozostać w postaci biologicznie czynnej.
rośliny, zwierzęta i grzyby objęte ochroną gatunkową	<u>Oddziaływania:</u> - Planowane przekształcenia terenu (np. wyznaczenie w planie ogólnym stref pod nowe tereny usługowe czy mieszkaniowe) mogą naruszać siedliska gatunków objętych ochroną prawną. - Niebezpieczeństwo ingerencji w miejsca rozrodu i zimowania. - Wprowadzenie gatunków inwazyjnych – które mogą wypierać chronione gatunki rodzime, szczególnie w pobliżu nowych osiedli. - Nieodzwonne jest wcześniejsze wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej dla inwestycji lokalizowanych na obszarach potencjalnego występowania gatunków chronionych. Ponadto w obszarze objętym projektem Planu, w zakresie wprowadzanych zmian zainwestowania nie można wykluczyć czasowego przebywania zwierząt chronionych w obrębie terenów objętych projektem Planu, a przeznaczonych pod zainwestowanie;
zwierzęta prowadzące wędrowny tryb życia	Teren objęty projektem Planu to obszar położony w sąsiedztwie obszaru otwartych terenów rolnych i leśnych nie można wykluczyć czasowego przebywania zwierząt chronionych w obrębie terenów objętych projektem planu, a przeznaczonych pod zainwestowanie, które aktualnie mogą stanowić miejsca żerowania i odpoczynku dla zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia.
siedliska przyrodnicze	Na terenie Gminy Cisna występuje mozaika siedlisk cennych z punktu widzenia ochrony przyrody, w szczególności ujętych w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej. Do najważniejszych należą: 1. Górskie i podgórskie łąki świeże i wilgotne (kod 6510, 6450) – wykorzystywane tradycyjnie jako użytki zielone, zawierają bogate zbiorowiska roślin naczyniowych, stanowią siedlisko dla wielu zapylaczy. 2. Torfowiska wysokie i przejściowe (kod 7110, 7140) – wrażliwe ekosystemy związane z wodami stagnującymi, kluczowe dla ochrony retencji i bioróżnorodności. 3. Buczyny karpackie (kod 9130) – lasy regla dolnego z dominacją buka, stanowią naturalne środowisko dla licznych ptaków, ssaków i owadów. 4. Lasy jaworowo-jesionowe i olszowe w dolinach potoków (kod 91E0, 91F0) – siedliska łąkowe, cenne z punktu widzenia ochrony różnorodności biologicznej i stabilności hydrologicznej. 5. Naskalne zbiorowiska murawowe i ziołoroślowe (kod 8210) – rzadkie siedliska występujące na skałach wapiennych i piaskowcach, bogate florystycznie, często z gatunkami reliktowymi. Potencjalne oddziaływania wynikające z realizacji projektu Planu

	Realizacja polityki przestrzennej, w tym rozwój zabudowy, infrastruktury i turystyki, może skutkować następującymi negatywnymi oddziaływaniami na siedliska tj: 1. Fragmentacja i degradacja siedlisk – przekształcenie terenów otwartych pod zabudowę i drogi powoduje izolowanie populacji i utratę integralności siedlisk. 2. Zmiany stosunków wodnych – melioracje, odwadnianie terenów pod inwestycje czy zmiany przepływów powierzchniowych mogą prowadzić do osuszenia torfowisk i zaburzenia funkcji łągów. 3. Zanieczyszczenie – zarówno z transportu (hałas, spaliny), jak i z odprowadzania ścieków, może pogarszać warunki bytowe wielu organizmów, zwłaszcza w środowiskach wodno-błotnych. 4. Wypieranie gatunków rodzimych – wprowadzanie obcych gatunków roślin ozdobnych i nadmierne użytkowanie przestrzeni mogą prowadzić do ekspansji gatunków inwazyjnych. 5. Nadmierna penetracja turystyczna – intensyfikacja ruchu pieszych i rowerowych szlaków może powodować erozję, zadeptywanie roślinności i płoszenie fauny. Projekt Planu zakłada: 1. Ograniczenie możliwości lokalizowania zabudowy w sąsiedztwie siedlisk cennych i priorytetowych. 2. Wprowadzenie stref ochronnych wokół torfowisk, łąk i lasów łągowych.
siedliska zagrożone wyginięciem, rzadkie i chronione gatunki roślin, zwierząt i grzybów	Na obszarze Gminy Cisna występują cenne siedliska i gatunki zagrożone wyginięciem, o znaczeniu krajowym i europejskim, objęte zarówno ochroną krajową, jak i wymienione w załącznikach Dyrektywy Siedliskowej i Ptasiej. Do najważniejszych należą: <u>Siedliska zagrożone i rzadkie:</u> 1. Torfowiska przejściowe i wysokie (kod 7110, 7140) – wyjątkowo wrażliwe na zmiany hydrologiczne; siedlisko wielu rzadkich mchów, porostów i owadów. 2. Murawy bliźniczkowe i ziołoroślowe (kod 6230, 6510) – występują na górskich stokach i w dolinach; szybko zanikają w wyniku zaprzestania koszenia i presji zabudowy. 3. Górskie lasy łąkowe i źródłiskowe (91E0, 91F0) – naturalne siedliska występujące wzdłuż potoków, o dużym znaczeniu dla bioróżnorodności i ochrony wód. <u>Rzadkie i chronione gatunki:</u> 1. Rośliny: pełnik europejski (<i>Trollius europaeus</i>), storczyk męski (<i>Orchis mascula</i>), arnika górską (<i>Arnica montana</i>), dziewięciśń bezłodygowy (<i>Carlina acaulis</i>). 2. Zwierzęta: salamandra plamista, traszka górską, bocian czarny, sóweczka, ryś euroazjatycki, niedźwiedź brunatny, wilk. 3. Grzyby: soplówka jodłowa (<i>Hericium alpestre</i>), lakownica lśniaca (<i>Ganoderma lucidum</i>), gatunki z rodzajów <i>Cortinarius</i> i <i>Mycena</i>. <u>Potencjalne oddziaływanie wynikające z realizacji projektu Planu</u> 1. Rozwój osadnictwa, dróg, infrastruktury turystycznej i usługowej może mieć następujące negatywne skutki: - Zanik lub przekształcanie siedlisk – w wyniku inwestycji liniowych (drogi, linie energetyczne) i punktowych (zabudowa, parkingi). - Izolacja populacji gatunków rzadkich – przez fragmentację krajobrazu i utratę łączności siedlisk. 2. Wpływ na sukces reprodukcyjny – hałas, światło i obecność ludzi zakłócają rozród ptaków i ssaków. 3. Zmiany mikroklimatu i gleby – w wyniku usuwania roślinności, odwadniania i naruszeń gleb, szczególnie w rejonach torfowisk i muraw. 4. Zanieczyszczenia i eutrofizacja – szczególnie istotne w kontekście cieków i terenów podmokłych, które są środowiskiem bytowania płazów i owadów.

	Projekt Planu zakłada: 1.. Wyznaczanie stref buforowych i obszarów wyłączonych z zabudowy – zwłaszcza wokół torfowisk, muraw i dolin rzecznych.
twory przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalne szczątki roślin i zwierząt	Na terenie Gminy Cisna występują liczne twory przyrody nieożywionej, a także żywe elementy przyrody o charakterze pomnikowym i wysokiej wartości przyrodniczej: Twory przyrody nieożywionej: 1. Wychodnie skalne – szczególnie w rejonie górskich potoków, zboczy i przełęczy (np. w dolinie Solinki), reprezentujące flisz karpacki. 2. Źródła, wywierzyska i wodospady – naturalne formy hydrologiczne, np. źródła w dolinach potoków Roztoki, Hylatego i Rabskiego. 3. Formacje osuwiskowe – związane z urzeźbieniem terenu i działalnością wód podziemnych. 4. Kopalne szczątki – występują pojedyncze znaleziska roślinne i zwierzęce, jednak bez udokumentowanych stanowisk paleontologicznych o randze krajowej. Twory przyrody żywej: 1. Pomniki przyrody – w gminie objęto ochroną pojedyncze okazy drzew (np. jodła, buk, jawor) oraz głązy narzutowe. Często mają znaczenie kulturowe i krajobrazowe. 2. Aleje i korytarze zieleni nadrzecznej – naturalne linie roślinności wzdłuż cieków wodnych, będące siedliskiem wielu gatunków ptaków, ssaków i owadów. 3. Dawne parki podworskie – relikty zagospodarowania kulturowego o wysokim potencjale rekreacyjnym i estetycznym. Potencjalne oddziaływania wynikające z realizacji projektu Planu 1. Zniszczenie form przyrody nieożywionej – np. podczas prac ziemnych, inwestycji infrastrukturalnych, zwłaszcza w terenach osuwiskowych lub źródłiskowych. 2. Usunięcie starodrzewu i pomników przyrody – w związku z rozwojem zabudowy mieszkaniowej i usługowej. 3. Zanikanie reliktyw krajobrazu kulturowego – poprzez brak konserwacji i niekontrolowaną sukcesję roślinności. 4. Zagrożenia dla wód podziemnych i źródeł – np. przez zanieczyszczenie, odwadnianie terenów, utwardzanie powierzchni i zmiany stosunków wodnych.
krajobrazu	Gmina Cisna charakteryzuje się wyjątkowo wysokimi walorami krajobrazowymi, wynikającymi z położenia w Bieszczadach, na pograniczu Karpat Wschodnich. Dominują tu krajobrazy: - górskie i podgórskie, z silnie urzeźbioną rzeźbą terenu, porośnięte w większości lasami bukowymi i jodłowymi, - kulturowe krajobrazy otwarte, związane z dawnym, niskim osadnictwem – doliny rzeczne, śródleśne łąki, pastwiska i ślady dawnych wsi (np. cerkwiska, aleje drzew), - widokowe dominanty przyrodnicze – takie jak Połonina Wetlińska, Smerek, czy dolina rzeki Solinki. Obszar Gminy objęty jest: - ochroną krajobrazową – w ramach Parku Krajobrazowego Ciśniańsko-Wetlińskiego, - wpisany do Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET-Polska jako korytarz ekologiczny i obszar węzłowy, - przebiega przez niego Międzynarodowy Szlak Rowerowy Green Velo oraz liczne pieszkie szlaki turystyczne o znaczeniu regionalnym i krajowym. <u>Potencjalne oddziaływania planistyczne na krajobraz</u> 1. Plan Ogólny, poprzez dopuszczenie lub przekształcenie niektórych terenów, może oddziaływać na krajobraz w następujący sposób:

	- Utrata ciągłości krajobrazu naturalnego i kulturowego – nadmierna zabudowa, intensyfikacja funkcji usługowych, grodzenie działek. - Wprowadzenie obiektów zakłócających harmonię przestrzenną – wysokie budynki, obiekty przemysłowe, dominanty urbanistyczne niekompatybilne z otoczeniem. - Zanik tradycyjnych form użytkowania terenu – niekontrolowana sukcesja na nieużytkowanych łąkach i pastwiskach oraz likwidacja starodrzewu i dróg gruntowych. - Wpływ na panoramy i osie widokowe – lokalizacja zabudowy na stokach i grzbietach może naruszyć kompozycję przestrzenną i widokową. <u>Projekt Planu zakłada:</u> 1. Wprowadzenie lokalnych standardów krajobrazowych w Planie Ogólnym – zasady lokalizacji, wysokości i formy zabudowy. Dla stref, w których dopuszczona została zabudowa kubaturowa zostały określone warunki zagospodarowania i urządzania terenu oraz standardy kształtowania zabudowy. W celu zminimalizowania oddziaływania na krajobraz w projekcie Planu określono zasady i warunki zagospodarowania i urządzania terenu 2. Zachowanie kluczowych punktów widokowych oraz wyznaczenie stref o ograniczonej możliwości zabudowy (np. grzbiety, południowe stoki). Ochrona krajobrazu Gminy Cisna wymaga świadomego planowania przestrzennego, z zachowaniem harmonii między rozwojem a walorami przyrodniczymi i kulturowymi. Należy unikać rozproszonej zabudowy i chronić kluczowe elementy kompozycji przestrzennej, zarówno naturalnej, jak i historycznej.
zieleń w miastach i wsiach	Gmina obejmuje obszary wiejskie, które pełnią istotną funkcję siedliskową, klimatyczną i estetyczną. Zieleń w tych obszarach obejmuje: 1. Zieleń przydomowa – drzewa i krzewy przy gospodarstwach, ogrody przydomowe, sadzonki tradycyjnych gatunków (jabłoni, grusza, orzech, leszczyna). 2. Zieleń publiczna i rekreacyjna – place, boiska, tereny przy szkołach i instytucjach gminnych. 3. Zadrzewienia liniowe i aleje – szczególnie wzdłuż dróg gminnych i wiejskich, często o wartościach kulturowych (aleje lipowe, klonowe, topolowe). 4. Starodrzew – okazy o dużym wieku, często o potencjale pomnikowym, szczególnie wokół dawnych cmentarzy i cerkwi. 5. Zieleń ruderalna i nieurządzona – przestrzenie między zabudowaniami, łąki, rowy przydrożne, miejsca sukcesji naturalnej. Potencjalne oddziaływania projektu Planu na zieleń: 1. Realizacja nowych funkcji terenów i intensyfikacja zabudowy mogą oddziaływać negatywnie na zieleń: - usuwanie drzew i krzewów – pod inwestycje budowlane, drogi i infrastrukturę techniczną, - fragmentacja przestrzeni zielonej – ograniczenie ciągłości przyrodniczej w wyniku grodzenia posesji, utwardzania terenów, - degradacja jakości zieleni – brak pielęgnacji, zamiana powierzchni biologicznie czynnych na sztuczne nawierzchnie. - zanik tradycyjnych form zieleni wiejskiej – wypieranie dawnych sadów i nasadzeń lokalnych gatunków przez ozdobne rośliny obce biologicznie. Projekt Planu zakłada: 1. Zachowanie i rewitalizacja zieleni przy historycznych obiektach – cmentarzach, cerkwiskach, dworach.

	2. Wprowadzenie standardów zieleni w planie ogólnym – minimalna powierzchnia biologicznie czynna, nasadzenia kompensacyjne, preferencje dla drzew owocowych i rodzimych gatunków.
zadrzewienia	W granicach projektu Planu znajdują się zadrzewienia i zakrzaczenia, które w wyniku realizacji jego ustaleń mogą ulec zniszczeniu.

Zgodnie z art. 2, ust. 2 ustawy *o ochronie przyrody* celem ochrony przyrody jest:

- 1) utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów;
- 2) zachowanie różnorodności biologicznej;
- 3) zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego;
- 4) zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony;
- 5) ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień;
- 6) utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody;
- 7) kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Wnioskowanie czy ustalenia projektu Planu mają wpływ na realizację celów ochrony przyrody wymienionych w art. 2, ust. 2 ustawy *o ochronie przyrody* przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4. Wnioskowanie czy ustalenia projektu Planu mają wpływ na realizację celów ochrony przyrody wymienionych w art. 2, ust. 2 ustawy o ochronie przyrody

Cele ochrony przyrody	Wnioskowanie czy ustalenia planu mają wpływ na realizację celów ochrony przyrody wymienionych w art. 2, ust. 2 ustawy o ochronie przyrody
utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów	Projekt Planu zachowa i uwzględni istniejące korytarze ekologiczne (szczególnie w dolinach rzek i w strefie granicznej lasów). Zostaną utrzymane lub rozszerzone strefy ograniczonego użytkowania w obszarach o wysokiej wartości przyrodniczej (np. łąki, torfowiska, starodrzewy). Wprowadzone zostaną zapisy ograniczające zabudowę na siedliskach cennych przyrodniczo i migracyjnych trasach fauny. Dopuszczona zostanie zabudowa w obszarach objętych formami ochrony przyrody. Dojdzie do przekształcania siedlisk kluczowych dla procesów sukcesji ekologicznej, retencji wody i ochrony bioróżnorodności (np. wilgotne łąki, kompleksy leśne, doliny rzek). Aby zapewnić utrzymanie procesów ekologicznych i stabilność ekosystemów, projekt Planu zawiera: 1. strefowanie zabudowy i funkcji terenów zgodne z mapami korytarzy ekologicznych i siedlisk Natura 2000. 2. zakazy lub ograniczenia w zakresie lokalizacji inwestycji w obszarach szczególnie wrażliwych,
zachowanie różnorodności biologicznej	Projekt Planu zakłada 1. Ochronę przestrzennie siedliska zagrożone i kluczowe dla różnorodności biologicznej, 2. Utrzymanie niskiej presji inwestycyjną na terenach cennych przyrodniczo, 3. Zabezpieczenie integralność funkcjonalną i przestrzenną sieci ekologicznej (np. poprzez pasy zieleni, brak zabudowy liniowej na trasach migracji). 4. Wskazanie powierzchni biologicznie czynnej jaka powinna pozostać w postaci biologicznie czynnej - udział terenów biologicznie czynnych w terenach zabudowy mieszkaniowej lub usług.

zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego	Projekt Projektu Planu zakłada: 1. ochronę integralności i ciągłości elementów dziedzictwa przyrodniczego (np. korytarze ekologiczne, historyczne szlaki migracji fauny), 2. utrzymanie zabytkowego układu przestrzennego wsi i ich otoczenia przyrodniczego (zachowanie alei, miedz, pastwisk), 3. nie dopuści do urbanizacji krajobrazu o wysokiej wartości kulturowo-przyrodniczej
zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony	Projekt Projektu Planu : - zapewni ochronę integralności ekologicznych korytarzy i siedlisk, nie dopuszczając do ich fragmentacji przez zabudowę czy intensyfikację turystyki, - uwzględni korytarze ekologiczne, umożliwiające migrację i wymianę genową gatunków, co jest kluczowe dla utrzymania ich długoterminowej stabilności, - wprowadza ograniczenia dla inwestycji w terenach o wysokich wartościach przyrodniczych i priorytetowych dla ochrony gatunków
ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień	Dla ochrony walorów krajobrazowych w projekcie Planu zostały określone warunki zagospodarowania i urządzania terenu oraz standardy kształtowania zabudowy. W obrębie terenów objętych projektem Planu nie ma zieleni wiejskiej.
utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody	Projekt Projektu Planu : - zachowuje integralność krajobrazu, uwzględniając ograniczenia dotyczące nowej zabudowy w obszarach wrażliwych krajobrazowo, - wskazuje tereny do ochrony zadrzewień – wprowadzając strefy zieleni - uwzględnia cele ochrony krajobrazu w obszarze Parku Krajobrazowego Ciśniańsko-Wetlińskiego, minimalizując wpływ zabudowy na widoki, panoramy i dominanty krajobrazowe
kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody	Nie jest przedmiotem ustaleń projektu Planu.

Projekt Planu w znacznym stopniu wspiera realizację celów ochrony przyrody określonych w art. 2 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody. Uwzględnia on m.in. ochronę korytarzy ekologicznych, siedlisk przyrodniczych oraz różnorodności biologicznej poprzez odpowiednie strefowanie zabudowy i ograniczenia inwestycyjne. Plan zakłada także zachowanie integralności krajobrazu oraz ochronę zadrzewień. Jednakże nie odnosi się do kwestii edukacji i promocji w dziedzinie ochrony przyrody, co stanowi jeden z celów wymienionych w ustawie.

7.2. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na ochronę przyrody i cele utworzenia Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego dla którego ustanowiono plano ochrony w tym wnioskowanie czy ustalenia projektu Planu nie łamią zakazów obowiązujących w granicach tego Obszaru

Zgodnie § 3 Uchwały Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XLVIII/991/14 z dnia 23 czerwca 2014 r. z późn.zm. na terenie Ciśniańsko – Wetlińskiego Parku Krajobrazowego zakazuje się:

1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art.17 ust 3 ustawy o ochronie przyrody; - brak ustawowych możliwości wprowadzenia tego typu ustaleń do projektu Planu- zakaz ten jest możliwy do realizacji na etapie sporządzania miejscowego planu

zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy lub likalizacji celu publicznego, które będą musiały wykazać zgodności z planem ogólnym gminy

2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej - brak ustawowych możliwości wprowadzenia tego typu ustaleń do projektu Planu-zakaz ten jest możliwy do realizacji na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy lub likalizacji celu publicznego, które będą musiały wykazać zgodności z planem ogólnym gminy; projekt Planu poprzez wyznaczenie stref planistycznych i wskaźników kształtowania zabudowy nie narusza tego zakazu

3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych - projekt Planu poprzez wyznaczenie stref planistycznych i wskaźników kształtowania zabudowy nie narusza tego zakazu, wprowadza odpowiednie ustalenia mające na celu ochronę zadrzewień, zgodne z obowiązującymi przepisami prawa;

4) pozyskiwania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów - brak ustawowych możliwości wprowadzenia tego typu ustaleń do projektu Planu-zakaz ten jest możliwy do realizacji na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy lub likalizacji celu publicznego, które będą musiały wykazać zgodności z planem ogólnym gminy; projekt Planu poprzez wyznaczenie stref planistycznych i wskaźników kształtowania zabudowy nie narusza tego zakazu

5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoświszkowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych - projekt Planu poprzez wyznaczenie stref planistycznych i wskaźników kształtowania zabudowy nie narusza tego zakazu; wprowadzono : ograniczenie zabudowy w obszarach cennych przyrodniczo, takich jak doliny rzek czy kompleksy leśne, co minimalizuje ryzyko trwałego zniekształcenia rzeźby terenu. Wprowadzenie zakazów zabudowy i ograniczeń dotyczących lokalizacji nowej zabudowy w obszarach szczególnie wrażliwych zapobiega niekontrolowanym zmianom rzeźby terenu. Dzięki tym rozwiązaniom, projekt Planu przyczynia się do utrzymania integralności rzeźby terenu, zgodnie z celami ochrony przyrody określonymi w art. 2 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody

6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej - projekt Planu poprzez wyznaczenie stref planistycznych i wskaźników kształtowania zabudowy nie narusza tego zakazu, nie przewiduje działań, które mogłyby prowadzić do zmian stosunków wodnych w sposób niezgodny z prawem. Wszystkie planowane działania na etapie ich realizacji będą musiały być zgodne z obowiązującymi przepisami, co zapewni ich zgodność z zakazem dokonywania zmian stosunków wodnych.

7) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych oraz starorzeczy - obszar gminy leży w granicach obszaru Natura 2000 „Bieszczady” (PLC180001), który obejmuje m.in. siedliska przyrodnicze takie jak starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne. W ramach Planu Ochrony dla tego obszaru, ustanowionego przez Ministra Środowiska, wskazuje się konieczność eliminacji lub ograniczenia zagrożeń dla tych siedlisk, w tym poprzez zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin; projekt Planu poprzez wyznaczenie stref planistycznych i wskaźników kształtowania zabudowy nie narusza tego zakazu;

8) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych - brak ustawowych możliwości wprowadzenia tego typu ustaleń do projektu Planu-zakaz ten jest możliwy do realizacji na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy lub likalizacji celu publicznego, które będą musiały wykazać zgodności z planem ogólnym gminy; projekt Planu poprzez wyznaczenie stref planistycznych i wskaźników kształtowania zabudowy nie narusza tego zakazu Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, takie działania mogą być regulowane innymi aktami prawnymi, takimi jak ustawy czy rozporządzenia dotyczące ochrony środowiska, które mogą wprowadzać dodatkowe ograniczenia lub wymagania w zakresie stosowania nawozów naturalnych

9) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową - brak ustawowych możliwości wprowadzenia tego typu ustaleń do projektu Planu-zakaz ten jest możliwy do realizacji na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy lub likalizacji celu publicznego, które będą musiały wykazać zgodności z planem ogólnym gminy; projekt Planu poprzez wyznaczenie stref planistycznych i wskaźników kształtowania zabudowy nie narusza tego zakazu

10) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych - brak ustawowych możliwości wprowadzenia tego typu ustaleń do projektu Planu-zakaz ten jest możliwy do realizacji na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy lub likalizacji celu publicznego, które będą musiały wykazać zgodności z planem ogólnym gminy; projekt Planu poprzez wyznaczenie stref planistycznych i wskaźników kształtowania zabudowy nie narusza tego zakazu

11) organizowania rajdów motorowych i samochodowych - brak ustawowych możliwości wprowadzenia tego typu ustaleń do projektu Planu-zakaz ten jest możliwy do realizacji na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy lub likalizacji celu publicznego, które będą musiały wykazać zgodności z planem ogólnym gminy; projekt Planu poprzez wyznaczenie stref planistycznych i wskaźników kształtowania zabudowy nie narusza tego zakazu

12) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:

- a) linii brzegów rzeki Ośława, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
- b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w ustawie *Prawo wodne* - zakaz nie będzie łamany – wyznaczono strefy otwarte z zakazem zabudowy w ww. zakresie

Według planu ochrony parku krajobrazowego do celów ochrony należy:

1. Zachowanie dziedzictwa geologicznego

W projekcie Planu:

- Ograniczenie przekształcania rzeźby terenu w miejscach o wyjątkowym znaczeniu krajobrazowym i geologicznym (np. osuwiska).

2. Zapewnienie właściwej ochrony istniejącym rezerwatom przyrody

W projekcie Planie:

- Wskazanie rezerwatów jako obszarów wyłączonych z zabudowy, z jednoznacznymi ograniczeniami funkcji i działalności.
- Wyznaczenie stref buforowych wokół rezerwatów – ze zmniejszoną intensywnością zabudowy, zakazem ruchu ciężkiego, ochroną przed hałasem.

3. Objęcie różnymi formami ochrony interesujących formacji geologicznych

W projekcie Planu: nie dotyczy

4. Zachowanie naturalnych zbiorników wodnych

W projekcie Planu:

- Wprowadzenie zakazu zabudowy w strefach bezpośredniego kontaktu z jeziorkami, stawami, mokradłami.
- Przeznaczenie terenów przy zbiornikach wodnych pod funkcje ekologiczne i rekreacyjne o niskiej ingerencji.

5. Zachowanie ciągów rzecznych, przełomów

W projekcie Planu:

- Wyznaczenie ciągów rzecznych jako elementów struktury ekologicznej – np. korytarze ekologiczne, powiązania między obszarami Natura 2000.
- Ograniczenie regulacji rzek i zabudowy dolin rzecznych.
- Zabezpieczenie przełomów (np. Osławy, Solinki) przed zabudową lub przekształceniem krajobrazu.

6. Utrzymanie najwyższych norm jakości powietrza

W projekcie Planu:

- Ograniczenie rozwoju funkcji, które mogą powodować emisje (np. przemysł ciężki, spalarnie).

Do celów ochrony ekosystemów leśnych należy:

1. Zachowanie i ochrona procesów ekologicznych

W projekcie Planu:

- Ograniczenie możliwości przekształcania terenów leśnych, zwłaszcza w strefach źródliskowych i przygranicznych.
- Unikanie fragmentacji siedlisk poprzez kształtowanie zwartej struktury przestrzennej

2. Zachowanie naturalnych biocenoz i zoocenoz wraz z siedliskami

W projekcie Planu:

- Ochrona lasów o charakterze zbliżonym do naturalnego.

3. Ochrona zachowawcza gatunków ginących, rzadkich i osobliwych oraz ich siedlisk

W projekcie Planu: nie dotyczy ustaleń planu

4. Zachowanie mozaikowości środowiska leśnego

W projekcie Planu:

- Dostosowanie planu do istniejącego układu naturalnych polan, młodników, starodrzewów.

5. Utrzymanie korytarzy ekologicznych

W projekcie Planu:

- Wyznaczenie i ochrona korytarzy ekologicznych łączących większe kompleksy leśne – szczególnie w dolinach rzecznych (Solinka, Wetlinka) i wzdłuż szlaków migracyjnych zwierząt.
- Ograniczenie przecinania ich drogami, liniami energetycznymi, nową zabudową.

6. Zachowanie strefy ekotonowej

W projekcie Planu:

- Ochrona przejściowych stref między lasami a łąkami, polanami, rzekami – np. poprzez rezygnację z zabudowy tych obszarów.
- Utrzymanie naturalnych gradacji roślinności i ograniczenie ich „prostowania” przez działalność człowieka.

7. Zapewnienie trwałego użytkowania lasów i rozwijanie ich wszechstronnej użyteczności

W projekcie Planu:

- Uwzględnienie lasów jako przestrzeni o funkcjach produkcyjnych, rekreacyjnych i ochronnych.

8. Zachowanie leśnych zasobów genetycznych, walorów krajobrazowych, cennych fragmentów przyrody

W projekcie Planu:

- Ochrona widoków leśnych w panoramach – ograniczenie zabudowy widocznej z kluczowych punktów.

9. Ochrona przed uszkodzeniami abiotycznymi i biotycznymi (np. wiatrołomy, choroby)

W projekcie Planu:

- Ograniczenie intensywnej zabudowy lub działalności w obszarach narażonych na osuwiska, podtopienia czy erozję gleby.
- Promocja zabiegów ochrony lasu we współpracy z Lasami Państwowymi – np. strefy wyłączone z ruchu turystycznego w okresach zagrożeń.

Do celów ochrony ekosystemów nieleśnych należy:

1. Zachowanie strefy ekotonowej

W projekcie Planu:

- Ochrona stref przejściowych między lasami a łąkami, mokradłami, rzekami – poprzez zakaz intensywnej zabudowy

2. Ochrona przed synantropizacją zbiorowisk naturalnych

W projekcie Planu:

- Ograniczenie lokalizacji nowej zabudowy, szlaków komunikacyjnych i infrastruktury w sąsiedztwie cennych siedlisk otwartych (np. muraw kserotermicznych).

3. Podniesienie chłonności gatunkowej zniszczonych i zubożałych antropogenicznie siedlisk

W projekcie Planu: nie dotyczy ustaleń planu.

4. Zachowanie i restytucja roślinności higrofilnej

W projekcie Planu: nie dotyczy ustaleń planu

5. Ograniczanie zasięgu zbiorowisk ruderalnych

W projekcie Planu: nie dotyczy ustaleń planu

6. Ochrona zachowawcza gatunków ginących, rzadkich i osobliwych oraz ich siedlisk

W projekcie Planu: nie dotyczy ustaleń planu

7. Ochrona przed nadmiernym, niekontrolowanym zalesianiem

W projekcie Planu:

- Zachowanie otwartego krajobrazu kulturowego – ograniczenie sukcesji leśnej na cennych murawach i łąkach przez wykluczenie zalesień w określonych strefach.

8. Zachowanie mozaikowości środowiska nieleśnego

W projekcie Planu:

- Dopuszczanie zróżnicowanych form użytkowania w obrębie otwartych krajobrazów – np. naprzemienne strefy rolnicze, łąkowe, zaroślowe.
- Zachowanie tradycyjnego układu pól i miedz, co wspiera różnorodność biologiczną.

Do celów ochrony ekosystemów wodnych należy

1. Utrzymanie stałych i odpowiednich stosunków hydrologicznych

W projekcie Planu:

- Zakaz przekształcania terenów podmokłych i dolin rzecznych poprzez regulacje hydrotechniczne, odwodnienia lub sztuczne zbiorniki.
- Wprowadzenie zakazu lokalizacji inwestycji, które mogą pogarszać bilans wodny (np. intensywne utwardzenie powierzchni, zabudowa na ciekach i terenach zalewowych).

2. Utrzymanie w stanie naturalnym terenów źródłiskowych

W projekcie Planu:

- Wskazanie terenów źródłiskowych jako obszarów ochrony przyrody – z zakazem zabudowy, zalesiania i zagospodarowania innego niż nieinwazyjne.

3. Utrzymanie w stanie naturalnym lub zbliżonym koryt potoków, przełomów, zbiorowisk łągowych i mokradeł

W projekcie Planu:

- Wyłączenie z zabudowy obszarów łągowych, torfowisk, stref zalewowych.

4. Ochrona zasobów wodnych wód płynących i stojących przed zanieczyszczeniem

W projekcie Planu:

- Zakaz lokalizacji uciążliwych zakładów, ferm, warsztatów w bezpośrednim sąsiedztwie wód.
- Tworzenie stref buforowych z roślinnością filtrującą przy ciekach i zbiornikach wodnych.

5. Ochrona zachowawcza gatunków ginących, rzadkich i osobliwych oraz ich siedlisk

W projekcie Planu:

- Ochrona tych miejsc poprzez ich oznaczenie jako obszary szczególnej wartości przyrodniczej – z zakazem przekształceń przestrzennych.

Celem ochrony gatunków roślin i zwierząt chronionych oraz ich siedlisk jest:

1. Zabezpieczenie dziko występujących roślin i zwierząt oraz ich siedlisk

W projekcie Planu:

- Ograniczenie lokalizacji inwestycji (zabudowy, dróg, infrastruktury) na terenach potencjalnie cennych przyrodniczo.
- Możliwość ustanowienia użytków ekologicznych i form ochrony lokalnej w oparciu o dane inwentaryzacyjne.

2. Zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej

W projekcie Planu:

- Zachowanie mozaikowości krajobrazu – naprzemienne użytkowanie leśne, łąkowe, pastwiskowe.

3. Zapewnienie ciągłości istnienia gatunków wraz z siedliskami

W projekcie Planu:

- Nie dotyczy ustaleń Planu Ogólnego.

4. Zachowanie żerowisk

W projekcie Planu: nie dotyczy ustaleń planu

5. Zachowanie ostoi i ciągów migracji

W projekcie Planu:

- Zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych – dolin rzecznych, zalesionych grzbietów, przełęczy.

Celem ochrony krajobrazów jest:

1. Zachowanie wartości ekologicznych, estetycznych i kulturowych

W projekcie Planu:

- Ustalenie zasad kształtowania zabudowy: ograniczenia wysokości, i formy architektonicznej tak, by harmonizowała z otoczeniem.
- Wskazanie obszarów cennych kulturowo (np. tradycyjnej zabudowy łemkowskiej) jako terenów o szczególnej wartości krajobrazowej – z zaleceniami konserwatorskimi lub lokalnymi formami ochrony.
- Ochrona naturalnych form ukształtowania terenu (grzbiety, doliny, przełomy) – brak zgody na przekształcenia, które mogłyby naruszyć ich czytelność przestrzenną.

2. Zapobieganie dewastacji i degradacji krajobrazu

W projekcie Planu:

- Zakaz lokalizacji składowisk odpadów, zakładów uciążliwych i intensywnych inwestycji przemysłowych w strefach krajobrazowo cennych.

3. Zachowanie ciągów i punktów widokowych dla turystyki

W projekcie Planu:

- Wyznaczenie ciągów widokowych i osi ekspozycyjnych – z zakazem przesłaniania ich przez nową zabudowę, zadrzewienia lub urządzenia techniczne.
- Zachowanie otwartych przestrzeni (łąk, hał, grzbietów) – istotnych z punktu widzenia odbioru panoram (np. w okolicach Przełęczy nad Roztokami, Wetliny czy szlaku na Jasło).

Celem ochrony walorów kulturowych jest:

1. Zachowanie i należyte utrzymanie walorów kulturowych

W projekcie Planu:

- wyznaczenie stref planistycznych i wskaźników kształtowania zabudowy w sposób zapewniający utrzymanie walorów kulturowych

2. Celowe wykorzystanie i udostępnianie dla celów naukowych, dydaktycznych i wychowawczych

W projekcie Planu:

- wyznaczenie stref planistycznych i wskaźników kształtowania zabudowy dające możliwość lokalizacji instytucji edukacyjnych, ekspozycyjnych, izb pamięci i ośrodków etnograficznych w pobliżu obiektów o wartości kulturowej

3. Wskazanie i rejestracja niezinwentaryzowanych obiektów oraz ochrona istniejących cmentarzy i mogił

W projekcie Planu:

- Możliwość utworzenia stref ochronnych wokół tych miejsc z ograniczeniem inwestycji i zmian układu przestrzennego.

4. Wskazanie krajobrazów kulturowych i obiektów etnograficznych do ochrony

W projekcie Planu:

- Identyfikacja i ochrona krajobrazów kulturowych poprzez właściwe wyznaczenie stref planistycznych i dobór wskaźników kształtowania zabudowy (np. doliny dawnej wsi, zarysy dawnych pól, starych sadów) jako przestrzeni o szczególnym znaczeniu kulturowym.

5. Zachowanie regionalnego stylu architektury

W projekcie Planu:

- Ograniczenie możliwości budowy obiektów niepasujących do lokalnego kontekstu poprzez właściwe wyznaczenie stref planistycznych i dobór wskaźników kształtowania zabudowy.

6. Kulturowanie i przywracanie tradycyjnej kultury ludowej

W projekcie Planu:

- Rezerwowanie przestrzeni pod ośrodki kultury lokalnej, skanseny, miejsca wydarzeń folklorystycznych poprzez właściwe wyznaczenie stref planistycznych i dobór wskaźników kształtowania zabudowy
- Wskazanie możliwości adaptacji istniejących budynków (np. szkoły, remizy) do celów społeczno-kulturalnych związanych z lokalną tradycją.

Według planu ochrony, ochrona walorów krajobrazowych Parku polega na:

1. Utrzymanie krajobrazu niezamieszkałych wsi w obecnym stanie

- Wg planu ochrony parku: zakaz nowej zabudowy w m.in. Łopience (gm. Cisna).
- Plan ogólny: potwierdza zachowanie Łopienki jako enklawy bez nowej zabudowy (teren o szczególnych wartościach historycznych i krajobrazowych, z ruinami cerkwi i cmentarzem).
- Wniosek: spójność celów – ochrona autentycznego charakteru „nieistniejącej” wsi.

2. Ochrona przed zabudową/zalesianiem terenów widokowych i korytarzy ekologicznych

- Park: wymienia punkty widokowe i korytarze ekologiczne jako obszary nie do zabudowy.

- Plan ogólny: uwzględnia m.in. doliny rzek i grzbiety górskie jako obszary ekologicznie czynne, z ograniczeniami zabudowy.
3. Określenie sposobu zagospodarowania sąsiedztwa obiektów chronionych
 - Park: zaleca ujęcie tego w miejscowych planach.
 - Plan ogólny: w planie ogólnym wyznaczono „strefy buforowe” wokół rezerwatów i szlaków turystycznych; w nich obowiązują ograniczenia wysokości zabudowy i zakaz dominujących form architektonicznych.
 4. Architektura dostosowana do krajobrazu
 - Park: nacisk na detal regionalny i dopasowanie do krajobrazu.
 - Plan ogólny: nie dotyczy ustaleń planu.
 5. Ograniczenie budownictwa rozproszonego
 - Park: przeciwdziała rozlewaniu się zabudowy.
 - Plan ogólny: dąży do koncentracji zabudowy w istniejących ośrodkach (Cisna, Dołżyca, Wetlina), a nie w dolinach śródleśnych.
 6. Zabudowa tylko w wyznaczonych miejscach, preferencja dla usług turystycznych
 - Park: dopuszcza zabudowę turystyczną w wyznaczonych strefach.
 - Plan ogólny: zgodnie z planem, rozwój zabudowy usługowej (agroturystyka, pensjonaty) przewidziany głównie w dolinach rzecznych (np. Cisna, Kalnica), z zakazem zabudowy w strefach krajobrazu otwartego i leśnego.
 7. Styl regionalny – preferowany w nowej zabudowie
 - Park: rekomenduje kontynuację tradycji architektonicznej.
 - Plan ogólny: nie dotyczy ustaleń planu.
 8. Remonty obiektów – w kierunku tradycyjnych form
 - Park: zaleca rekonstrukcję z użyciem stylów lokalnych.
 - Plan ogólny: nie dotyczy ustaleń planu.
 9. Przebudowa infrastruktury – linie kablowe zamiast napowietrznych
 - Park: preferuje eliminację widocznych instalacji.
 - Plan ogólny: nie dotyczy ustaleń planu.
 10. Utrzymanie historycznej struktury osadniczej
 - Park: ochrona układów łańcuchowych wsi.
 - Gmina: plan ogólny identyfikuje takie układy (np. Roztoki Górne, Kalnica) i wskazuje na potrzebę ich zachowania.
 11. Dbanie o estetykę zagrod
 - Park: zaleca kontrolę nad porządkiem przestrzennym.
 - Plan ogólny: przewiduje uwarunkowania estetyczne w opisach zasad zabudowy i zagospodarowania działek.
 12. Przeciwdziałanie negatywnym przeobrażeniom krajobrazu
 - Park: zatrzymanie procesów degradacji (np. samowola budowlana, zdziczenie łąk).
 - Plan ogólny: nie dotyczy ustaleń planu.
 13. Utrzymanie pieszych szlaków turystycznych
 - Park: kluczowy element udostępniania krajobrazu.
 - Plan ogólny: nie dotyczy ustaleń planu.

Zarówno plan ochrony Cisniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego, jak i plan ogólny gminy Cisna wzajemnie się uzupełniają. Kluczowe będzie: konsekwentne wdrażanie zapisów, kontrola nad nową zabudową, współpraca z lokalną społecznością oraz inwestorami.

W projekcie planu ogólnego dla Gminy Cisna ustalono następujące strefy planistyczne, które określają przeznaczenie oraz sposób zagospodarowania przestrzeni na terenie gminy wiejskiej:

- SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU – strefa usługowa,
- SI – strefa infrastrukturalna,
- SN – strefa zieleni i rekreacji,
- SC – strefa cmentarzy,
- SO – strefa otwarta,
- SK – strefa komunikacyjna.

STREFA	MAKSYM ALNA NADZIEM NA INTENSY WNOŚĆ ZABUDO WY	MAKSYM ALNY UDZIAŁ POWIERZ CHNI ZABUDO WY [%]	MAKSYM ALNA WYSOKO ŚĆ ZABUDO WY [m]	MINIMA LNY UDZIAŁ POWIER ZCHNI BIOLOGI CZYNNEJ [%]
1SC - 16SC	0,5	30	8	30
1SI - 14SI	0,8	80	8	20
1SJ - 157SJ	0,8	50	12	30
1SK - 6SK	0	0	0	0
1SN - 68SN	0,8	50	12	30
1SO - 36SO za wyjątkiem 2SO, 4SO, 8SO, 22SO, 26 SO, 27SO, 29SO, 30SO, 32SO, 35SO, 36SO				
2SO, 4SO, 8SO, 22SO, 26 SO, 27SO, 29SO, 30SO, 32SO, 35SO, 36SO	0	0	0	100
1SU - 27SU	0,8	50	12	30
1SW - 5SW	0,8	50	12	30
1SZ - 30SZ	0,8	50	15	30

Powyższa tabela przedstawia maksymalną nadziemną intensywność zabudowy, maksymalny dopuszczalny udział powierzchni zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy oraz minimalny wymagany udział powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych stref funkcjonalnych na obszarze objętym planowaniem przestrzennym.

Projekt Planu uwzględnia zakazy wynikające z Uchwały Sejmiku Województwa Podkarpackiego dotyczącej Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego. Wprowadzono ograniczenia dla inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, chroni się siedliska przyrodnicze, zadrzewienia, rzeźbę terenu oraz stosunki wodne. Plan nie dopuszcza działań sprzecznych z ochroną przyrody, takich jak rajdy motorowe, chów bezściółkowy czy budowa obiektów w strefie 100 m od wód, z określonymi wyjątkami. Wszystkie zapisy są zgodne z obowiązującym prawem i celami ochrony środowiska.

7.3. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Bieszczady (PLC180001)

jego integralność oraz powiązania z innymi obszarami (spójność sieci Natura 2000),

Tereny objęte projektem Planu znajdują się w obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001. Oceny wpływu realizacji projektowanego zainwestowania na obszar Natura 2000 dokonano poprzez identyfikację i analizę przewidywanych oddziaływań na cele i przedmioty ochrony Natura 2000 Bieszczady PLC180001. Tabela 16 zawiera charakterystykę obszaru Natura 2000, sporządzoną w oparciu o Standardowy Formularz Danych.

Tabela 5. Charakterystyka obszaru Natura 2000, sporządzoną w oparciu o Standardowe Formularze Danych.

Cel ochrony	Przedmiot ochrony	Zagrożenia istniejące
BIESZCZADY PLC180001		
Na obszarze występują 22 siedlisk wymienionych w załączniku I DS., w tym 5 siedlisk priorytetowych. Analiza gatunków roślin wymienionych w załączniku II DS w zakresie ich znaczenia dla obszaru wykazała, że liczba gatunków, które stanowią przedmioty ochrony na obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001 wynosi 4 (1 z nich to gatunek priorytetowy). Zaktualizowana ocena znaczenia obszaru dla ssaków wymienionych w załączniku II DS wykazała, że liczba gatunków, które stanowią przedmioty ochrony na obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001 wynosi 9 (3 z nich to gatunki priorytetowe). Zaktualizowana ocena znaczenia obszaru dla ptaków wymienionych w załączniku I DP wykazała, że liczba gatunków ptaków, które stanowią przedmioty ochrony na obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001 wynosi 20. Analiza gatunków płazów wymienionych w załączniku II DS w zakresie ich znaczenia dla obszaru wykazała, że liczba gatunków, które stanowią przedmioty ochrony na obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001 wynosi 3 (żaden z nich nie jest gatunkiem priorytetowym) Analiza gatunków ryb i minogów	Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG Gatunki ptaków: A031 Bocian biały (Ciconianigra) A030 Bocian czarny (Ciconianigra) A122 Derkacz (Crex crex) A239 Dzięcioł białogrzbisty A 236 Dzięcioł czarny (Dryocopus martius) A241 Dzięcioł trójpalczasty (Picoides tridactylus) A234 Dzięcioł zielonosiwy (Picus canus) A238 Dzięcioł średni (Dendrocopos medius) A339 Dzierżba czarnoczelna (Lanius minor) A338 Gąsior (Lanius collurio) A104 Jarząbek (Bonasabonasia) A307 Jarząbka (Sylvia nisoria) A139 Mornel (Charadrius morinellus) A321 Mucholówka białoszyja (Ficedula albicollis) A320 Mucholówka mała (Ficedula parva) A089 Orlik krzykliwy (Clangopomarina) A091 Orzeł przedni (Aquila chrysaetos) A272 Podróżniczek (Luscinia svecica) A217 Sóweczka (Glaucidium passerinum) A072 Trzmielojad (Pernis apivorus) A223 Włochatka (Aegolius funereus) A267 Płochacz halny (Prunella collaris) A215 Puchacz (Bubo bubo) A229 Zimorodek (Alcedo atthis) Gatunki roślin: 1939 Rzepik szczeciński (Agrimonia pilosa) 4070 Dzwonek piłkowany (Campanula serratula) 1898 Ponić kraińskie (Eleocharis acicularis) 6244 Tocija karpacza (Tozzia alpinus subsp. carpatica)	Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar: Oddziaływania negatywne Wysoki poziom (H) wewnętrzne: A03.03 zaniechanie i brak koszenia E01.03 zabudowa rozproszona A04.03 zaniechanie pastwiska i brak wypasu K02.01 ewolucja biocenotyczna, sukcesja Wysoki poziom (H) jednoczesne: H01.08 rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych Średni poziom (M) wewnętrzne: K biotyczne i abiotyczne procesy naturalne (z wyłączeniem katastrof naturalnych) J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie -ogólnie K05.01 zmniejszenie płodności/depresja genetyczna u zwierząt, J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, J02.03 regulacja (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych , B07 inne rodzaje praktyk leśnych Średni poziom (M) zewnętrzne:

wymienionych w załączniku II DS w zakresie ich znaczenia dla obszaru wykazała, że liczba gatunków, które stanowią przedmioty ochrony na obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001 wynosi 3 (żaden z nich nie jest gatunkiem priorytetowym). Zaktualizowana ocena znaczenia obszaru dla bezkręgowców wymienionych w załączniku II DS wykazała, że liczba gatunków, które stanowią przedmioty ochrony na obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001 wynosi 7 (2 z nich to gatunki priorytetowe). Sumarycznie wszystkie przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001 stanowi 68 gatunków siedlisk, roślin oraz zwierząt w tym 11 gatunków priorytetowych.	1386 Bezlist okrywowy (Buxbaumiviridis) 1381 Widłoząb zielony (Dicranumviride) 6216 Haczykowiec błyszczący (Hamatocaulisvernicosus) Gatunki ssaków: 1354* Niedźwiedź brunatny (Ursus arctos) 1352* Wilk (Canis lupus) 1361 Ryś (Lynx lynx) 2647* Żubr (Bison bonasus) 1303 Podkowiecmały (Rhinolophushipposideros) 1324 Nocekduży (Myotismyotis) 1321 Nocekorzęsiony (Myotisemarginatus) 1323 NocekBechsteina (Myotisbechsteinii) 1308 Mopek zachodni (Barbastellabarbastellus) 1337 Bóbr europejski (Castorfiber) 1355 Wydra (Lutra lutra) Gatunki płazów: 1193 Kumak górski (Bombinavariegata) 2001 Traszka karpacka (Lissotritonmontandoni) 1166 Traszka grzebieniasta (Triturus cristatus) Gatunki ryb i minogów: 1163 Głowacz białopłetwy (Cottus gobio) 5094 Brzanka (Barbus meridionalispetenyi) 1096 Minóg strumieniowy (Lampetra planeri) Gatunki bezkręgowców: 4014 Biegacz urozmaicony (Carabus variolosus) 4015 Biegacz Zawadzkiego (Carabuszawadzki) 1920 Ponurek Schneidera (Boroschneideri) 1060 Czerwończyk nieparek (Lycaenadispar) 6199* Krasopani hera (Euplagia quadripunctaria) 1087* Nadobnica alpejska (Rosalia alpina) 1032 Skójka gruboskorupowa (Unio cressus) 4026 Zagłębek bruzdkowany (Rhysodes sulcatus) 1086 Zgniotek cynobrowy (Cucujuscinnaberinus)	I01 obce gatunki inwazyjne Średni poziom (M) jednoczesne I02 problematyczne gatunki rodzime K02.03 eutrofizacja naturalną K03.03 zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe) Niski poziom (L) wewnętrzne: K02.02 nagromadzenie materii organicznej F03.02.01 kolekcjonowanie owadów płazów, gadów... Niski poziom (L) jednoczesne K03.02 pasożytnictwo
	Siedliska przyrodnicze: 3130 Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoëto-Nanojuncetea 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion	

	3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków 4060 Wysokogórskie borówczyska bażynowe (Empetro-Vaccinietum) 4080 Subalpejskie zarośla wierzby śląskiej 6230* Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion – płaty bogate florystycznie) 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion) 6430 Ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium) 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris) 6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (Polygonum-Trisetion) 7110* Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzeria-Caricetea) 7220* Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami Cratoneurion commutati 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 8110 Piargi i gołoborza krzemianowe 8150 Środkowoeuropejskie wyżynne rumowiska krzemianowe 8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z Androsacion vandellii. 8310 Jaskinie niedostępne do zwiedzania 9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagetum) 9130 Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion) 9140 Górskie jaworzyny ziołoroślone (Aceri-Fagetum) 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum) 9180* Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (Tilioplathyphillis-Acerion pseudoplatani) 91D0* Bory i lasy bagienne (Vacciniouliginosi – Betuletum pubescentis, Vacciniouliginosi-Pinetum, Pinomugo-Sphagnetum, Sphagnogirgensohnii-Piceetum) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne 91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-	
--	---	--

	fragilis, Populetum albae, Alnus glutinosa-incanae) i olsy źródłiskowe 9410 Górskie bory świerkowe (Piceion abietis, część – zbiorowiska górskie)	
--	---	--

W związku z tym, że obszar objęty projektem Planu znajduje się w obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001, analizowano wpływ ustaleń pod kątem potęgowania zagrożeń wewnętrznych, jednoczesnych. Do analiz wykorzystano listę zagrożeń określonych w Standardowym Formularzu Danych ww. obszaru.

Tabela 6. Analiza oddziaływań na przedmioty ochrony znajdujące się w obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001

Przedmiot ochrony obszarów Natura 2000	Zagrożenia istniejące	Oddziaływania związane z realizacją projektu Planu
BIESZCZADY PLC180001		
Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/143/EEG Gatunki ptaków: A031 Bocian biały (Ciconia nigra) A030 Bocian czarny (Ciconia nigra) A122 Derkacz (Circus cyaneus) A239 Dzięcioł białogrzbiety A 236 Dzięcioł czarny (Dryocopus martius) A241 Dzięcioł trójpalczasty (Picoides tridactylus) A234 Dzięcioł zielonosiwy (Picus canus) A238 Dzięcioł średni (Dendrocopos medius) A339 Dzierżba czarnoczelna (Lanius minor) A338 Gąsiorek (Lanius collurio) A104 Jarząbek (Bonasa bonasia) A307 Jarząbka (Sylvia nisoria) A139 Mornel (Charadrius morinellus) A321 Mucholówka białoszyja (Ficedula albicollis) A320 Mucholówka mała (Ficedula parva) A089 Orlik krzykliwy (Clangula clangula) A091 Orzeł przedni (Aquila chrysaetos) A272 Podróżniczek (Luscinia svecica) A217 Sóweczka (Glaucidium passerinum) A072 Trzmiel (Pernis ptilorhynchus) A223 Włochatka (Aegolius funereus) A267 Płochacz halny (Prunella collaris) A215 Puchacz (Bubo bubo)	Oddziaływania negatywne Poziom wysoki (H) wewnętrzne:	
	A03.03 zaniechanie i brak koszenia	Nie przewiduje się, brak znaczących oddziaływań
	E01.03 zabudowa rozproszona	Obszar objęty projektem planu obejmuje cały obszar gminy
	A04.03 zaniechanie pasterstwa i brak wypasu	Nie jest zależne od ustaleń projektu Planu
	K02.01 ewolucja biocenotyczna, sukcesja	Nie przewiduje się. Brak znaczących oddziaływań.
	Wysoki poziom (H) jednoczesne: H01.08 rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych	Nie przewiduje się. Brak znaczących oddziaływań. Istnieje możliwość podłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej terenu objętego projektem Planu. Brak znaczących oddziaływań
	Średni poziom (M) wewnętrzne:	
	K biotyczne i abiotyczne procesy naturalne (z wyłączeniem katastrof naturalnych)	Nie przewiduje się, brak znaczących oddziaływań.

A229 Zimorodek (Alcedoatthis) Gatunki roślin: 1939 Rzepik szczeciński (Agrimoniaspilosa) 4070 Dzwonek piłkowany (Campanulaserrata) 1898 Ponikło krańskie (Eleochariscarniolica) 6244 Tocja karpacka (Tozziaalpina subsp. carpatica) 1386 Bezlist okrywowy (Buxbaumia viridis) 1381 Widłoząb zielony (Dicranum viride) 6216 Haczykowiec błyszczący (Hamatocaulis vernicosus) Gatunki ssaków: 1354* Niedźwiedź brunatny (Ursus arctos) 1352* Wilk (Canis lupus) 1361 Ryś (Lynx lynx) 2647* Żubr (Bison bonasus) 1303 Podkowiecmały (Rhinolophus hipposideros) 1324 Nocek duży (Myotis myotis) 1321 Nocek korzenny (Myotis marginatus) 1323 Nocek Bechsteina (Myotis bechsteinii) 1308 Mopek zachodni (Barbastella barbastellus) 1337 Bóbr europejski (Castor fiber) 1355 Wydra (Lutra lutra) Gatunki płazów: 1193 Kumak górski (Bombina variegata) 2001 Traszka karpacka (Lissotriton montandoni) 1166 Traszka grzebieniasta (Triturus cristatus) Gatunki ryb i minogów: 1163 Głowacz białopłetwy (Cottus gobio) 5094 Brzanka (Barbus meridionalis petenyi) 1096 Minóg strumieniowy (Lampetra planeri) Gatunki bezkręgowców: 4014 Biegacz urozmaicony (Carabus variolosus) 4015 Biegacz Zawadzkiego (Carabus zavatzkii) 1920 Ponurek Schneidera (Boroschneideri) 1060 Czerwończyk nieparek (Lycaena dispar)	J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie -ogólnie	Nie jest zależne od ustaleń projektu Planu
	K05.01 zmniejszenie płodności/depresja genetyczna u zwierząt	Nie przewiduje się, brak znaczących oddziaływań
	J02.03 regulacja (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych	Nie jest zależne od ustaleń projektu Planu
	B07 inne rodzaje praktyk leśnych	Projekt Planu nie obejmuje terenów leśnych
	Średni poziom (M) zewnętrzne: I01 obce gatunki inwazyjne	Nie jest to zależne od ustaleń projektu Planu.
	Średni poziom (M) jednoczesne:	
	I02 problematyczne gatunki rodzime	Nie jest to zależne od ustaleń projektu Planu.
	K02.03 eutrofizacja naturalna	Nie przewiduje się, brak znaczących oddziaływań
	K03.03 zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe)	Nie jest to zależne od ustaleń projektu Planu.
	Niski poziom (L) wewnętrzne:	
	K02.02 nagromadzenie materii organicznej	Nie jest to zależne od ustaleń projektu Planu.
	F03.02.01 kolekcjonowanie owadów płazów, gadów	Nie jest to zależne od ustaleń projektu Planu

6199* Krasopani hera (Euplagiaquadripunctaria) 1087* Nadobnica alpejska (Rosaliaalpina) 1032 Skójka gruboskorupowa (Unio cressus) 4026 Zagłębek bruzdkowany (Rhysodessulcatus) 1086 Zgniotek cynobrowy (Cucujuscinnaberinus)		
Siedliska przyrodnicze: 3130 Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoëto-Nanojuncetea 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion 3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków 4060 Wysokogórskie borówczyska bażynowe (Empetro-Vaccinietum) 4080 Subalpejskie zarośla wierzy śląskiej 6230* Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion – płaty bogate florystycznie) 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion) 6430 Ziołorośla górskie (Adenostylionalliarie) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletaliasepium) 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherionelatoris) 6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (Polygono-Trisetion) 7110* Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea) 7220* Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami Cratoneurioncommutati 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 8110 Piargi i gołoborza krzemianowe 8150 Środkowoeuropejskie wyżynne rumowiska krzemianowe 8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z Androsacionvandelli. 8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	Niski poziom (L) jednocześnie K03.02 pasożytnictwo	Ten rodzaj zagrożeń nie jest zależny od ustaleń projektu Planu

9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagetum) 9130 Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion) 9140 Górskie jaworzyny ziołoroślowe (Aceri-Fagetum) 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum) 9180* Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (Tilioplathyphillis-Acerionpseudoplatani) 91D0* Bory i lasy bagienne (Vacciniouliginosi – Betuletumpubescens, Vacciniouliginosi-Pinetum, Pinomugo-Sphagnetum, Sphagnogirgensohnii-Piceetum) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne 91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetumalbae, Alnionglutinosa-incanae) i olsy źródłiskowe 9410 Górskie bory świerkowe (Piceionabetis, część – zbiorowiska górskie)		
---	--	--

Źródło: Opracowanie własne na podstawie listę zagrożeń określonych w SDF

Przewiduje się, iż oddziaływania na cele i przedmiot ochrony analizowanego obszaru Natura 2000 nie będą miały charakteru negatywnego, stąd nie należy spodziewać się zagrożeń dla jego integralności, rozumianej jako spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, będących celem ochrony analizowanego obszaru Bieszczady PLC180001. Nie przewiduje się, aby realizacja projektu Planu powodowała znaczące zaburzenia w funkcjonowaniu obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001. Realizacja ustaleń projektu Planu nie spowoduje zaburzeń w funkcjonowaniu sieci obszarów Natur 2000. W wyniku realizacji ustaleń projektu Planu nie nastąpi przerwanie powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych.

7.4. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na cele ochrony rezerwatów przyrody „Dziurkowiec”, „Sine Wiry” i „Olszyna Łęgowa w Kalnicy ”

W obszarze objętym projektem Planu wyznacza się następujące strefy:

- SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU – strefa usługowa,
- SI – strefa infrastrukturalna,
- SN – strefa zieleni i rekreacji,

SC – strefa cmentarzy,

SO – strefa otwarta,

SK – strefa komunikacyjna,

Projekt planu określa maksymalną nadziemną intensywność zabudowy, maksymalny dopuszczalny udział powierzchni zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy oraz minimalny wymagany udział powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych stref funkcjonalnych na obszarze objętym planowaniem przestrzennym. Każda z tych stref posiada indywidualnie określone parametry zabudowy, które służą jako narzędzie regulujące sposób zagospodarowania przestrzeni – z uwzględnieniem zarówno potrzeb rozwoju funkcjonalnego, jak i wymogów ochrony środowiska, krajobrazu oraz jakości życia mieszkańców.

Na terenie gminy Cisna występują trzy rezerваты przyrody: Dziurkowiec, Sine Wiry oraz Olszyna Łęgowa w Kalnicy,

Rezerwat przyrody pod nazwą "**Sine Wiry**", obejmuje obszar o powierzchni 444,50 ha, położony w miejscowościach Jaworzec, Ług i Zawój, gmina Cisna, w miejscowości Polanki i Studenne, gmina Solina, powiat leski oraz w miejscowości Tworylne, gmina Czarna.

Zgodnie z Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 9 listopada 2017 r w sprawie rezerwatu przyrody "Sine Wiry" celem ochrony jest zachowanie przełomowego odcinka rzeki Wetliny wraz z otaczającym ją zespołem leśnym z fragmentami starodrzewu bukowo-jodłowego.

Przedmiotem ochrony rezerwatu przyrody „Sine Wiry” jest typ - krajobrazów (PKr), podtyp – krajobrazów naturalnych (kn), ze względu na główny typ ekosystemu: typ – leśny i borowy (EL), podtyp – lasów górskich i podgórskich (lgp).

Rezerwat przyrody pod nazwą " **Olszyna Łęgowa w Kalnicy**", obejmuje obszar o powierzchni 14,39 ha położony w miejscowości Kalnica, gmina Cisna.

Zgodnie z Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 27 października 2017 r w sprawie rezerwatu przyrody "Olszyna Łęgowa w Kalnicy" celem ochrony jest zachowanie fragmentu górskiego lasu łęgowego z udziałem olszy czarnej *Alnus glutinosa*.

Przedmiotem ochrony rezerwatu przyrody „Olszyna Łęgowa w Kalnicy” jest yp - fitocenotyczny (PFi), podtyp – zbiorowisk leśnych (zl); ze względu na główny typ ekosystemu: typ – leśny i borowy (EL), podtyp – lasów górskich i podgórskich (lgp).

Rezerwat przyrody pod nazwą " **Dziurkowiec**", obejmuje obszar o powierzchni 189,66 ha)położony w gminie Cisna.

Zgodnie z Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia z dnia 17 marca 2025 r. r w sprawie uznania za rezerwat przyrody "Dziurkowiec" celem ochrony jest zachowanie walorów krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem jaworzyn ziołoroślowych oraz połoninowych ziołorośli itraworośli.

Określa się następujący rodzaj, typ ipodtyp rezerwatu: rodzaj rezerwatu -krajobrazowy (K); typ i podtyp rezerwatu, ze względu na dominujący przedmiot ochrony: typ –biocenotyczny ifizjocenotyczny (PBf), podtyp –biocenozy naturalnych ipółnaturalnych (bp); typ i podtyp rezerwatu, ze względu na główny typ ekosystemu: typ –różnych ekosystemów (EE),b)podtyp –mozaiki różnych ekosystemów (me)

Na terenie rezerwatów przyrody obowiązują zakazy wskazane w art. 15ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn.zm.). Lista zakazów obejmuje 27 punktów i dotyczą one wszystkich rezerwatów, niezależnie, kiedy powstały i jaki jest ich cel ochrony.

Art. 15. 1. W rezerwatach przyrody zabrania się:

- 1) budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom rezerwatu przyrody;
- 2) (uchylony);

- 3) chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
- 4) polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
- 5) pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzania roślin oraz grzybów;
- 6) użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzania, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
- 7) zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
- 8) pozyskiwania skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
- 9) niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- 10) palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 11) prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- 12) stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
- 13) zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 14) połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;
- 15) ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 16) wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony, psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas oraz psów asystujących w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.);
- 17) wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 18) ruchu pojazdów poza drogami publicznymi wskazanymi przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 19) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
- 20) zakłócania ciszy;
- 21) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 22) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- 23) biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 24) prowadzenia badań naukowych - bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 25) wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;

- 26) wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
- 27) organizacji imprez rekreacyjno-sportowych - bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Projekt planu zakłada ochronę integralności i ciągłości elementów dziedzictwa przyrodniczego, takich jak korytarze ekologiczne, co wpisuje się w cele ochrony przyrody określone w ustawie.

W związku z powyższym, projekt Planu jest opracowywany w sposób zapewniający zgodność z przepisami dotyczącymi ochrony przyrody, w tym z zakazami obowiązującymi na terenie rezerwatów przyrody.

Projekt Plan jest opracowywany z uwzględnieniem obowiązujących przepisów ochrony przyrody, w tym zakazów określonych w art. 15 ustawy o ochronie przyrody, co zapewnia zgodność planowanych działań z celami ochrony rezerwatów przyrody na terenie gminy

7.5. Analiza wpływu proponowanego zagospodarowania na funkcjonowanie przejść dla zwierząt umożliwiających migrację zwierząt w ramach istniejących /planowanych przedsięwzięć liniowych w kontekście istniejących powiązań przyrodniczych ciągów i korytarzy ekologicznych w promieniu min 1000 m od przejścia

Infrastruktura drogowa ogranicza swobodne przemieszczanie się organizmów w przestrzeni krajobrazowej. Tworzenie barier ekologicznych jest jedną z najpoważniejszych środowiskowych konsekwencji budowy dróg. W wyniku oddziaływań barierowych dochodzi do szeregu negatywnych skutków ekologicznych, z których większość wynika z trwałego podziału siedlisk na mniejsze fragmenty z utrudnionym kontaktem pomiędzy zamieszkującymi je organizmami.

Budowa przejść dla zwierząt minimalizuje fragmentację środowiska poprzez:

- przeciwdziałanie izolacji populacji i terenów siedliskowych fauny,
- zwiększenie możliwości wykorzystywania arealów osobniczych zwierząt – poprzez umożliwienie migracji związanych ze zdobywaniem pożywienia, szukaniem bezpiecznego schronienia, dostępem do miejsc rozrodu,
- umożliwienie migracji i wędrówek dalekiego zasięgu oraz rozprzestrzeniania się gatunków i kolonizacji nowych siedlisk,
- przeciwdziałanie ograniczeniu przepływu genów i obniżeniu zmienności genetycznej w ramach populacji,
- wspieranie rozwoju lokalnych populacji i zwiększenie różnorodności biologicznej obszarów przeciętych drogami.

Przejścia spełniają dwie podstawowe funkcje ekologiczne:

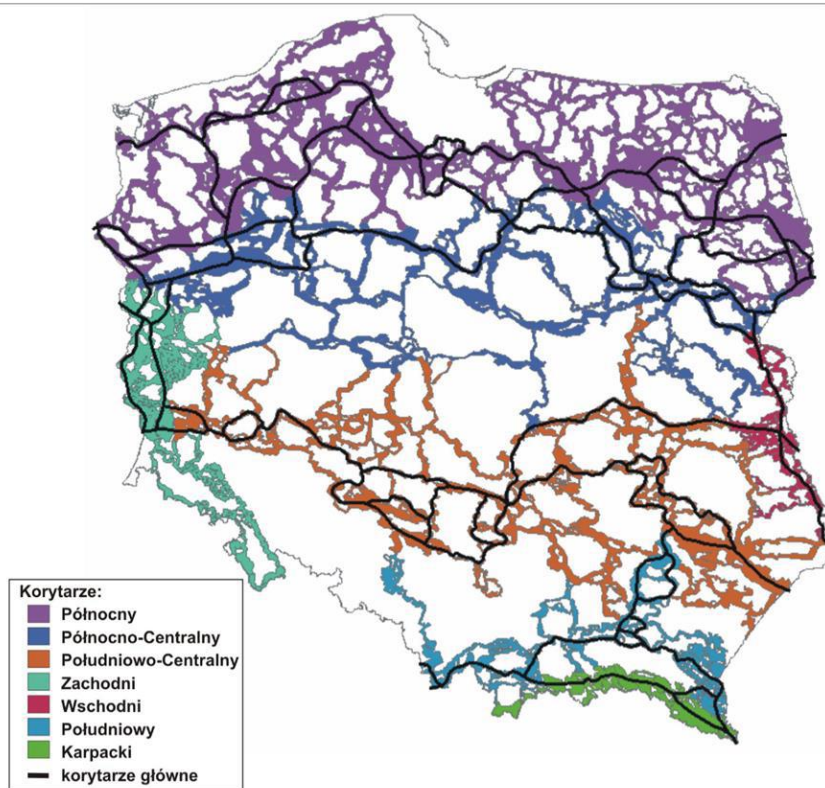
- stwarzają warunki umożliwiające bytowanie gatunków i osobników, których siedliska (areale osobnicze) przecina droga – zwierzęta mają możliwość swobodnego korzystania z całego arealu siedliskowego podzielonego przez drogę,
- umożliwiają migracje, wędrówki i dyspersję osobnikom przemieszczającym się na duże odległości – to kluczowa funkcja przejść dla zwierząt, ważna szczególnie dla ochrony rzadkich gatunków o wysokich wymaganiach przestrzennych (np. duże ssaki drapieżne).

Obszar gminy Cisna w całości pokrywa korytarz ekologiczny o randze ponadlokalnej wyznaczony w 2012 r. przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot - główny korytarz ekologiczny Bieszczady (GKK-1). Korytarz ekologiczny jest obszarem umożliwiającym

migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Korytarze są ważnym elementem sieci Natura 2000, gdyż umożliwiają przemieszczanie się organizmów między siedliskami.

Koncepcja korytarzy ekologicznych została przedstawiona w projekcie korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 opracowanym na zlecenie Ministerstwa Środowiska pod redakcją Jędrzejewskiego. W ramach projektu wyznaczono spójną sieć, obejmującą zarówno wszystkie ważne obszary przyrodnicze (obszary węzłowe), jak i korytarze ekologiczne łączące je w ekologiczną całość. Korytarze wskazano przy uwzględnieniu łączności pomiędzy różnymi elementami siedliska przyrodniczego, a także dróg migracji zwierząt – posłużono się dostępnymi danymi o przemieszczaniu się dużych ssaków kopytnych (sarna, jelen, dzik, łoś) i drapieżnych (niedźwiedź, wilk, ryś).

Główny (G) Korytarz Karpacki (KK) przebiega przez Bieszczady (1), Beskid Niski, Beskid Sądecki, Pieniny aż do Tatr. Na całej swojej długości łączy się z częściami Karpat leżącymi po stronie ukraińskiej i słowackiej.

Główny (G) Korytarz Południowy (KPd) biegnie od Bieszczadów poprzez Góry Słonne (1A), Pogórze Przemyskie (1B), Pogórze Dynowskie, parki krajobrazowe: Czarnorzecko-Strzyżowski, Pasma Brzanki, Ciężkowicko-Rożnowski i Wiśnicko-Lipnicki, następnie przechodzi przez Beskid Wyspowy, Gorce, Beskid Makowski, Beskid Żywiecki, Beskid Śląski, Pogórze Śląskie, lasami w pobliżu zbiornika Goczałkowickiego, Lasy Pszczyńsko-Kobiórskie, aż do Lasów Rudzkich.

Gmina Cisna posiada wskaźnik lesistości na poziomie 88,3% i pod tym względem znajduje się na pierwszym miejscu nie tylko w powiecie leskim, ale i w całym kraju.

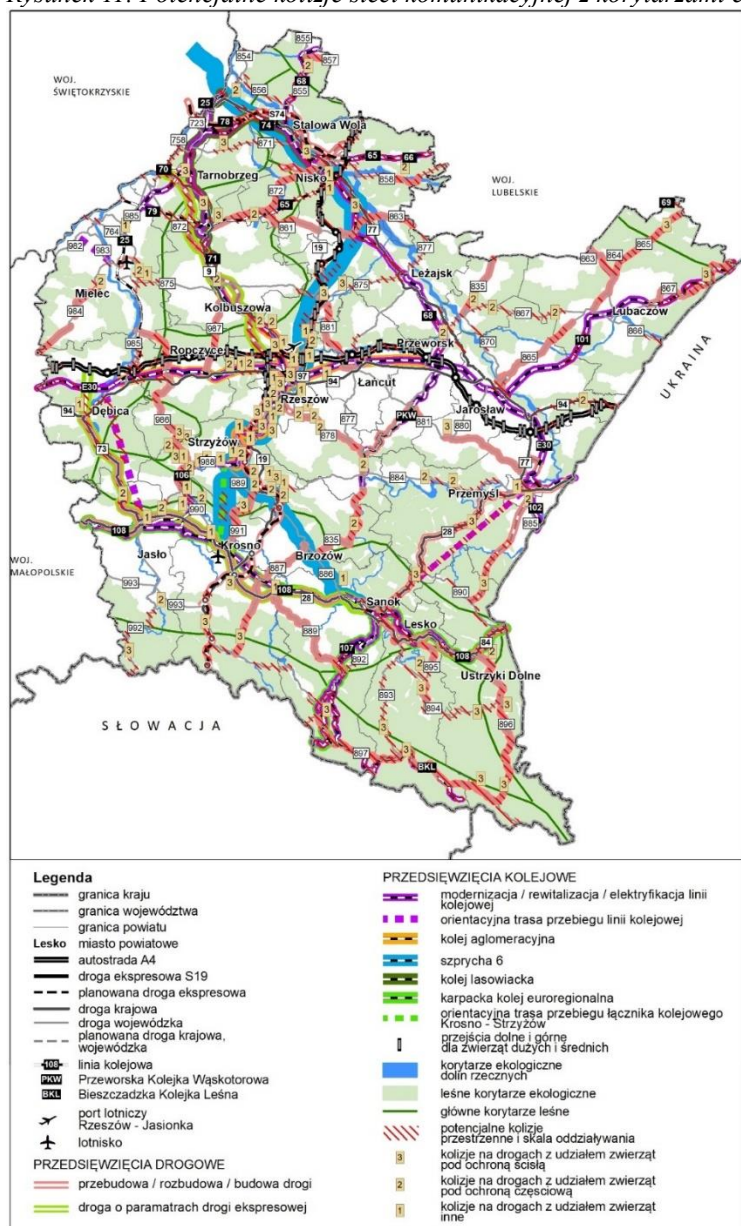
Najważniejsze grupy gatunków zwierząt żyjących na terenie naszego kraju zamieszkują siedliska leśne i mozaikowe z dominującym udziałem lasów. Większość z nich unika rozległych, otwartych przestrzeni, które nie gwarantują im odpowiednich warunków ukrycia przed ludźmi i naturalnymi wrogami oraz nie zapewniają wymaganej bazy żerowej. Rozległe

obszary pól otaczające kompleksy leśne stanowią poważną barierę dla przemieszczania się zwierząt, powodując izolację siedlisk i lokalnych populacji.

Podstawowy układ drogowy gminy Cisna, stanowią drogi wojewódzkie i powiatowe, których uzupełnieniem są drogi gminne.

Sieć drogową w gminie Cisna tworzą drogi o konstrukcji 1-jezdniowej, z zasady pozbawione ogrodzeń ochronnych i typowych przejść dla zwierząt. Powyższe uwarunkowania umożliwiają przemieszczanie się zwierząt po powierzchni jezdni (tzw. przejścia po powierzchni drogi) w poprzek większości dróg. Jest to podstawowa metoda zachowania łączności ekologicznej w obszarach przecinanych przez drogi bez ogrodzeń, a jej skuteczność zależy od natężenia ruchu pojazdów oraz obecności dodatkowych barier fizycznych utrudniających zwierzętom migrację (np. głębokie rowy, bariery energochłonne)

Rysunek 11. Potencjalne kolizje sieci komunikacyjnej z korytarzami ekologicznymi

Źródło: Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Strategicznego Rozwoju Transportu Województwa Podkarpackiego do roku 2030

Z powyższego rysunku wynika, że potencjalne kolizje występują na całej długości dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Cisna oraz linii Bieszczadzkiej Kolejki Leśnej.

Istniejące drogi na terenie gminy Cisna, w zdecydowanej większości, nie są wyposażone w przejścia dla zwierząt, ale ich realizacja możliwa jest podczas modernizacji, przebudowy lub rozbudowy dróg. Przejścia dla małych zwierząt realizowane są postaci przepustów, natomiast dla zwierząt średnich lub dużych, najczęściej jako przejścia dolne i górne zespolone. Oddziaływanie dróg na korytarze ekologiczne jest zdecydowanie większe dla korytarzy leśnych niż dla korytarzy dolin rzecznych.

Lokalizacja przejść dla zwierząt powinna być wyznaczona na etapie oceny oddziaływania danego przedsięwzięcia na środowisko i uwzględniona w projekcie technicznym drogi.

Do działań minimalizujących negatywne oddziaływanie dróg należy zaliczyć:

- budowę osłon (ekranów) antyolśnieniowych,
- wprowadzanie nasadzeń roślinnych o charakterze osłonowym i izolacyjnym,
- budowę ogrodzeń ochronnych.

Nie ma obecnie w planach na terenie gminy budowy nowej drogi o wyższej randze niż wojewódzka. Układ sieci drogowej nie zmieni się znacząco.

Zapisy Programu Strategicznego Rozwoju Transportu Województwa Podkarpackiego do roku 2030 przyjętego Uchwałą Nr 570/12169/24 z dnia 23 lutego 2024 r. przez Zarząd Województwa Podkarpackiego wskazują na planowane działania w zakresie rozwoju regionalnego systemu transportowego:

- Przebudowa/rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 897 na odcinku Radoszyce-Ustrzyki Dolne wraz z budową tras rowerowych: Etap I: Radoszyce – Cisna;
- Przebudowa/rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 897 na odcinku Radoszyce-Ustrzyki Dolne wraz z budową tras rowerowych: Etap II: Cisna – Wetlina;
- Przebudowa/rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 897 na odcinku Radoszyce-Ustrzyki Dolne wraz z budową tras rowerowych: Etap III: Wetlina – Ustrzyki Dolne.

W przypadku modernizacji, rozbudowy, remontów dróg, kolei należy mieć na uwadze zachowanie drożności korytarzy ekologicznych i w miarę potrzeb wyznaczać i realizować bezkolizyjne przejścia dla zwierząt.

Planowane przedsięwzięcia infrastrukturalne, takie jak przebudowa drogi wojewódzkiej nr 897, przebiegające przez teren gminy Cisna – obszaru o wyjątkowych walorach przyrodniczych i wysokim wskaźniku lesistości – muszą być realizowane z zachowaniem zasad ochrony ciągłości ekologicznej. Obszar ten jest integralną częścią Głównego Korytarza Karpackiego, który pełni kluczową funkcję w migracjach wielu cennych gatunków fauny.

7.6. Wnioskowanie czy ustalenia projektu Planu nie spowodują działań wymienionych w art. 33, ust. 1 ustawy o ochronie przyrody oraz czy nie zachodzą przesłanki zawarte w art. 34 ww. ustawy

W art. 33 ust.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody znajdują się m.in. takie zapisy:

1. Zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:
 - 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
 - 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
 - 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Ponadto projekty polityk, strategii, planów i programów oraz zmian do takich dokumentów a także planowane przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a które nie są bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub obszarów, o których mowa w ust. 2, lub nie wynikają z tej ochrony, wymagają przeprowadzenia odpowiedniej oceny oddziaływania na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

W wyniku analizy ustaleń projektu planu nie stwierdzono zapisów, które przewidywałyby działania mogące w sposób znaczący negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000. Projekt planu nie przewiduje realizacji inwestycji mogących pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub wpłynąć na integralność systemu Natura 2000. Przeciwnie, ustalenia planu uwzględniają konieczność zachowania ciągłości ekologicznej oraz uwzględniają istniejące korytarze ekologiczne, w tym główny korytarz ekologiczny Bieszczady (GKK-1).

Wobec tego brak jest przesłanek o konieczności zastosowania art. 34 ustawy o *ochronie przyrody*, który określa możliwości zezwolenia na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, przy zapewnieniu kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.

Na podstawie przeprowadzonych analiz można stwierdzić, że ustalenia zawarte w projekcie planu:

- *nie spowodują działań mogących w sposób znaczący negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000 (zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody),*
- *nie zachodzą przesłanki wymagające zastosowania trybu odstępstw, o którym mowa w art. 34 tej ustawy*

Tym samym, projekt planu ogólnego może być uznany za zgodny z celami ochrony przyrody, w szczególności z przepisami dotyczącymi ochrony obszarów Natura 2000 oraz zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych na terenie gminy.

7.7. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na korytarz migracji dużych ssaków ujęty w opracowaniu pt.: Projekt korytarzy ekologicznych oraz na korytarz ekologiczny migracji zwierząt.

W dokumencie „Projekt korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski i in. 2005, aktualizacja 2012 r.) zostały wyznaczone lądowe (leśne) korytarze ekologiczne migracji dużych ssaków lądowych. W opracowaniu wyznaczone zostały korytarze migracji dużych zwierząt leśnych na terenie Polski w oparciu o wieloletnie analizy migracji wilków i rysi (jako gatunków wskaźnikowych) oraz w oparciu o analizy stopnia lesistości i zabudowy terenów potencjalnych korytarzy ekologicznych. Ochrona korytarzy ma na celu zapewnienie łączności siedlisk dużych ssaków lądowych. Dla leśnych korytarzy ekologicznych najbardziej istotne są zagrożenia związane z przecięciem się tras migracji zwierząt i wyznaczonych korytarzy przebiegu autostrad, dróg ekspresowych, dróg krajowych oraz linii kolejowych o znacznym natężeniu ruchu.

Teren objęty projektem Planu w zakresie lokalizacji kolei znajduje się w obrębie korytarza ekologicznego wyznaczonego w opracowaniu „Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski i in. 2005, aktualizacja 2012 r.), w sąsiedztwie terenów zabudowanych.

Według opracowania Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Ekologiczną Natura 2000 w Polsce (Jędrzejewski i in., 2005) zapewnienie skutecznej ochrony korytarzy ekologicznych wymaga szeregu wielopoziomowych działań. Do najważniejszych należą:

- Pełniejsze uwzględnienie korytarzy ekologicznych w prawodawstwie, nadanie korytarzom odpowiedniego statusu prawnego i ochronnego
- Wpisanie ochrony korytarzy w strategię i programy krajowe, regionalne i lokalne
- Uwzględnienie korytarzy w planach zagospodarowania przestrzennego kraju, województw i gmin
- Objęcie ochroną prawną najważniejszych odcinków korytarzy (np. OChK)
- Zwiększenie lesistości korytarzy;
- Minimalizowanie konfliktów pomiędzy przebiegiem korytarzy a planowanymi i realizowanymi inwestycjami transportowymi (drogami i kolejami)
- Ochrona najbardziej newralgicznych i zagrożonych odcinków przed zabudową ciągłą –
- Weryfikacja i ewentualna rozbudowa sieci na poziomie województw, powiatów i gmin; wytyczenie sieci korytarzy lokalnych
- Edukacja.

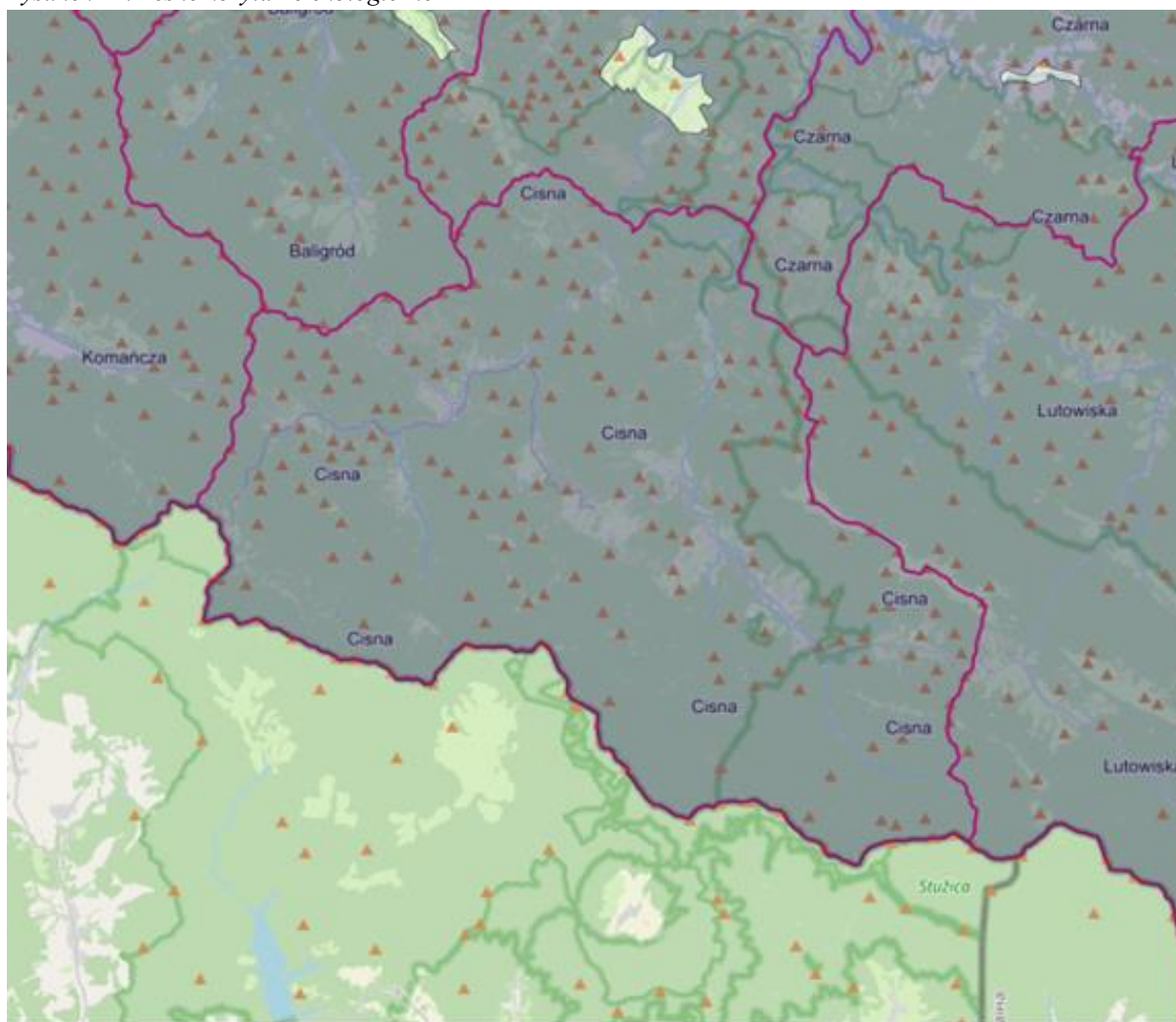
Projekt planu uwzględnia lokalne oraz ponadlokalne uwarunkowania środowiskowe, w tym obecność i znaczenie korytarzy ekologicznych migracji dużych ssaków, wyznaczonych w opracowaniu „Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski i in., 2005, aktualizacja 2012 r.). Korytarze te opracowano na podstawie analiz przemieszczania się gatunków wskaźnikowych – wilka i rysia – z uwzględnieniem ciągłości terenów leśnych oraz poziomu zabudowy.

Na podstawie przeprowadzonych analiz stwierdzono, że:

- Planowane ustalenia nie skutkują przerwaniem ciągłości głównych korytarzy migracji dużych ssaków;
- Nie przewiduje się inwestycji drogowych ani kolejowych o charakterze barierowym dla migracji fauny. Projekt planu nie obejmuje lokalizacji dróg ekspresowych, krajowych ani linii kolejowych o znacznym natężeniu ruchu, które stanowiłyby zagrożenie dla drożności korytarzy;

- Obszar objęty opracowaniem nie stanowi aktywnie użytkowanego korytarza migracyjnego dla gatunków dużych ssaków, a na podstawie analizy pokrycia roślinnością oraz ukształtowania terenu nie zidentyfikowano miejsc potencjalnie pełniących funkcje czasowego bytowania lub migracji tych gatunków;
- Projekt planu nie powoduje istotnego zmniejszenia lesistości ani przekształcenia istotnych powierzchni zielonych w sposób mogący wpływać negatywnie na korytarze;
- Dla ewentualnych przyszłych inwestycji liniowych zaleca się stosowanie rozwiązań technicznych minimalizujących kolizje z migracjami fauny (np. przejścia dla zwierząt).

Rysunek 12. Leśne korytarze ekologiczne

Źródło: www.mapa.korytarze.pl

Ustalono, że projekt Planu nie powoduje zagrożenia dla funkcjonowania wyznaczonych korytarzy migracji dużych ssaków i nie przyczynia się do utraty ich ciągłości ani drożności. Zakres i charakter ustaleń planu nie generują barier przestrzennych dla fauny, Plan uwzględnia potrzebę zachowania ciągłości przyrodniczej i może być wdrażany z poszanowaniem zasad ochrony środowiska i korytarzy ekologicznych.

Korytarze migracyjne opracowane w ramach projektu „Ochrona ostoi karpackiej fauny puszczańskiej – korytarze migracyjne”(KIK/53)

Głównym celem projektu była ochrona ostoi karpackiej fauny w województwie podkarpackim poprzez wyznaczenie oraz ochronę istniejących korytarzy ekologicznych

korytarzy ekologicznych, gwarantujących zachowanie spójności środowiska dla populacji zwierząt. założony cel realizowano poprzez:

- identyfikację przebiegu wszystkich istniejących lokalnych korytarzy migracyjnych, umożliwiających przemieszczanie się wybranych gatunków dużych ssaków takich jak: żubr, niedźwiedź, ryś, wilk, jeleń i dzik, pomiędzy kompleksami leśnymi, czyli płacami siedliskowymi spełniającymi wszystkie wymogi życiowe dla dużych ssaków puszczańskich, położonymi w karpackiej ostoji fauny puszczańskiej oraz terenach sąsiednich w granicach obszaru objętego projektem oraz ich weryfikację pod kątem możliwości ochrony w długiej perspektywie,
- określenie rejonów występowania łosia na obszarze objętym projektem,
- określenie rejonów występowania orlika krzykliwego na obszarze objętym projektem.

Wskazane powyżej działania posłużyły do opracowania mapy korytarzy migracyjnych. Opracowanie to zostało wykonane przez Instytut Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN z Poznania przy udziale instytucji partnerskich oraz instytucji uczestniczących w gospodarowaniu przestrzenią.

Koncepcja korytarzy ekologicznych została przedstawiona w projekcie korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 opracowanym na zlecenie Ministerstwa Środowiska pod redakcją Jędrzejewskiego. W ramach projektu wyznaczono spójną sieć, obejmującą zarówno wszystkie ważne obszary przyrodnicze (obszary węzłowe), jak i korytarze ekologiczne łączące je w ekologiczną całość. Korytarze wskazano przy uwzględnieniu łączności pomiędzy różnymi elementami siedliska przyrodniczego, a także dróg migracji zwierząt – posłużono się dostępnymi danymi o przemieszczaniu się dużych ssaków kopytnych (sarna, jeleń, dzik, łoś) i drapieżnych (niedźwiedź, wilk, ryś).

Gmina Cisna położona jest w obszarze szczególnie istotnym z punktu widzenia ochrony karpackiej fauny puszczańskiej. W ramach projektu „Ochrona ostoji karpackiej fauny puszczańskiej – korytarze migracyjne” (KIK/53), zrealizowanego na zlecenie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wyznaczono sieć korytarzy ekologicznych mających na celu zachowanie ciągłości przestrzennej siedlisk dużych ssaków (żubr, niedźwiedź, ryś, wilk, jeleń, dzik) oraz wybranych ptaków. Projekt ten objął m.in. teren województwa podkarpackiego, w tym obszar Bieszczadów, na którym znajduje się gmina Cisna.

Gmina Cisna leży w granicach tzw. Głównego Korytarza Karpackiego (KK), który stanowi jedno z najważniejszych połączeń ekologicznych w południowej Polsce, zapewniających łączność pomiędzy ostojami fauny po obu stronach Karpat (Polska – Słowacja – Ukraina). Korytarz ten przebiega przez Bieszczady (w tym teren gminy Cisna), Beskid Niski, Pieniny aż do Tatr. W ramach projektu KIK/53, na obszarze gminy zidentyfikowano również lokalne korytarze migracyjne, zapewniające przemieszczanie się zwierząt pomiędzy kompleksami leśnymi i siedliskami o wysokiej jakości przyrodniczej. Obszar ten stanowi ważny węzeł przestrzenny dla dużych ssaków drapieżnych i kopytnych, umożliwiający ich migracje zarówno na osi wschód-zachód (Karpaty), jak i północ-południe (łączność z Pogórzem Przemyskim, Górami Słonnymi).

Na podstawie analizy projektu planu stwierdza się, że:

- Projekt planu uwzględnia lokalizację istniejących korytarzy ekologicznych oraz zachowuje otwartość i drożność przestrzeni niezbędnej do funkcjonowania Głównego Korytarza Karpackiego (KK) oraz korytarzy lokalnych.
- Nie przewiduje się lokalizacji infrastruktury liniowej o wysokim stopniu barierowości (drogi krajowe, linie kolejowe), która mogłaby zakłócać ciągłość korytarzy.
- Większość terenów objętych planem pozostaje niezainwestowana lub już przekształcona, co nie wpływa znacząco na nowe ograniczenia przestrzenne dla fauny.

- Planowane przeznaczenia (SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową, SU – strefa usługowa, SI – strefa infrastrukturalna, SN – strefa zieleni i rekreacji, SC – strefa cmentarzy, SK – strefa komunikacyjna, zlokalizowano poza obszarami newralgicznymi dla migracji dużych ssaków.
- Wskazane w projekcie KIK/53 rejonowe trasy migracyjne są w dużej mierze zbieżne z obecnymi terenami leśnymi gminy, które zgodnie z ustaleniami projektu Planu ogólnego mają pozostać niezabudowane.

W celu dalszego wzmacniania ochrony korytarzy migracyjnych w gminie Cisna zaleca się:

- Utrzymanie niezabudowanych przestrzeni o funkcji przyrodniczej lub rolno-leśnej, szczególnie na terenach wskazanych w projekcie KIK/53 jako lokalne korytarze migracyjne;
- Współpracę z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę przyrody oraz zarządzanie lasami w celu koordynacji planowania przestrzennego z potrzebami ochrony łączności ekologicznej;
- Edukację mieszkańców oraz inwestorów w zakresie znaczenia drożności ekologicznej i wpływu zabudowy na przemieszczanie się zwierząt

Ustalono, że projekt planu ogólnego gminy Cisna nie narusza ciągłości korytarzy migracyjnych wyznaczonych w ramach projektu KIK/53, w tym Głównego Korytarza Karpackiego. Zakres ustaleń nie prowadzi do tworzenia nowych istotnych barier dla fauny, a projekt planu uwzględnia istniejące struktury przyrodnicze oraz dąży do ich zachowania. Plan ogólny może zostać uznany za zgodny z celami projektu ochrony karpackiej fauny puszczańskiej i wspiera utrzymanie funkcjonalności sieci korytarzy ekologicznych w regionie.

8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektu Planu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu Planu

Projekt Planu opracowany został zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym. Ochrona środowiska w Polsce realizowana jest poprzez odpowiednie akty prawne tj. ustawy i rozporządzenia.

Najważniejszym aktem prawnym, po części będącym wynikiem ustaleń w zakresie ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, transpozycji dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady Europy w sprawie ocen oddziaływania niektórych planów i programów na środowisko oraz realizacji podpisanej przez Polskę w Aarhus w 1998 roku Konwencji EKG ONZ o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, na podstawie, którego wykonano niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko jest ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Kolejnym istotnym dokumentem z punktu widzenia ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym jest Konwencja o Różnorodności Biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro z dnia 5 czerwca 1992 roku, która w Artykule 14 wprowadza odpowiednie procedury wymagające wykonania oceny oddziaływania na środowisko projektów, które mogą mieć znaczenie dla różnorodności

biologicznej. Projekt Planu powinien spełniać wymogi zawarte w dokumencie Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 tj. kształtować ład przestrzenny pozwalając na racjonalną gospodarkę. Przez ład przestrzenny należy rozumieć sposób ukształtowania przestrzeni, który tworzy harmonijną całość. Należy również pamiętać o zasadzie zrównoważonego rozwoju, o której mówi Konstytucja RP w art. 5 – „Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”.

Założenia zrównoważonego rozwoju zostały uwzględnione w projekcie Planu m.in. poprzez utrzymanie i wprowadzenie nowych obszarów biologicznie czynnych, nie blokujących jednocześnie rozwoju inwestycji na przeznaczonych terenach. Intensyfikacja zabudowy na obszarze już przekształconym może lokalnie prowadzić do zubożenia układu przyrodniczego okolicy, jednak w szerszej skali będzie minimalizować rozwój inwestycji na tereny, dla których podstawową funkcją powinna być funkcja przyrodnicza.

Najważniejszymi ustaleniami w zakresie ochrony środowiska na szczeblu państw członkowskich są następujące akty prawne o charakterze wspólnotowym:

- 1 Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego - Konwencja Ramsarska z dnia 2 lutego 1971 r., (Dz. U. z 1978, Nr 7, poz. 24 i 25);
- 2 Konwencja o ochronie gatunkowej dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, Berno z dnia 10 września 1979 r. (Dz. U. z 1996 r., Nr 58, poz. 263);
- 3 w/w Konwencji o różnorodności biologicznej przyjęta w Nairobi dnia 22 maja 1992 r. podpisana w Rio de Janeiro w dniu 5 czerwca 1992 r. (Dz. U. z 1995 r. Nr 118, poz. 565),
- 4 Konwencja o ochronie migrujących gatunków dzikich zwierząt - Konwencja Bońska z dnia 23 czerwca 1979 r., (Dz. U. z 2003 r. Nr 2, poz. 17);
- 5 Konwencja o ochronie europejskiej dzikiej przyrody i siedlisk naturalnych - Konwencja Berneńska z dnia 19 września 1979 r. (Dz. U. z 1996 r., Nr 58, poz. 263);
- 6 Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98);
- 7 dyrektywę Rady 79/40/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków ze zmianami;
- 8 dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

Wyżej wymienione dyrektywy są podstawą prawną utworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000, której głównym celem jest zachowanie zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy. Oprócz ww. aktów prawnych na uwagę zasługują także:

- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko*,
- dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne.

Celem Dyrektywy nr 2001/42/WE jest m.in. „zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko.” Natomiast dyrektywa nr 85/337/EWG dotyczy oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko.

Należy zaznaczyć, że zapisy dyrektyw, konwencji mają swoje odzwierciedlenie w prawie krajowym. Dokumentem krajowym, przyjmującym za podstawę działań planistycznych ład przestrzenny i zrównoważony rozwój jest ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Artykuł 10 ustawy wymienia istotne czynniki wpływające na proces zrównoważonego rozwoju którymi są m.in.:

- stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
- stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- warunki i jakość życia mieszkańców,
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,

Dokumenty strategiczne muszą być zgodne z obowiązującym prawem, w przeciwnym wypadku z mocy prawa są nieważne.

Cele ochrony środowiska znalazły swoje odzwierciedlenie w projekcie Planu, przy czym zostały dostosowane do jego skali oraz specyfiki. Głównym celem projektu Planu jest wprowadzenie ustaleń porządkujących zabudowę w ramach wyznaczonych stref planistycznych zgodnych z aktualnym stanem prawnym.

Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym i krajowym zostały uwzględnione w projekcie Planu, dla którego sporządzona została niniejsza prognoza.

9. Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność obszarów Natura 2000, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, klimat akustyczny, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne oraz normy ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Analizę i ocenę przewidywanych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu Planu przeprowadzono identyfikując prawdopodobne skutki środowiskowe w zależności od:

- rodzaju oddziaływania: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- trwałości ich występowania: krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe;
- zasięgu oddziaływania: lokalne - miejscowe, ponadlokalne.

Analizowano, w jaki sposób realizacja projektowanego zainwestowania wpłynie na bioróżnorodność, ludzi, zwierzęta, rośliny, chronione siedliska przyrodnicze, gatunki chronione, wody, powietrze, klimat, powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, zabytki, dziedzictwo kulturowe oraz dobra materialne.

W ocenie oddziaływania na środowisko, skutki środowiskowe określono jako:

- **oddziaływanie pozytywne** – powodujące korzystne zmiany w środowisku, najczęściej wtórne, pojawiające się w dłuższym horyzoncie czasowym, prowadzące do poprawy wybranych elementów środowiska w wymiarze ponadlokalnym,
- **oddziaływanie neutralne** – brak wpływu tj. oddziaływanie niepowodujące odczuwalnych (mierzalnych) skutków w środowisku
- **oddziaływanie negatywne** – oddziaływanie zauważalne, powodujące odczuwalne skutki środowiskowe, lecz niepowodujące przekroczeń standardów, istotnych zmian ilościowych i jakościowych, możliwe do ograniczenia,

- **oddziaływanie znacząco negatywne** – oddziaływanie powodujące zasadniczą zmianę określonych parametrów jakości środowiska, zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, bariery dla migracji, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych.

Poniższa analiza dotyczy oceny przewidywanych skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska, mogących być rezultatem realizacji projektu Planu.

Powierzchnia ziemi, gleby

W granicach obszaru objętego projektem Planu nie przewiduje się większych zmian rzeźby terenu. Przekształceniom mogą ulec jedynie tereny pod nowymi budynkami, co związane jest z ich posadowieniem i fundamentowaniem. Nowa zabudowa jak i związana z nią rozbudowa infrastruktury komunikacyjnej i technicznej spowodują zmiany w zakresie powierzchni ziemi i gleby. Ograniczenie strefowe dopuszczonych zabudowań wprowadzone w projekcie Planu w postaci stref jak również wyznaczenie obszaru uzupełnień zabudowy powinny w znacznym stopniu ograniczyć nadmierne przekształcanie powierzchni ziemi.

.Przewiduje się: oddziaływania bezpośrednie, krótkoterminowe długoterminowe, średnioterminowe, lokalne, negatywne (rozumiane jako zauważalne, niepowodujące istotnych zmian ilościowych i jakościowych), brak oddziaływań znacząco negatywnych.

Wody powierzchniowe i podziemne

Z uwagi na zakres ustaleń projekt Planu i jego specyfikę nie wprowadza się zasad ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, jednak poprzez wyznaczenie odpowiednich stref – adekwatnych do istniejących uwarunkowań hydrograficznych w sposób racjonalny powinny chronić zarówno powierzchniowy jak i podziemny zasób wodny. W późniejszym etapie procesu planistycznego tj. w trakcie sporządzania miejscowego planu lub wydawania decyzji ustalających warunki zabudowy winno być określone dla poszczególnych terenów sposób odprowadzenia ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych, który zagwarantuje ochronę gruntów przed zanieczyszczeniami.

Plan ogólny chroni wody powierzchniowe i podziemne poprzez ustalenie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w strefach gdzie istnieje i gdzie możliwa jest dalsza zabudowa.

Przewiduje się: oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe, trwałe, negatywne (rozumiane jako zauważalne, niepowodujące istotnych zmian jakościowych), krótkotrwałe, ograniczone do czasu trwania robót budowlanych, brak oddziaływań znacząco negatywnych.

Powietrze atmosferyczne, klimat

Z uwagi na zakres ustaleń projekt Planu i jego specyfikę nie wprowadza się zasad powietrza atmosferycznego i klimatu, jednak z uwagi na wyznaczenie odpowiednich stref zakłada się, że ustalenia projektu Planu nie powinny wpłynąć znacząco na zmianę warunków klimatu. Ogólny wpływ na zmiany lokalnych warunków klimatycznych, w wyniku realizacji ustaleń projektu Planu ograniczy się do: hamowania przepływu mas powietrza w miejscach zwiększonej koncentracji zabudowy. Temperatura może ulec nieznacznemu wzrostowi w miejscach intensywniejszej zabudowy, a zabudowa w bliższej odległości od cieków wodnych może przyczynić się do dłuższego zatrzymania chłodnych mas powietrza w dolinach rzecznych i tym samym cieplejszego powietrza nad nimi zalegającego. Dodatkowo plan ogólny dopuszcza lokalizację wielkopowierzchniowych instalacji OZE - terenów elektrowni słonecznej, których realizacja przyczyni się do ograniczanie emisji zanieczyszczeń w wyniku spalania paliw

konwencjonalnych. Wszelkie oddziaływanie projektowanej i istniejącej zabudowy powinno ograniczać wyłącznie do terenów, na których dana inwestycja jest lub będzie realizowana.

Realizacja ustaleń projektu Planu w zakresie wyznaczonych stref komunikacji nie będzie powodować istotnego zwiększenia emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych oraz hałasu z uwagi na ograniczenie ich jedynie do intencjach dróg głównych oraz istniejącej komunikacji kolejowej.

W odniesieniu do powietrza atmosferycznego przewiduje się: oddziaływania bezpośrednie (emisja zanieczyszczeń z pochodzących z ogrzewnictwa głównie w sezonie grzewczym i emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych), lokalne, negatywne, krótkoterminowe (mało znaczące, rozumiane, jako zauważalne, niepowodujące na przedmiotowych terenach i w ich otoczeniu przekroczeń standardów jakości powietrza, określonych obowiązującymi przepisami), brak oddziaływań znacząco negatywnych. W odniesieniu do klimatu mało istotne, lokalne zmiany mikroklimatyczne.

Środowisko biotyczne (flora, fauna), bioróżnorodność

Ustalenia projektu Planu nie wpłyną na rozerwanie siedlisk. Wszelka nowa zabudowa ma powstawać w sposób bardziej kontrolowany. Każde nowe zainwestowanie na terenie niezagospodarowanym przyczyniać może się do niszczenia gatunków występujących samoczynnie, ważnych z punktu widzenia różnorodności biologicznej. Wyznaczone w projekcie Planu strefy otwarte bez prawa zabudowy sprzyjać będą zachowaniu różnorodności biologicznej. Zostaną zachowane tereny lokalnych korytarzy ekologicznych (tereny lasów, wzdłuż cieków), a tereny zadrzewień śródpolnych porastających miedze mogą być wykorzystywane przez zwierzęta i pełnić rolę korytarza ekologicznego.

W odniesieniu do środowiska biotycznego przewiduje się: oddziaływania bezpośrednie (uszczerpienie powierzchni biologicznie czynnej, mało znaczące pogorszenie warunków bytowania pospolitych gatunków fauny, głównie bezkręgowców i drobnych gryzoni oraz ograniczenie ich przestrzeni życiowej), długoterminowe, trwałe, negatywne (mało znaczące, rozumiane, jako niezauważalne), miejscowe, lokalne, brak oddziaływań znacząco negatywnych.

Krajobraz

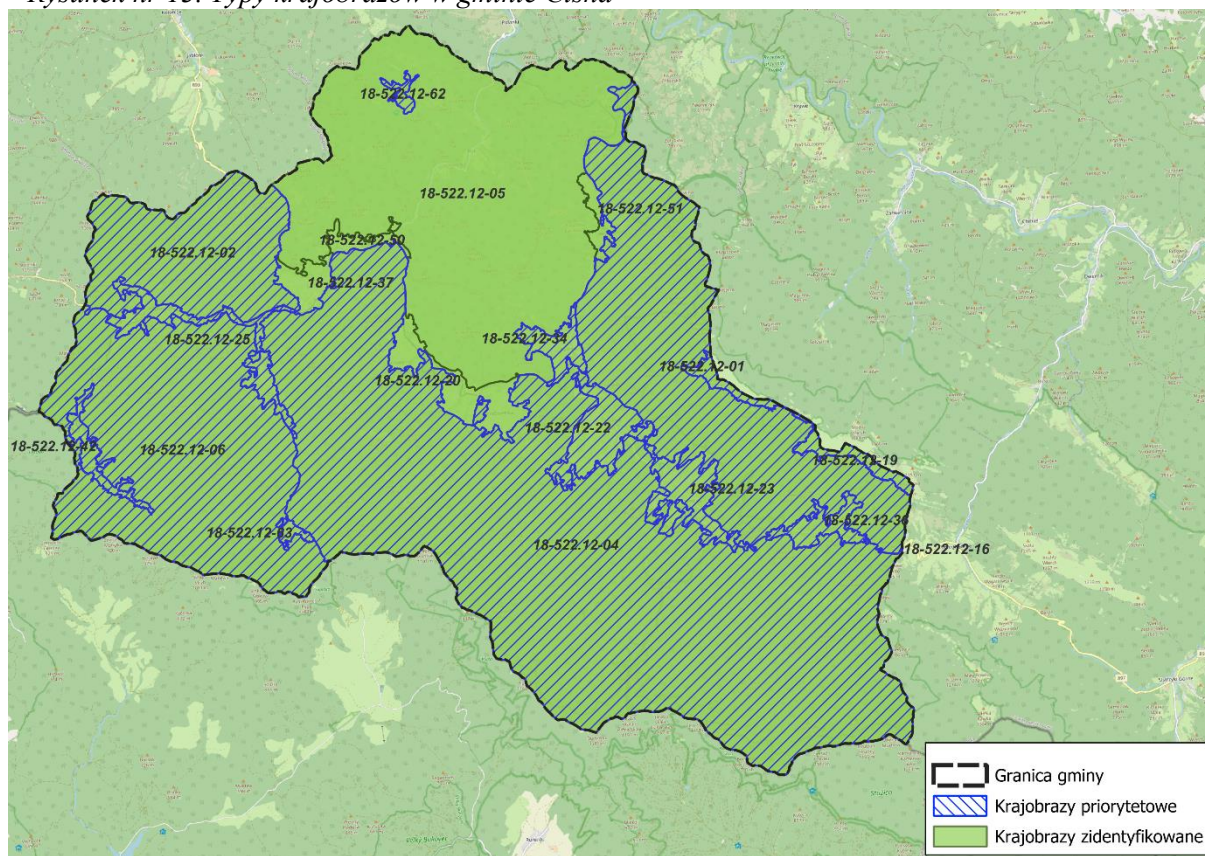
Realizacja ustaleń projektu Planu wpłynie na krajobraz poprzez ograniczone umożliwienie powstania nowej zabudowy w terenach niezabudowanych i doprowadzi w tym zakresie do zmiany krajobrazu naturalnego na tereny zabudowane. Głównie dotyczy to terenów zieleni, nieużytków oraz gruntów rolnych, których część zostanie przekształcona pod tereny zabudowy. W pobliżu terenów, gdzie wyznaczone zostały obszary intensywniejszych przekształceń i zainwestowania, nastąpi miejscowe ograniczenie różnorodności biologicznej. Ustalenia projektu Planu dotyczące podziału na określone strefy planistyczne oraz właściwy dobór profili funkcjonalnych dla poszczególnej strefy chronią przed zaburzeniem ciągłości systemu przyrodniczego, charakterystycznej topografii terenu, a także układu ruralistycznego,

Jak wynika z powyższego ustalenia projektu Planu wprowadzają ład przestrzenny oraz uwzględniają wioski i rekomendacje zawarte w audycie krajobrazowym województwa podkarpackiego, który został przyjęty Uchwałą Nr XIII/218/25 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa podkarpackiego. Audyt to akt kierownictwa wewnętrznego, to opracowanie rozpoznające, charakteryzujące i oceniające oraz wskazujące sposoby kształtowania i ochrony krajobrazu w tym krajobrazu kulturowego, które jest wykonane przynajmniej raz na 20 lat. Audyt krajobrazowy jest narzędziem analizy i oceny krajobrazu, mającym na celu identyfikację walorów, zagrożeń oraz potencjału danego obszaru w kontekście jego ochrony

i zrównoważonego rozwoju. Procedura sporządzenia audytu krajobrazowego jest złożona, interdyscyplinarna i wymaga połączenia analiz przestrzennych, historycznych i przyrodniczych.

Na terenie gminy Cisna zidentyfikowano 19 typów krajobrazów o następujących kodach: 18-522.12-01, 18-522.12-02, 18-522.12-04, 18-522.12-05, 18-522.12-06, 18-522.12-16, 18-522.12-19, 18-522.12-20, 18-522.12-22, 18-522.12-23, 18-522.12-25, 18-522.12-34, 18-522.12-36, 18-522.12-37, 18-522.12-42, 18-522.12-50, 18-522.12-51, 18-522.12-62, 18-522.12-63 których lokalizację obrazuje rysunek poniżej.

Rysunek nr 13. Typy krajobrazów w gminie Cisna

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.podkarpackie.pl/index.php/rozwoj-regionalny/audyt-krajobrazowy/dokumentacja-audyty-krajobrazowego>

Oddziaływania realizacji projektu Planu w odniesieniu do krajobrazu będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, trwały przy wypełnieniu warunków dotyczących ład przestrzennego, form architektonicznych nie spowodują skutków znacząco negatywnych.

Dziedzictwo kulturowe, zabytki

Na terenie gminy Cisna znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomych województwa podkarpackiego, które stanowią istotną część dziedzictwa kulturowego regionu. Obiekty te odzwierciedlają bogatą historię i tradycję regionu, a ich ochrona i konserwacja są kluczowe dla zachowania tożsamości lokalnej oraz atrakcyjności turystycznej tego obszaru. Ustalenia projektu Planu umożliwiają dalszą ochronę zabytków w gminie Cisna. Ochronę zabytków ujętych w rejestrze zabytków uwzględniono poprzez określenie profili funkcjonalnych umożliwiających zachowanie funkcji tych obiektów. Projekt Planu uwzględnia dotychczasowe ustalenia dokumentów planistycznych oraz umożliwia realizację zabudowy z zachowaniem ich formy, zasad ład przestrzennego, w nawiązaniu do lokalnego krajobrazu kulturowego i kompozycji przestrzennych w otoczeniu zabytków. Zapisy

projektu Planu w sposób ramowy odnoszą się do ochrony dziedzictwa kulturowego znajdującego się na obszarze opracowania (wyłącznie poprzez ustalenia wskaźników zabudowy i wyznaczania odpowiednich profili funkcjonalnych stref planistycznych). Jednocześnie realizacja ustaleń projektu Planu powinna przyczynić się do poprawienia walorów krajobrazowych gminy, a przez to wzrostu jej atrakcyjności.

Ludzie, ochrona klimatu akustycznego i ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym, dobra materialne

Projekt Planu będzie pośrednio wpływał na warunki życia społeczności lokalnej poprzez wprowadzenie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę. Jednocześnie zapisy projektu Planu umożliwią rozwój infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej, co przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców. Ograniczą również niekontrolowane rozprzestrzenianie się zabudowy w tym mieszkaniowej funkcji uciążliwej z mieszkaniową. Ustalenia projektu Planu dają podstawy do rozwijania terenów inwestycyjnych przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju. Dlatego też realizacja ustaleń projektu Planu nie powinna wpłynąć znacząco na zmianę warunków klimatu akustycznego czy też na ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym. Ustalane w projekcie Planu strefy planistyczne nie powinny powodować uciążliwości oddziałujących na nieruchomości sąsiednie. Rozwój zainwestowania powinien następować z poszanowaniem zasad kształtowania ładu przestrzennego i wartości historycznych.

Przewiduje się, iż realizacja projektu Planu nie będzie powodować zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi oraz dla dóbr materialnych.

Zasoby naturalne (surowce)

Na terenie gminy Cisna występują złoża: Wetlina (NR 6740) - kopalina główna – gazy ziemne i Żubracze (NR 658) - kopalina główna – kamienie łamane i bloczne.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu planu wykazała, że dokument ten został opracowany z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju oraz ochrony wartości przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych gminy.

W szczególności:

- *Zidentyfikowano kluczowe uwarunkowania środowiskowe, w tym obecność cennych przyrodniczo obszarów chronionych, takich jak parki krajobrazowe, rezerwy przyrody oraz obszary Natura 2000.*
- *Przeanalizowano przewidywane skutki realizacji planu – wskazano, że jego zapisy nie spowodują znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na obszary chronione, wody powierzchniowe i podziemne, klimat akustyczny czy krajobraz.*
- *Uwzględniono ryzyko wystąpienia zagrożeń takich jak presja inwestycyjna czy fragmentacja siedlisk – i zaproponowano działania zapobiegawcze oraz ograniczające te ryzyka.*
- *Zwrócono szczególną uwagę na ochronę obszarów Natura 2000, stwierdzając brak przewidywanych znaczących oddziaływań na ich cele i integralność.*
- *Określono zasady monitorowania oddziaływania zapisów planu na środowisko, przewidując stosowanie odpowiednich instrumentów oceny środowiskowej na dalszych etapach planowania (np. przy sporządzaniu planów miejscowych).*

Wnioski płynące z przeprowadzonej oceny pozwalają stwierdzić, że realizacja ustaleń projektu planu ogólnego gminy Cisna nie będzie wiązała się z wystąpieniem znaczących negatywnych

skutków dla środowiska przyrodniczego ani kulturowego, o ile zapisy planu będą konsekwentnie realizowane z zachowaniem istniejących przepisów prawa ochrony środowiska.

10. Określenie zasięgu znaczących oddziaływań generowanych zapisami projektu Planu

Biorąc pod uwagę ogólny charakter zapisów projektu Planu, a także uwzględniając przeprowadzoną analizę i ocenę istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektu Planu, w szczególności dotyczącą obszarów podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody, przyjęto, że stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem jest zbliżony ze stanem przedstawionym w prognozie.

Określając zasięg znaczących oddziaływań generowanych zapisami projektu Planu odniesiono się do wyników analiz przeprowadzonych dla obszarów Natura 2000 PLC180001 Bieszczady, PLH180001 Bieszczady oraz Bieszczadzkiego Parku Narodowego.

Plan ogólny uwzględnia ograniczenia wynikające z przepisów prawnych, takich jak zakaz działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na gatunki i siedliska chronione w obszarach Natura 2000. Wyznaczone w planie funkcje terenów nie naruszają zasad ochrony przyrody i pozostają zgodne z celami środowiskowymi. Wyznaczenie na terenie lasów strefy otwartej spowoduje ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

W projekcie Planu na obszarach o najwyższych walorach przyrodniczych wyznaczono głównie strefy otwarte. Strefy te obejmują obszary gminy znajdujące się w obszarze parku narodowego i jego otuliny, w obszarze chronionego krajobrazu, Naturze 2000, rezerwatu przyrody, a także obejmują większe kompleksy leśne i zadrzewienia. W strefach tych ustalono profil podstawowy zgodny z załącznikiem nr 1 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758).

Wyznaczenie innych stref w formach ochrony przyrody wynika w pierwszej kolejności z obecnego stanu zagospodarowania oraz zapisów obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zapisy projektu Planu uwzględniają uwarunkowania wynikające z położenia gminy w formach ochrony przyrody i nie kolidują z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony przyrody oraz nakazami i zakazami określonymi dla poszczególnych form ochrony przyrody.

Realizacja ustaleń projektu Planu szczególnie w kontekście wyznaczonych stref funkcjonalnych, nie powinna znacząco wpłynąć na zmiany warunków klimatu akustycznego w skali całej gminy. Warto jednak zauważyć, że każde przekształcenie terenów biologicznie czynnych, zwłaszcza zadrzewionych, na obszary zabudowane wiąże się z lokalnymi zmianami warunków topoklimatycznych, co może skutkować niewielkim wzrostem temperatury i zmianą przepływu powietrza w mikroregionach.

W projekcie planu ogólnego dla Gminy Cisna ustalono następujące strefy planistyczne, które określają przeznaczenie oraz sposób zagospodarowania przestrzeni na terenie gminy wiejskiej:

- SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU – strefa usługowa,
- SI – strefa infrastrukturalna,
- SN – strefa zieleni i rekreacji,
- SC – strefa cmentarzy,
- SO – strefa otwarta,

- SK – strefa komunikacyjna.

Dla większości stref ustalono maksymalną nadziemną intensywność zabudowy, maksymalny dopuszczalny udział powierzchni zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy oraz minimalny wymagany udział powierzchni biologicznie czynnej, które obowiązują dla poszczególnych stref funkcjonalnych na obszarze objętym planowaniem przestrzennym.

Oddziaływania ustaleń projektu Planu wiązać się będą z zajęciem części terenów dotychczas niezagospodarowanych, położonych w obrębie lub sąsiedztwie istniejącej zabudowy. Skutkiem realizacji nowych inwestycji będzie zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej oraz likwidacja pokrywy glebowej w zakresie ograniczonym do gruntów zajętych przez nowe obiekty. Nastąpi przede wszystkim usunięcie roślinności z terenu przeznaczonego bezpośrednio pod inwestycje.

Projekt planu nie wpłynie na zmianę krajobrazu poszczególnych terenów objętych opracowaniem. Wprowadzone w planie nowe tereny pod zabudowę mieszkaniową lub zagrodową nawiązują do istniejącej w sąsiedztwie zabudowy. Stanowią jej uzupełnienie lub poszerzenie z zachowaniem parametrów zabudowy istniejących w chwili obecnej.

Do negatywnych oddziaływań zaliczyć należy wzrost poziomu hałasu. W efekcie zwierzęta występujące na przedmiotowych terenach mogą zostać przepłoszone, dlatego konieczne jest przeprowadzenie szczegółowej inwentaryzacji przed rozpoczęciem realizacji budowy nowych obiektów. Nowa zabudowa może spowodować wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzących ze spalania paliw wykorzystywanych do ogrzewania budynków, a także stanowić może potencjalne źródło zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, jeżeli jej eksploatacja prowadzona będzie niezgodnie z ustaleniami planu.

Oddziaływania te mogą stanowić źródło niekorzystnych wpływów na środowisko, jednakże skala i intensywność zainwestowania nie jest i nie będzie na tyle znacząca, aby mogła zagrozić celom ochrony poszczególnych obszarów objętych ochroną prawną.

Zmiany lokalnych warunków klimatycznych, w wyniku realizacji ustaleń projektu Planu, ograniczą się wyłącznie do miejscowego hamowania przepływu mas powietrza w jednostkach osadniczych, w których występuje już gęsta zabudowa.

Określając zasięg znaczących oddziaływań generowanych zapisami projektu Planu odniesiono się do obszaru Natura 2000 PLC180001 Bieszczady oraz obszaru Natura 2000 PLH180001 Bieszczady. Z przeprowadzonych analiz wynika, że:

- nie jest konieczne wyznaczanie kompensacji przyrodniczej;
- nie będzie znaczących oddziaływań na obszary Natura 2000;
- przewidywany miejscowy zasięg oddziaływań pośrednich niewykraczający poza tereny przeznaczone pod zainwestowanie nie dojdzie do fragmentacji siedlisk naturalnych;
- realizacja ustaleń projektu Planu nie spowoduje zaburzeń w funkcjonowaniu obszarów Natura 2000;
- nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań dla przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000;
- nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań dla spójności obszarów Natura 2000.

Ponadto przeanalizowano oddziaływania generowane zapisami projektu Planu na cele ochrony Bieszczadzkiego Parku Narodowego:

- wskazanie nowych terenów o funkcji mieszkaniowej lub usługowej może wpłynąć na stan podłoża geologicznego, rzeźby terenu, warunków klimatycznych i hydrologicznych, pokrywy glebowej, lecz będą to oddziaływania punktowe, w zakresie działek budowlanych,

- wyodrębnienie terenów lasów jako terenów otwartych przyczyni się do zachowania ekosystemów leśnych wschodniokarpackiej puszczy,
- nie przewiduje się by w wyniku realizacji ustaleń projektu Planu zostały zajęte, a co za tym idzie i zdegradowane, jakiegokolwiek cieki lub zbiorniki wód powierzchniowych, co spowoduje zachowanie mało przekształconych ekosystemów wodnych występujących w naturalnej sieci potoków i rzek górskich z charakterystyczną dla nich fauną wodną,
- ustalenie stref otwartych sprzyja zachowaniu tradycyjnie użytkowanych ekosystemów ziołorośli łąk i pastwisk o bardzo wysokiej różnorodności gatunkowej.

Projekt planu ogólnego gminy Cisna został opracowany z uwzględnieniem przepisów ochrony środowiska oraz charakterystyki przyrodniczej obszaru, w tym obecności form ochrony przyrody, takich jak Natura 2000 i Bieszczadzki Park Narodowy. Przeprowadzona analiza wykazała, że realizacja ustaleń planu nie spowoduje znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. Zakres ewentualnych wpływów będzie lokalny i ograniczony do obszaru gminy. Plan sprzyja zachowaniu cennych ekosystemów, nie narusza celów ochrony przyrody i pozostaje zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju.

11. Analiza czy i w jaki sposób planowane wskazanie danego rodzaju zagospodarowania, wpłynie/nie wpłynie na dotrzymanie norm akustycznych na terenie objętym projektem Planu i w jego sąsiedztwie oraz analiza (ocena) wpływu terenów sąsiadujących na klimat akustyczny terenu objętego projektem Planu i dotrzymanie norm w tym zakresie

Realizacja ustaleń projektu Planu, ze względu na zaproponowane głównie profile funkcjonalne, nie powinna istotnie wpłynąć na zmianę warunków klimatu akustycznego. Należy jednak mieć na uwadze, że każde zwiększenie powierzchni zabudowy kosztem terenów biologicznie czynnych, w szczególności zadrzewień, może prowadzić do lokalnych zmian topoklimatycznych i pośrednio wpływać na pogorszenie jakości powietrza.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie ochrony przed hałasem, dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określa **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku** (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 826). Klimat akustyczny w gminie Cisna kształtowany jest głównie przez emisję hałasu pochodzącą z ruchu drogowego.

Podstawowy układ drogowy gminy tworzą drogi wojewódzkie: nr 893 (Hoczew – Cisna) oraz nr 897 (Tylawa – Wołosate), a także drogi powiatowe: 2283R (Bukowiec – Dołżyca) i 2286R (Majdan – Roztoki Górne). Drogi te stanowią główne połączenia komunikacyjne wewnętrzne i zewnętrzne gminy Cisna. Uzupełniają je drogi gminne obsługujące lokalne miejscowości. Na terenie gminy nie przebiegają drogi krajowe ani nie są planowane tego typu inwestycje.

Stopień oddziaływania hałasu uzależniony jest przede wszystkim od natężenia ruchu, udziału pojazdów ciężarowych, rodzaju nawierzchni, stanu technicznego pojazdów oraz organizacji ruchu. Największy wpływ na klimat akustyczny mają drogi wojewódzkie, ze względu na większe natężenie ruchu oraz znaczny udział transportu ciężkiego. Drogi powiatowe i gminne, mimo że generują hałas, mają mniejsze znaczenie akustyczne ze względu na niższe natężenie ruchu i ograniczony zasięg oddziaływania.

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami, wymagane jest dotrzymywanie norm hałasu na terenach chronionych akustycznie, zwłaszcza tych przeznaczonych na stały pobyt ludzi. W związku z tym istotne będzie odpowiednie zabezpieczenie terenów, na których planowane

jest nowe zagospodarowanie, w celu ochrony terenów sąsiednich przed ewentualnym wzrostem emisji hałasu wynikającym z realizacji zapisów projektu Planu.

Realizacja ustaleń projektu Planu nie powinna prowadzić do przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu. Największy wpływ na klimat akustyczny mają drogi wojewódzkie, jednak ze względu na brak planowanych inwestycji w infrastrukturę krajową, poziom hałasu nie powinien ulec istotnemu pogorszeniu. Konieczne będzie jednak stosowanie rozwiązań minimalizujących emisję hałasu w sąsiedztwie terenów chronionych akustycznie, zwłaszcza przy nowych obszarach przeznaczonych pod zabudowę.

12. Opis oddziaływania przewidywanego zagospodarowania terenów objętych projektem Planu na klimat oraz wskazania działań, które będą sprzyjały adaptacji do zmian klimatu,

Realizacja ustaleń projektu Planu wpłynie na lokalny klimat przede wszystkim poprzez ograniczone zwiększenie powierzchni zabudowy na terenach dotychczas biologicznie czynnych, co może prowadzić do miejscowych zmian warunków topoklimatycznych, takich jak wzrost temperatury i zmniejszenie przepływu powietrza. Jednak odpowiednie planowanie przestrzenne, w tym zachowanie i wyznaczenie stref otwartych, pomoże zminimalizować negatywne skutki tych zmian.

W celu adaptacji do zmian klimatu zaleca się wprowadzenie działań sprzyjających zwiększeniu retencji wód opadowych, nasadzeniom drzew i zieleni oraz ochronie istniejących ekosystemów naturalnych. Wsparcie rozwoju zielonej infrastruktury, a także promowanie rozwiązań przyjaznych środowisku w zabudowie i gospodarce komunalnej, przyczyni się do poprawy mikroklimatu oraz ograniczenia skutków zmian klimatycznych na terenie gminy Cisna.

W kontekście adaptacji do zmian klimatu projekt Planu uwzględnia potrzebę ochrony terenów biologicznie czynnych, w szczególności poprzez wyznaczenie stref otwartych na obszarach o wysokich walorach przyrodniczych, takich jak kompleksy leśne, łąki czy doliny rzeczne. Tego rodzaju działania sprzyjają retencji wody opadowej, ograniczają ryzyko podtopień oraz pomagają łagodzić skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych.

Podsumowując, ustalenia projektu Planu uwzględniają zarówno potrzebę zrównoważonego zagospodarowania przestrzennego, jak i konieczność adaptacji do zmian klimatu. Plan ogranicza presję inwestycyjną na obszary cenne przyrodniczo, chroni ciągłość systemów ekologicznych oraz sprzyja zachowaniu różnorodności biologicznej. Poprzez wyznaczenie stref otwartych, umiarkowaną intensywność zabudowy stwarza warunki do kształtowania odpornej, zrównoważonej i bezpiecznej przestrzeni, odpowiadającej na aktualne i przyszłe wyzwania klimatyczne.

13. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu Planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów

Realizacja Planu Ogólnego wynika ze zmiany, która zaszła w polskim ustawodawstwie i polega na zastąpieniu dotychczas obowiązujących dokumentów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego właśnie planami ogólnymi. Wymóg realizacji POG dotyczy wszystkich gmin w Polsce, w przypadku jego braku, po 1 lipca 2026 r. gmina nie będzie mogła opracować nowego lub też zmieniać istniejącego mpzp.

Plan Ogólny jest dokumentem o specyficznej i ściśle sprecyzowanej formie, w którym w ustawodawstwie nie przewidziano wskazywania rozwiązań mających na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Podczas, gdy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy było dokumentem dużo bardziej otwartym, w którym można było wprowadzać najróżniejsze zapisy, natomiast w projekcie POG nie ma takiej możliwości, ani przewidzianego szczególnego miejsca na takie zapisy.

Podstawowym więc działaniem zapobiegawczym i minimalizującym jest takie wskazanie stref, które umożliwi pozostawienie jak największych terenów wolnych od przekształceń i zabudowy, w tym najcenniejszych terenów pod względem przyrodniczym.

Nie przewiduje się by w wyniku realizacji ustaleń projektu Planu zostały zajęte, a co za tym idzie i zdegradowane, jakiegokolwiek cieków lub zbiorniki wód powierzchniowych. Wolne od zabudowy pozostały również doliny poszczególnych cieków. Spowoduje to ochronę strefy brzegowej cieków, poprzez zapobieganie dewastacji brzegów oraz niszczeniu naturalnej roślinności.

Projekt Planu nie wprowadza funkcji, które mogą mieć znaczące oddziaływanie na wody podziemne jak np. rozległe tereny produkcyjne, odkrywkowa eksploatacja kopalin czy składowiska odpadów.

Za pozytywne należy uznać, że w projekcie Planu ustalono szereg terenów, które stanowić będą przeciwwagę dla procesów urbanizacyjnych. Są to tereny lasów oraz tereny rolne i doliny cieków.

Planowany rozwój terenów zabudowanych uwzględnia rozwój infrastruktury technicznej, która pozwoli na zachowanie lub przywrócenie równowagi przyrodniczej na terenach zurbanizowanych, a zapisy dotyczące ochrony zasobów środowiska przyrodniczego są wystarczająco restrykcyjne, aby niwelować wszelkie negatywne skutki wprowadzanej zabudowy.

W przypadku inwestycji drogowych, dla zabezpieczenia przed hałasem może być konieczne wykonanie ekranów akustycznych dla terenów wymagających ochrony przed hałasem oraz niwelujących negatywne oddziaływanie w tym zakresie na zwierzęta przemieszczające się na terenach sąsiadujących z obszarami chronionym.

W wyniku przeprowadzonej analizy nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań na poszczególne elementy środowiska oraz cele, przedmiot ochrony i integralność obszarów Natura 2000, zatem nie jest konieczne przedstawianie rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie istotnego negatywnego wpływu na środowisko. Niemniej jednak z uwagi na zasadę przezorności wskazane jest przedstawienie rozwiązań zapobiegających potencjalnym negatywnym oddziaływaniami.

W Prognozie przyjęto, że Plan Ogólny, jako akt prawa miejscowego, docelowo będzie stanowił podstawę do wydawania decyzji WZ. Jednocześnie uwzględniono, że do czasu pełnego wejścia w życie mechanizmów wynikających z Planu Ogólnego oraz zakończenia okresu przejściowego, decyzje WZ mogą być nadal wydawane, niezależnie od przyjętych w Planie kierunków zagospodarowania.

Z tego względu w Prognozie uwzględniono, iż potencjalne oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne wynikające z dalszej realizacji zabudowy rozproszonej w strefach otwartych w okresie przejściowym nie są bezpośrednim skutkiem ustaleń projektu Planu Ogólnego, lecz konsekwencją wcześniejszych i aktualnych uwarunkowań prawnych oraz istniejącej struktury osadniczej. Oddziaływania te zostały jednak uwzględnione jako element stanu istniejącego i trendów rozwojowych, które Plan Ogólny ma za zadanie w perspektywie długoterminowej ograniczyć.

W stosunku do całego obszaru projektu Plan wprowadza wskaźniki urbanistyczne. Określa min. minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, maksymalną nadziemną intensywność zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy oraz maksymalny udział powierzchni zabudowy. Przedstawione powyżej działania zapobiegawcze i minimalizujące zapewniają wprowadzenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego rozwiązań, które nie będą powodowały znaczących negatywnych oddziaływań oraz zapewnią możliwość rozwoju gminy w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju i poszanowania przyrody.

W projekcie Planu nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na terenie objętym projektem Planu, po przeprowadzonej analizie nie prognozuje się wystąpienia terenów, na których wprowadzenie urbanizacji powodowałyby konieczność wykonania kompensacji przyrodniczej (brak stwierdzenia negatywnego wpływu na cenne siedliska przyrodnicze).

W związku z przewidywanym brakiem istotnych negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na obszary Natura 2000 oraz brakiem niebezpieczeństwa nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych chronionych siedlisk przyrodniczych i siedlisk chronionych gatunków priorytetowych nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia działań kompensacyjnych.

Ponadto warto podkreślić, że prawodawstwo polskie w zakresie ochrony środowiska daje narzędzie zapobiegania i ograniczania przewidywanych negatywnych oddziaływań przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie wpływać na stan środowiska w postaci procedur postępowania w sprawie ocen oddziaływania na środowisko, na etapie lokalizacji poszczególnych przedsięwzięć. Stąd szczególnej uwagi będą wymagały procesy projektowe planowanej inwestycji. Niektóre przedsięwzięcia wymagać mogą przeprowadzenia dokładnej analizy oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia w trybie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, w tym opracowania raportu o oddziaływaniu na środowisko. W trakcie projektowania inwestycji należy rozważyć różne warianty, w tym technologiczne i uwzględnić rozwiązania eliminujących negatywne oddziaływanie na ornitofaunę.

Projekt Planu realizowany będzie zgodnie z nowym ustawodawstwem, nie przewiduje rozwiązań bezpośrednio ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko, jednak poprzez odpowiednie wyznaczenie stref oraz zachowanie obszarów cennych przyrodniczo skutecznie minimalizuje potencjalne zagrożenia. Plan nie ingeruje w ciek wodne ani ich doliny, unika lokalizacji inwestycji mogących znacząco wpływać na wody podziemne, a także wprowadza wskaźniki urbanistyczne chroniące równowagę przyrodniczą. Brak przewidywanego istotnego negatywnego oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000 sprawia, że nie jest konieczne stosowanie kompensacji przyrodniczej. Ewentualne oddziaływania będą oceniane indywidualnie w ramach procedur środowiskowych na etapie realizacji konkretnych inwestycji.

14. Lokalizacja terenu objętego projektem Planu względem obszarów wymagających rekultywacji lub remediacji

Projekt Planu nie przewiduje lokalizacji nowej zabudowy usługowej, produkcyjnej ani mieszkaniowej na terenach wymagających rekultywacji lub remediacji, z wyjątkiem pojedynczych przypadków, w których:

- tereny dawnych składowisk odpadów komunalnych (np. w okolicach Cisnej lub Wetliny) mogą zostać przeznaczone pod funkcje usługowe o niskiej intensywności lub

rekreacyjne — pod warunkiem przeprowadzenia pełnej rekultywacji i spełnienia wymagań środowiskowych;

- zdegradowane tereny rolnicze mogą być wskazane jako obszary rozwoju rolnictwa ekstensywnego lub leśnictwa — co nie wymaga zaawansowanej remediacji.

W Projekcie Planu wskazano brak istotnych kolizji projektowanego zagospodarowania z obszarami wymagającymi rekultywacji lub remediacji.

Projekt Planu nie przewiduje lokalizacji nowej zabudowy ani intensywnej działalności gospodarczej na terenach:

- skażonych,
- zdegradowanych przemysłowo,
- objętych ewidencją historycznych zanieczyszczeń.

Potencjalna konieczność działań rekultywacyjnych może dotyczyć wyłącznie:

- terenów po byłych wysypiskach komunalnych (np. przed ich przekształceniem na cele zieleni urządzonej),
- terenów przekształconych nielegalnie (np. dzikie wysypiska) — które mogą zostać ujawnione w trakcie realizacji inwestycji.

Projekt Plan Ogólny nie zakłada lokalizacji nowej zabudowy na terenach wymagających rekultywacji lub remediacji. Potencjalne przekształcenia mogą dotyczyć jedynie dawnych wysypisk komunalnych, które – po przeprowadzeniu odpowiednich działań rekultywacyjnych – mogą zostać wykorzystane pod funkcje usługowe lub rekreacyjne. W projekcie nie wskazano terenów skażonych ani przemysłowo zdegradowanych jako obszarów przeznaczonych do zabudowy, co minimalizuje ryzyko środowiskowe i wspiera zrównoważony rozwój gminy.

15. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie Planu

Projekt Planu został opracowany z uwzględnieniem aktualnych uregulowań prawnych w systemie planowania przestrzennego obowiązujących w Polsce. Inwestycje realizowane na obszarze objętym ustaleniami projektu Planu będą stanowiły kontynuację istniejącej zabudowy, zachowując dotychczasowe funkcje terenu oraz realizując planowane potrzeby rozwojowe gminy Cisna.

Projekt został sporządzony zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz zasadami zrównoważonego rozwoju.

Mając na uwadze, że:

- uchwała o przystąpieniu do opracowania Planu określa sposoby zagospodarowania terenów,
- strefy wyznaczone w projekcie Planu zostały określone z uwzględnieniem uwarunkowań formalno-prawnych występujących na terenie gminy Cisna,
- nowe tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i usługową zlokalizowano w sąsiedztwie istniejących obszarów zabudowanych, a planowane zagospodarowanie odpowiada bieżącym potrzebom i stanowi uzupełnienie istniejącej struktury,
- ustalenia projektu Planu wprowadzają ład przestrzenny i zapobiegają rozproszonemu zabudowy,
- infrastruktura techniczna obsługująca tereny objęte Planem jest zgodna z obowiązującymi przepisami.

Uznano, że rozpatrywanie rozwiązań alternatywnych jest bezprzedmiotowe.

W związku z powyższym, nie wprowadza się rozwiązań alternatywnych do tych zawartych w projekcie Planu.

Projekt Planu uwzględnia obowiązujące przepisy prawa oraz zasady zrównoważonego rozwoju. Zaproponowane rozwiązania są zgodne z potrzebami gminy Cisna, a nowe tereny zabudowy uzupełniają istniejącą strukturę bez rozproszenia zabudowy. Ze względu na spełnienie wymogów formalno-prawnych oraz zgodność z obowiązującym studium, nie ma potrzeby wprowadzania rozwiązań alternatywnych.

16. Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

W odniesieniu do Planów Ogólnych, napotkane trudności wynikają przede wszystkim z ograniczeń formalno-prawnych oraz niedostatków technicznych i wiedzy, które wpływają na możliwość precyzyjnego uwzględnienia wszystkich aspektów zagospodarowania przestrzennego.

Plan Ogólny ma ściśle określoną formę i zakres, co ogranicza możliwość wprowadzania szczegółowych rozwiązań zapobiegających negatywnym oddziaływaniom na środowisko czy specyficznym problemom lokalnym. Brak przewidzianego miejsca na szczegółowe analizy środowiskowe czy społeczne utrudnia pełne uwzględnienie skutków planowanych inwestycji.

17. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu Planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1c) ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko prognoza oddziaływania na środowisko winna zawierać propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Równocześnie art. 55 ust. 5 wyżej wymienionej ustawy mówi, iż organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Analiza skutków realizacji postanowień przedmiotowego dokumentu może być wykonana w ramach oceny aktualności planów sporządzanych przez wójta gminy.

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania uwzględnieniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego lub planu ogólnego. Ocena aktualności planu ogólnego odbywa się co najmniej raz w czasie kadencji. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności planów, a w przypadku uznania ich za nieaktualne w całości lub w części, rada gminy podejmuje uchwałę o zmianie planu ogólnego.

Projekt Planu nie przewiduje prowadzenia innego monitoringu niż ten określony w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Prowadzony jest monitoring jakości wód, powietrza w ramach Państwowego Monitoringu środowiska. Uzyskane dane pozwolą na zaobserwowanie skali i zmian jakości badanych elementów środowiska.

18. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

W wyniku realizacji projektu Planu nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko. Zapisy projektu Planu ogólnego nie przewidują realizacji inwestycji mogących wpłynąć na integralność obszarów objętych ochroną oraz przekraczających swym

oddziaływaniem nieruchomości, na której mają być realizowane. Skumulowane oddziaływanie na elementy środowiska skutków realizacji zapisów projektu Planu nie będzie mieć zasięgu transgranicznego.

19. Wnioski

- Ocena potencjalnych oddziaływań ma charakter hipotetyczny ze względu na charakter opracowania dokumentu, jakim jest prognoza – prognoza oddziaływania na środowisko nie jest raportem o oddziaływaniu na środowisko.
- Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie realizacja zmian przyjętych w projekcie Planu może mieć na poszczególne elementy środowiska.
- Z związku z przeprowadzonymi analizami stwierdza się, że realizacja ustaleń projektu Planu nie będą powodować znaczących negatywnych zmian w środowisku przyrodniczym i projektowane zagospodarowanie nie kwalifikuje się do działań wymienionych w art. 33, ust.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody.
- Na podstawie przeprowadzonych analiz nie prognozuje się oddziaływań transgranicznych.
- Kierując się jednak zasadą przezorności oraz zaleceniami wskazanymi w opracowaniu przyrodniczym proponuje się, aby:
 - prace budowlane, ziemne i wszelkie wycinki były prowadzone poza okresem lęgowym ptaków tj. poza 1 marca -31 sierpnia. Za najbardziej newralgiczny okres należy traktować kwiecień – czerwiec. Prowadzenie wyżej wymienionych prac będzie wtedy odnosiło najbardziej niekorzystne skutki dla fauny ptaków.
 - nie wprowadzać ogrodzeń z mało widocznej siatki, która jest przyczyną dużej śmiertelności ptaków.
 - pracujące maszyny powinny być sprawne bez uszkodzeń powodujących wycieki płynów i olei, które mogą skażać wodę okoliczną roślinność, a w konsekwencji oddziaływać na lokalne ptaki.

20. Wykorzystane materiały

1. Lista referencyjna zagrożeń, presji i działań; Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA), ostatnia aktualizacja: 12.04.2011;
2. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Cisna) przyjęte Uchwałą Nr XXII/238/2001 Rady Gminy w Cisnej z dnia 7 lutego 2001r. z późn.zm.
3. Opracowanie Ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby sporządzenia Planu Ogólnego Gminy Cisna
4. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce (Jędrzejewski i in. 2005, aktualizacja 2012)
5. Powódzie, a planowanie przestrzenne – Poradnik – Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej Oddział w Krakowie – Kraków 1999 rok
6. Stan środowiska w województwie podkarpackim w 2020 roku – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie – Rzeszów 2023 rok.
7. Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2024
8. Informacja o stanie środowiska w województwie podkarpackim – Inspekcja Ochrony Środowiska WIOŚ Rzeszów; źródło: www.wios.rzeszow.pl

9. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły
10. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030 przyjęty uchwałą nr LIX/930/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 sierpnia 2018 r.,
11. Audyt krajobrazowy województwa podkarpackiego (zwany dalej Audytem) został przyjęty uchwałą Nr XIII/218/25 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie uchwalenia Audyt krajobrazowego województwa podkarpackiego.
12. Strony internetowe
13. <https://natura2000.gdos.gov.pl/>
14. <http://siedliska.gios.gov.pl/>
15. <https://pgi.gov.pl/midas-web/index.html>
16. <https://isap.sejm.gov.pl/>

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana, Anna Hawaj

niniejszym oświadczam, że spełniam wymogi

o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn.zm.).

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.